

Bruksela, dnia 11 kwietnia 2011 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 27/2011

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Strasburg, 4-7 kwietnia 2011 r.

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 4-7 kwietnia br. w Strasburgu, omawiane były następujące tematy i poczyniono następujące ustalenia:

- 1. INSTYTUCJE - Otwarcie sesji: Rocznicą katastrofy smoleńskiej, rocznicą katastrofy w Czarnobylu**
- 2. INSTYTUCJE - Jerzy Buzek na czele antykorupcyjnej grupy roboczej w PE**
- 3. INSTYTUCJE - Szczyt UE: Van Rompuy skrytykowany przez deputowanych**
- 4. INSTYTUCJE – Europejskie partie polityczne powinny mieć osobowość prawną, być bardziej przejrzyste i elastyczne**
- 5. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Debata na temat europejskiej polityki sąsiedztwa w wymiarze wschodnim i południowym**
- 6. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Polityka sąsiedztwa: Perspektywa europejska w zamian za demokratyzację**
- 7. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Kryzys imigracyjny: UE musi być solidarna**
- 8. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Wybrzeże Kości Słoniowej: Parlament wzywa do pokojowych przemian**
- 9. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Zawiesić negocjacje z Syrią, przemyśleć relacje z Bahrajnem i Jemenem**
- 10. ENERGETYKA - Podczas debaty posłowie podzieleni w sprawie przyszłości energii jądrowej w Europie**
- 11. ENERGETYKA - Posłowie odrzucili rezolucję ws. bezpieczeństwa nuklearnego w Europie**
- 12. ROLNICTWO - Szczepienia przeciw chorobie niebieskiego języka**
- 13. BUDŻET - PE: Parlament przyjął preliminarz budżetowy na 2012 rok**
- 14. BUDŻET - Parlament zatwierdził pomoc finansową dla pracowników w Polsce i Czechach**

15. **BUDŻET** - Parlament zatwierdził pomoc finansową dla powodzian
16. **KONTROLA BUDŻETOWA** - Krytyka procesu likwidacji elektrowni jądrowych w Bułgarii, Litwy i Słowacji
17. **FINANSE** - Debata na temat przyszłej europejskiej polityki inwestycji międzynarodowych
18. **FINANSE** - Debata nt. kierunków działań Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) w najbliższych latach
19. **FINANSE** - Debata dotycząca ochrony interesów finansowych wspólnot i zwalczania nadużyć finansowych
20. **PRAWA CZŁOWIEKA** - Debata dotycząca unijnych ram koordynacji krajowych strategii integracji Romów
21. **GOSPODARKA** - Metamorfoza jednolitego rynku
22. **ROZSZERZENIE UE** - Debata na temat postępów Islandii i rezolucje ws. Islandii i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii
23. **ROZWÓJ I WSPÓLPRACA** – Bill Gates: Co roku możemy uratować milion żyć ludzkich
24. **TURYSTYKA** – Konieczne statystyki dotyczące turystyki w UE
25. **INNE** - Wpływowi europosłowie proponują rewolucję w finansowaniu budżetu

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO - NAJWAŻNIEJSZE TEMATY

1. INSTYTUCJE - Otwarcie sesji: Rocznic katastrofy smoleńskiej, rocznica katastrofy w Czarnobylu

Otwierając kwietniową sesję Parlamentu Europejskiego w Strasburgu przewodniczący Jerzy Buzek wspominał, że za kilka dni minie pierwsza rocznica katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem. Przewodniczący przypomniał również, że ćwierć wieku temu doszło do największego wypadku nuklearnego w historii ludzkości - katastrofy w Czarnobylu.

- **Ćwierć wieku od Czarnobyla**

Przypominając o 25. rocznicy katastrofy w Czarnobylu, przewodniczący powiedział: „Po dwudziestu pięciu latach pamiętamy o tych, którzy walcząc z nuklearnym żywiołem stracili życie lub zdrowie, a także o setkach tysięcy ludzi, którzy musieli opuścić swoje miejsca zamieszkania. Ówczesne władze w krajach byłego bloku wschodniego zbyt długo ukrywały przed światem i własnymi obywatelami informacje o katastrofie. Utrudniło to przeciwdziałanie skutkom tej katastrofy. Później jednak Czarnobyl stał się także symbolem skutecznej współpracy władz krajów dotkniętych katastrofą ze

społecznością międzynarodową”. Wspominając katastrofę w Czarnobylu parlamentarzyści byli myślami z narodem japońskim zmagającym się ze skutkami spowodowanego falami tsunami i wypadku w elektrowni atomowej Fukushima.

- **Pierwsza rocznica katastrofy pod Smoleńskiem**

„Za kilka dni, 10 kwietnia, minie rok od katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem. Zginęło w niej 96 osób, w tym Prezydent Polski wraz z małżonką i 18 polskich parlamentarzystów. Większość z tych, którzy zginęli pełniła najważniejsze funkcje państwowe. Byli oni także osobiście znani wielu obecnym na tej sali”, przypomniał Jerzy Buzek. „Przyczyny katastrofy nie zostały dotąd w pełni wyjaśnione. Nadal czekamy na informacje w tej sprawie. W tych dniach łączymy się ponownie z osobami pozostającymi w żałobie po swoich najbliższych”, powiedział przewodniczący.

- **„Śmierć nie może być wyrazem sprawiedliwości”**

Parlament Europejski wyraża zaniepokojenie odrzuceniem przez Sąd Najwyższy USA wniosku Pana Troy'a Davies'a o odroczenie wykonania ciężącego na nim od 20 lat wyroku śmierci i umożliwienie ponownego otwarcia postępowania sądowego. Jerzy Buzek zaapelował do władz amerykańskiego stanu Georgia o skorzystanie z prawa zamiany kary śmierci na karę dożywotniego więzienia. „Śmierć nigdy nie może być wyrazem sprawiedliwości”, stwierdził Jerzy Buzek.

- **Masakra w Republice Wybrzeża Kości Słoniowej**

Przewodniczący wyraził zaniepokojenie wydarzeniami w Republice Wybrzeża Kości Słoniowej, gdzie wybory prezydenckie zamiast, wyczekiwanych przez obywateli tego kraju pokoju i dobrobytu, przyniosły strach i przemoc. „Laurent Bagbo musi uznać wynik wyborów i oddać władzę. Wzywamy obie strony do natychmiastowego powstrzymania się od przemocy skierowanej przeciw cywilom. Wspólnota międzynarodowa musi zrobić wszystko by powstrzymać masakrę ludności. Wszyscy winni zbrodni zostaną pociągnięci do odpowiedzialności, wierzymy w to głęboko”, powiedział przewodniczący.

- **Korupcja posłów**

Zgodnie z obietnicą stałego informowania opinii publicznej o postępach w wyjaśnianiu sprawy domniemanej korupcji niektórych posłów do Parlamentu Europejskiego, przewodniczący przypomniał, że po spotkaniu liderów grup politycznych wystosował do posłów list z bieżącymi informacjami w tej sprawie. Prace będą kontynuowane także podczas tej sesji.

2. INSTYTUCJE - Jerzy Buzek na czele antykorupcyjnej grupy roboczej w PE

Przewodniczący Parlamentu Europejskiego **Jerzy Buzek** będzie osobiście kierował grupą roboczą, która do czerwca ma opracować kodeks postępowania europosłów oraz nowe zasady kontaktów z lobbystami. Decyzja o udziale Buzka ma pokazać, jak dużą wagę szef PE i cały Parlament Europejski przywiązuje do przeciwdziałania korupcji w PE i jak mocno zabiega o nieskazitelne imię instytucji.

Powołanie grupy to reakcja na doniesienia brytyjskiego tygodnika "Sunday Times", który w marcu udowodnił korupcję kilku europosłom - byli gotowi "sprzedać" poprawki do nowych przepisów UE za kwoty nawet do 100 tys. euro. Fakt korupcji zarejestrowały ukryte kamery udających lobbystów dziennikarzy.

Jerzy Buzek powiedział, że chce, by jak najszybciej powstał kodeks postępowania europosłów, który określi, jak mają się oni zachowywać, by nie obniżyć rangi PE. Zapowiedział powstanie specjalnej grupy roboczej i dodał, że jego celem jest przyjęcie kodeksu przed wakacjami.

„Powinno być zero tolerancji dla korupcji. Jestem odpowiedzialny za integralność PE i zdeterminowany, by ją zapewnić” - oświadczył Jerzy Buzek, kiedy przedstawiał propozycje ośmiu różnych inicjatyw, które mają zapobiec nagannym zachowaniom europosłów, w tym korupcji w PE.

Chodzi o całą, szeroką gamę zagadnień. Kodeks miałby przede wszystkim określić jasne zasady dotyczące dodatkowych dochodów europosłów, by nie było najmniejszych wątpliwości, czy przypadkiem nie chodzi do konflikt interesów.

Propozycje Buzka zostały jednomyślnie przyjęte przez konferencję przewodniczących grup politycznych.

Oprócz kodeksu Jerzy Buzek zaproponował m.in. obowiązkowy rejestr lobbystów i innych osób pragnących wpływać na proces decyzyjny w instytucjach Unii Europejskiej. Obecnie taki rejestr istnieje w PE, ale jest dobrowolny. Lobbyści po zarejestrowaniu otrzymują ważne na cały rok wejściówki z identyfikatorem. Jerzy Buzek proponuje, by nawet oni musieli każdorazowo, przychodząc do PE, rejestrować się, podając do kogo przychodzą i na jakie spotkanie.

Chce też, by europosłowie częściej (obecnie raz w roku) aktualizowali swe deklaracje przychodów z ewentualnej drugiej, niewywołującej konfliktu interesów, pracy poza PE. Inny postulat dotyczy legislacyjnych sprawozdawców PE. Jerzy Buzek proponuje, by publikowali pełną listę „osób i organizacji, z którymi się konsultowali lub od których otrzymywali porady w przygotowaniu raportów”. Zaproponował wzmocnienie sankcji wobec europosłów, którzy w przyszłości łamaliby zasady postępowania.

3. INSTYTUCJE - Szczyt UE: Van Rompuy skrytykowany przez deputowanych

Podczas debaty posłowie nalegali, aby walka z kryzysem przyjęła formę konkretnych wspólnotowych rozwiązań legislacyjnych, a nie tylko zobowiązań międzyrządowych. Zdaniem posłów wzrost gospodarczy i wyższa stopa zatrudnienia powinny być w centrum nowego europejskiego modelu zarządzania gospodarczego. Zdaniem części posłów obligacje projektowe i podatek europejski pozwolą na finansowanie projektów potrzebnych UE i wyjście z kryzysu. Zdaniem eurosceptycznych posłów (ECR) kryzys jest wykorzystywany w celu wprowadzenia unii podatkowej tylnymi drzwiami, tymczasem w wielu p.cz. nie ma zgody na wspólny poziom podatków. Negocjacje między Radą i PE w sprawie „sześciopaku” legislacyjnego rozpoczną się w kwietniu i najprawdopodobniej zakończą w czerwcu br.

- **Wystąpienie przewodniczącego Hermana Van Rompuya**

Przewodniczący Rady Europejskiej **Herman Van Rompuy** spotkał się z silną krytyką w Parlamencie Europejskim. Polityk relacjonował dziś w Strasburgu przebieg ostatniego szczytu UE. Deputowani podkreślali, że przyjęte przez unijnych przywódców rozwiązania mające poprawić stan gospodarki są niewystarczające. Europosłowie zarzucali Radzie także brak jednolitego stanowiska w sprawie sytuacji w Libii.

Przewodniczący **Herman Van Rompuy**, przypomniał, że w ciągu 49 dniu przewodniczył trzem spotkaniom RE oraz jednemu szczytowi szefów państw eurogrupy. Pokazuje to rozmiar wyzwań, przed którymi stoi UE. W swojej wypowiedzi skoncentrował się na trzech kwestiach: kryzysie, Libii, Japonii.

W kwestii kryzysu, przewodniczący Van Rompuy przytoczył sześć głównych punktów RE: 1) uzgodniono poprawkę Traktatu, aby wdrożyć mechanizm stabilności. Podziękował sprawozdawcom PE, E. Brokowi i R. Gualtieriemu za współpracę; 2) osiągnięto porozumienie dot. wysokości i sposobu funkcjonowania mechanizmu stabilności oraz poprawy mechanizmu tymczasowego; 3) zaakceptowano stanowisko Rady w sprawie pakietu sześciu inicjatyw legislacyjnych dotyczących oceny budżetowej i makroekonomicznej; 4) rozpoczęto semestr europejski, którego zadaniem jest monitorowanie postępów we wdrażaniu strategii EU 2020, paktu stabilności i wzrostu oraz kontroli makroekonomicznej. RE w czerwcu br. zajmie się konkluzjami z tego procesu; 5) uzgodniono testy warunków skrajnych dla banków europejskich. Wyzwanie jest dwojakie, ponieważ po pierwsze banki muszą się poddać testom, zaś rządy muszą być przygotowane na podjęcie decyzji na podstawie wyników testów; 6) ustanowiono nową jakość koordynacji gospodarczej – pakt euro plus.

Po pierwsze, ponieważ kraje strefy euro chcą podjąć dodatkowy wysiłek z uwagi na wspólną walutę, a po drugie ponieważ pakt będzie otwarty dla innych krajów (przystąpiły Dania, Polska, Litwa, Łotwa, Bułgaria i Rumunia). Przewodniczący zaznaczył, że pakt euro plus jest dodatkowym zobowiązaniem mającym poprawić wyniki gospodarcze państw członkowskich. Zobowiązania dotyczące konkurencyjności, finansów publicznych i emerytur, zatrudnienia i inne muszą zostać opisane w Narodowych Programach Reform i Stabilności. Będą one podlegały corocznej ocenie na szczytach RE. Herman Van Rompuy przypomniał, że 25 marca 2010 r. RE postanowiła ulepszyć zarządzanie gospodarcze w UE i powołała do tego celu Grupę Zadaniową pod jego przewodnictwem. Dokładnie rok później udało się ustanowić nowe reguły, nowe zasady i bardziej ambitne polityki.

W kontekście Libii przewodniczący Van Rompuy stwierdził, że RE wykazała się determinacją już podczas nadzwyczajnego spotkania 11 marca, kiedy przyjęto linię postępowania w/s Libii. Ustalono wówczas trzy warunki, które muszą zostać spełnione przed ewentualną interwencją zbrojną: widoczna potrzeba, podstawa prawna oraz

poparcie z regionu. W opinii przewodniczącego wszystkie warunki zostały spełnione: reżim zaatakował swoją ludność, podstawa prawna została przyjęta w postaci rezolucji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, Liga Arabska wyraziła poparcie dla interwencji. Koalicja państw europejskich, arabskich i północnoamerykańskich pomogła ochronić ludność cywilną w Libii. Uniknięto krwawej łaźni, dzięki determinacji UE, która była od początku liderem. UE, jako pierwsza narzuciła sankcje: zakaz podróży dla przedstawicieli reżimu, zamroziła aktywa libijskie, uznała przejściową Radę jako partnera do rozmów (w odpowiedzi na postulat PE), a także koordynowała ewakuację obywateli UE, wreszcie przekazywała i przekazuje nadal znaczącą pomoc humanitarną. Cele polityczne ustalone 11 marca się nie zmieniły: Kaddafi musi odejść, UE oczekuje zmiany politycznej kierowanej przez Libijczyków i opartej o szeroki dialog polityczny. Herman Van Rompuy zapowiedział, że będzie konsultował się z posłami zasiadającymi w Komisji Spraw Zagranicznych w sprawie wydarzeń Syrii, Bahrajnie i Jemenie.

Ostatnim wątkiem w wypowiedzi przewodniczącego była Japonia. Rada wyraziła solidarność z narodem Japonii i złożyła kondolencje rodzinom tysięcy ofiar. Przewodniczący Van Rompuy stwierdził, że UE jest zdeterminowana, aby w tym trudnym okresie podkreślić strategiczną wagę stosunków UE – Japonia. Powiedział, że UE przygląda się konsekwencjom katastrofy dla globalnej gospodarki i dla energetyki jądrowej. KE przygotowuje raport dot. „testu warunków skrajnych” dla elektrowni atomowych w UE i przedstawi go RE przed końcem 2011 r. Europa powinna być najbezpieczniejszym kontynentem na świecie pod względem zagrożeń nuklearnych.

- **Wystąpienie Jose Manuela Barroso**

Przewodniczący KE **Jose Manuel Barroso** przedstawił ocenę decyzji podjętych na ostatnim szczycie Rady Europejskiej. Stwierdził, że UE znajduje się aktualnie w przełomowym momencie w zakresie zarządzania gospodarczego. W jego opinii decyzje Rady mają na celu zapewnienie większej stabilności finansowej i lepszej koordynacji gospodarczej. Jego zdaniem UE dysponuje teraz lepszymi ramami, aby stawić czoło przyszłym kryzysom. Podziękował PE za wkład w tę pracę i podkreślił, że PE bronił podejścia wspólnotowego. Zapewnił o determinacji KE w prowadzeniu dalszych reform strukturalnych: semestr europejski, pakt euro plus, nowe ramy zarządzania gospodarczego to działania zarówno solidarne jak i odpowiedzialne, które wpływają na stabilność strefy euro. Zaznaczył, że KE miała większe ambicje związane z mechanizmem stabilności strefy euro. Jose Manuel Barroso stwierdził, że „piłka jest

aktualnie po stronie państw członkowskich”, które za kilka miesięcy przedstawią sprawozdania z wdrożenia strategii UE 2020. Strategia ta zakłada więcej miejsc prac, inwestycje w edukację, badania i rozwój oraz szkolenia a także walkę z wykluczeniem społecznym i ubóstwem. Czerwiec będzie momentem na dokonanie oceny pierwszego semestru europejskiego przez RE. Zwrócił uwagę na punkt 6 konkluzji RE, który mówi o „ścisłej współpracy z PE, Komitetem Regionów i Komitetem Ekonomiczno Społecznym”. Jest to istotne ponieważ Strategia Lizbońska często był krytykowana za brak odpowiedzialności (*ownership*) za program reform gospodarki UE – teraz oczekujemy zaangażowania parlamentów narodowych, partnerów społecznych, regionów, etc. Przewodniczący KE zaapelował do PE o szybkie zatwierdzenie „sześciopaku” legislacyjnego. Zapowiedział, że w ciągu najbliższych tygodni KE przedstawi *Acte pour le marché unique*. Innym priorytetem działań KE są małe i średnie przedsiębiorstwa, stanowiące 99 % przedsiębiorstw w UE, a które muszą zostać odciążone. Poinformował, że RE wyraziła pozytywną opinię w/s ewentualnego wprowadzenia podatku od międzynarodowych transakcji finansowych i KE zamierza przedstawić propozycję idącą w tym kierunku.

Jose Manuel Barroso zrelacjonował także swoją rozmowę z Premierem Tunezji, podczas której potwierdził wsparcie UE na rzecz demokracji w tym kraju. Stwierdził, że odbył rozmowę z Premierem Japonii dot. stanu bezpieczeństwa nuklearnego. Aby zapewnić maksymalne bezpieczeństwo centrali nuklearnych w p.cz. UE, należy przeprowadzić testy warunków skrajnych. Grupa ekspertów KE zdefiniuje minimalne wymogi dla bezpieczeństwa elektrowni jądrowych w Europie.

- **Wystąpienia eurodeputowanych**

W czasie swojego wystąpienia Herman Van Rompuy przekonywał deputowanych, że rozwiązania przyjęte podczas szczytu UE w Brukseli są ważnym krokiem w walce z kryzysem. Przywódcy Unii dali zielone światło dla dużego pakietu gospodarczego. Deputowani mieli jednak inne zdanie. „Te propozycje nie rozwiążą kryzysu, to rozwiązania przejściowe. W kryzys zainwestowaliśmy już 400 mld euro, a on wciąż trwa” - ostrzegł belgijski deputowany **Guy Verhofstadt** (ALDE).

Równie krytyczny był przywódca Sojuszu Socjalistów i Demokratów, niemiecki deputowany **Martin Schulz**, który pytał Van Rompuyego dlaczego tych rozwiązań nie przyjęto już rok wcześniej. Zarówno Schulz i Verhofstadt mówili, że sposób zarządzania

gospodarką jest "zakładnikiem" interesów narodowych. Przekonywali też, że kryzys się nie skończy dopóki nie zostanie wyjaśniona sytuacja banków.

Martin Schulz stwierdził ponadto, że w sprawie Libii stanowiska Niemiec i Francji różnią się diametralnie. Wyniki szczytu z marca 2011 mogły być już w 2010 r. Zarzucił RE, że nie kieruje się duchem wspólnotowym. Zarzucił Przewodniczącemu Komisji Europejskiej, milczenie w sprawie kryzysu politycznego w Portugalii, kraju którego był premierem. Stwierdził, że UE nie powinna pozwolić narzucać sobie opinii agencji ratingowych z Nowego Jorku lub Londynu, które nazwał działaniami spekulacyjnymi. Banki, które wywołały kryzys teraz najbardziej na nim zyskują. Podkreślił, że konieczne jest wprowadzenie podatku od transakcji finansowych. Wskazał przykład Brazylii i Indii, jako krajów prowadzących interesującą politykę dużych inwestycji infrastrukturalnych, o których zapomniała Europa.

Posel **Guy Verhofstadt** (ALDE, Belgia) stwierdził, że łączny wysiłek finansowy UE dla ratowania sektora finansowego w Grecji i Irlandii w ostatnich miesiącach wyniósł ok. 400 mld. euro, czyli ponad 3 razy więcej niż roczny budżet UE (115-120 mld). Apelował o odważne kroki w ramach reform. Zacytował opinię prezesa holenderskiego banku europejskiego, który twierdzi, że zarówno stały jak i tymczasowy fundusz ratunkowy nie mogą działać, bo obowiązuje zasada jednomyślności. Istnieje ryzyko, że będziemy zakładnikami euroceptycznych rządów. Skierował apel do Przewodniczącego Barroso i Prezesa EBC Jeana-Clauda Tricheta o bardziej ambitny pakt stabilność. Na koniec stwierdził, że obecnie mamy do czynienia z podejściem międzyrządowym bez możliwości ukarania rządów łamiących reguły gry.

Francuski deputowany **Daniel Cohn-Bendit** (Zieloni) pytał co rozwiązania przyjęte na szczycie oznaczają dla obywateli i przekonywał, że pieniądze przeznaczone na walkę z kryzysem nie są dobrze wykorzystywane. „Wydajemy tyle pieniędzy i co? Tworzymy kolejne nierówności” - argumentował Cohn-Bendit.

Bardziej optymistyczny był francuski europoseł **Joseph Daul** (Europejska Partia Ludowa). „Decyzja szczytu pomoże krajom iść we właściwym kierunku” - przekonywał. Dodał, że Pakt euro plus (do którego m.in. przystąpiła Polska, Bułgaria, Rumunia i Litwa) pokazuje, że państwa UE wyciągnęły lekcję z kryzysu. Powiedział, że pakt euro plus będzie wsparciem dla systemów społecznych państw członkowskich. Dla EPP ważna jest metoda wspólnotowa. Zamierza pozostać wierna europejskiemu modelowi

zarządzania, który opiera się na zasadach społecznej gospodarki rynkowej. Zdaniem EPP metodą na wyjście z kryzysu finansowego są następujące czynniki: innowacje w nano- i biotechnologii, zmniejszenie marginesu nadużyć w sektorze finansowym oraz rozwój zielonych technologii.

Czeski deputowany **Jan Zahradil** (Konserwatyści i Reformatorzy) obawiał się, że kryzys zostanie wykorzystany, jako powód do wprowadzenia harmonizacji podatków w UE i unii podatkowej.

Deputowani krytykowali też działania Rady dotyczące wydarzeń w Libii. Schulz wskazał, że brak zgody pomiędzy Francją i Niemcami pokazuje, że „Van Rompuy nie ma wszystkiego pod kontrolą”.

Daniel Cohn-Bendit (Zieloni, Francji) zarzucał UE, że nie przestrzegała własnych zasad dotyczących handlu międzynarodowego. „Jaka jest wartość tego zapisu o przestrzeganiu praw człowieka? Null” - dodał. Stwierdził, że z punktu widzenia obywateli Unia Europejska reprezentuje aktualnie: brak równości i sprawiedliwości oraz niepewność o jutro. UE musi odpowiedzieć na te obawy, które wyjaśniają po części wzrost notowań ugrupowań skrajnie prawicowych w Europie. Jeśli tego nie zrobi, to odbije się to na projekcie integracji europejskiej. W odniesieniu do euroobligacji, stwierdził, że jeśli ten pomysł nie przełoży się na konkretne inwestycje, to obywatele tego nie zrozumieją.

Wielu innych europosłów krytykowało działania Unii w Libii. „UE jest w sytuacji makabrycznej. Kaddafi walczy z demonstrantami bronią, którą od nas kupił” - przypominał niemiecki deputowany **Lothar Bisky** (Zjednoczona Lewica Europejska / Nordycka Zielona Lewica).

„Kiedy zdaliśmy sobie sprawę, że Kaddafi to zły człowiek? Wiedzieliśmy to od dawna, ale przymykaliśmy na to oko, bo miał ropę i pieniądze” - nie ukrywał brytyjski europoseł **Godfrey Bloom** (Europa Wolności i Demokracji).

Sylvie Goulard (ALDE, Francja) przestrzegała przed podziałem UE na Północ i Południe, na dobrych i złych Europejczyków. Stwierdziła, że UE potrzebuje rozwiązań dla wszystkich i jest to rola Przewodniczącego KE. RE określiła jako „przegadaną”. Zarzuciła FR, że nie jest jasne, co zamierza zrobić w ramach G20, której aktualnie przewodniczy, aby zapewnić walucie euro status waluty światowej.

Alain Lamassure (EPL, Francja) pogratulował Radzie odważnych konkluzji. Stwierdził, że problem reform rozgrywa się na poziomach: unijnym i p.cz. Przestrzegł, że jeśli procedury antykryzysowe będą rozłożone w zbyt długim okresie, to ryzykujemy niepokój społeczny.

Pervenche Beres (S&D, Francja) podsumowała nowe propozycje, jako przejście od koordynacji do nadzoru. Przypomniała, że podczas realizacji Strategii Lizbońskiej publiczne inwestycje w edukację w p.cz. uległy zmniejszeniu a nie zwiększeniu. Powinniśmy ratować Irlandczyków a nie irlandzkiej banki. Wytknęła EBC, że zajmuje się wszystkim poza swoim mandatem - nie zajmuje się inwestycjami publicznymi.

Ponadto posłowie zwracali uwagę na następujące kwestie: nadużywanie art. 122 - intencją Traktatu z Lizbony nie było używanie go dla ratowania banków. Do priorytetów powinny należeć badania i nauka, usługi oraz wspólny rynek. Kryzys w Libii obnażył brak strategii geopolitycznej UE. Zaś interwencja w Libii to wynik osobistych decyzji Prezydenta Sarkozy'ego. Posłowie przestrzegali przed powtórzeniem się w Libii scenariusza irańskiego po obaleniu szacha, oraz że istnieje ryzyko masowego napływu migrantów z Maghrebu do UE.

- **Polskie głosy w debacie**

Jacek Saryusz-Wolski (EPP) z zadowoleniem przyjął włączający charakter paktu euro plus. W kontekście Libii, apelował o większe i długoterminowe zorientowanie WPZiB na społeczeństwa, a nie na reżimy.

Konrad Szymański (ECR) skrytykował, jego zdaniem, niezdrową skłonność UE do ograniczania suwerenności p.cz. Stwierdził, że prawdziwe intencje UE w kontekście kryzysu w EI, ukazali Prezydent N. Sarkozy i Minister Ch. Lagarde, którzy w ostatnim czasie zażądali podniesienia stawek podatkowych do poziomu w innych krajach UE.

- **Podsumowanie**

Przewodniczący KE **Jose M. Barroso** bronił zrównoważonych, jego zdaniem, decyzji Rady Europejskiej. Przyznał, że postępy, co do struktury europejskiego zarządzania gospodarczego mogą okazać się niewystarczające w praktyce. Przypomniał, że 9 maja

2010 r. KE zaproponowała podejście wspólnotowe jeśli chodzi o mechanizm stabilizacyjny. Jednak p.cz. odrzuciły regułę większościową na rzecz jednomyślności. Stwierdził, że KE od 30 lat mówi o potrzebie wyemitowania euro-obligacji. Zaaapelował o wsparcie partii europejskich w przyjęciu tego rozwiązania.

Przechodząc do kwestii społecznych, stwierdził, że UE 2020 kładzie nacisk na edukację i sprawy społeczne (spotkało się to z opozycją p.cz., które podnosiły argument subsydiarności). Przed dwoma laty KE zaproponowała możliwość udzielenia pilnej pomocy dla Europejczyków w trudnej sytuacji życiowej. Reakcją było skierowanie sprawy do ETS przez dwa państwa członkowskie. Jose Manuel Barroso zapewnił, że KE nie chce dalszych podziałów w UE. W kontekście podatku od transakcji finansowych przypomniał, że pomysł został odrzucony przez partnerów z G20. KE prowadzi aktualnie OCR wprowadzenia tego rozwiązania dla sektora finansowego.

Przewodniczący RE **Herman Van Rompuy** stwierdził, że rezultat prac Grupy Zadaniowej dla zarządzania gospodarczego nie odbiega znacznie od wstępnej propozycji KE. Stwierdził, że KE nigdy nie miała tak dużej roli w zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego jak po decyzjach ostatniej Rady Europejskiej (m.in. bezpieczeństwo nuklearne). W odniesieniu do pytania dot. dwóch poziomów reform, stwierdził, że poziom UE dodaje presji dla decyzji na poziomie p.cz. Przypomniał, że 7 lat temu duże p.cz. złamały Pakt wzrostu i stabilności. Gdyby nie ta decyzja dziś byłoby mniej problemów z koordynacją zarządzania gospodarczego w Europie. Zapowiedział, że wzrost PKB w UE wyniesie 2 % w 2011 roku.

4. INSTYTUCJE – Europejskie partie polityczne powinny mieć osobowość prawną, być bardziej przejrzyste i elastyczne

Więcej przejrzystości, większa elastyczność w finansowaniu, kary za łamanie przepisów - to tylko kilka zasad, którymi według europosłów powinny się kierować partie działające na poziomie europejskim. Deputowani przyjęli niewiążącą rezolucję nawołującą do przyznania europejskim partiom politycznym osobowości prawnej. Jeśli ten apel zostanie przekształcony w przepisy to partie będą miały więcej elastyczności w finansowaniu, będą mogły dostawać większe dotacje i będą mogły brać udział w kampaniach przedreferendalnych. Autorka sprawozdania, grecka deputowana **Marietta Giannakou** (EPP) tłumaczyła, dlaczego potrzebne są te przepisy i jak skorzystają na nich obywatele.

- **Jakie działania Pani proponuje by stworzyć prawdziwe, ponadnarodowe europartie?**

Chcemy, żeby Komisja Europejska stworzyła specjalny status dla partii na poziomie europejskim. UE ma swoją osobowość prawną, podobnie powinno być z partiami. Dziś działają jak międzynarodowe organizacja pozarządowe, większość jest zarejestrowana w Belgii. To niedopuszczalne.

Musimy też widzieć różnice pomiędzy tworzeniem i uznaniem partii na poziomie europejskim, a możliwością otrzymywania dofinansowania. Status określa zasady uznawania partii europejskich. Dofinansowanie jest jednak możliwe tylko jeśli mają one co najmniej jednego europoła.

W przyszłości możemy mieć ponadnarodowe listy wyborcze, ale na razie trwają prace nad sprawozdaniem dotyczącym reformy przepisów wyborczych. Frakcje polityczne mają różne opinie na temat takiej możliwości.

- **Czy nie ma zagrożenia, że partie europejskie osłabią demokrację? Że polityczny ośrodek ciężkości przeniesie się do Brukseli?**

W statusie znajdą się zasady dotyczące demokracji wewnątrzpartyjnej. Europoseł będzie mógł zostać każdy, nie tylko członek partii w danym kraju.

Dodatkowo partie europejskie będą mogły brać udział w kampaniach przedreferendalnych, ale pod warunkiem, że pytanie w referendum dotyczy spraw europejskich, np. zmian w unijnych traktatach.

- **A czy nie ma niebezpieczeństwa, że dojdzie do fragmentaryzacji sceny politycznej i pojawią się setki europejskich partii?**

Na początku mogą być setki inicjatyw, ale potem, żeby dostać dofinansowanie, partie będą musiały mieć przynajmniej jednego deputowanego w Parlamencie Europejskim. Takim małym partiom nie będzie też łatwo zdobyć członków w przynajmniej siedmiu krajach unijnych, którzy są posłami do parlamentów krajowych czy regionalnych. Nie

będzie łatwo wypełnić te wszystkie wymagania. Na razie jest tylko dziesięć ugrupowań dostających wsparcie z PE. Nie wydaje mi się, żeby ta liczba wzrosła.

- **Pojawiają się jednak głosy, że to marnowanie pieniędzy podatnika. Jak rozwiązać te niepokoje?**

Fundusze nadal będą przyznawane przez PE, obowiązują przepisy dotyczące ich kontroli przez Trybunał Obrachunkowy i inne instytucje. Jeśli one będą działać sprawnie, to nie ma żadnej możliwości złego użycia tych środków.

5. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Debata na temat europejskiej polityki sąsiedztwa w wymiarze wschodnim i południowym

Europejska Polityka Sąsiedztwa w obecnym kształcie się nie sprawdza, wymaga zmian - uważają europosłowie. W ramach procedury rezolucji nielegislacyjnej posłowie omówili dwa projekty rezolucji wzywających do jej przeglądu. W debacie posłowie podkreślali, że w relacjach UE z sąsiadami z południa i ze wschodu zbyt często zaniedbywano dialog z organizacjami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie. Deputowani zwracali uwagę na porażkę UE, zwłaszcza jeśli chodzi o południową politykę sąsiedzką - zwłaszcza jeśli chodzi o przestrzeganie praw człowieka. Państwa UE nie przykładały do tej kwestii zbyt dużo uwagi, bardziej skupiały się na stabilności w tym regionie. Według europosłów Unia powinna wyciągnąć lekcję z ostatnich wydarzeń i naprawić braki w swojej polityce sąsiedzkiej. Deputowani domagali się także, by UE była aktywnym graczem w tym regionie, a nie tylko płatnikiem.

Odnosnie rezolucji dotyczącej sąsiedztwa wschodniego autorstwa **Marka Siwca** (S&D, Polska), eurodeputowani podkreślali, że wsparcie udzielane tym krajom powinno zostać zróżnicowane i uzależnione między innymi od przestrzegania przez te kraje wspólnych wartości i zasad. Dzięki temu wobec najbardziej zaawansowanych państw regionu mogłyby być podejmowane konkretne i szybsze kroki w kierunku perspektywy europejskiej, co motywowałoby do reform.

Rozpoczynając debatę komisarz **Štefan Füle** stwierdził, że w pracach nad przeglądem KE uwzględni uwagi społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli świata akademickiego oraz innych zainteresowanych stron. Przegląd będzie opublikowany w

maju. Zaznaczył, że kraje sąsiedzkie różnią się poziomem ambicji w kontaktach z UE. Tym niemniej potrzebne są wspólne zobowiązania dotyczące standardów demokratycznych, państwa prawa i praw człowieka. Elementy, takie jak wolne i uczciwe wybory, wolność słowa, niezależność wymiaru sprawiedliwości i duże zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego, będą również brane pod uwagę. Przegląd będzie podkreślał wagę społeczeństwa obywatelskiego zarówno na szczeblu regionalnym i subregionalnym. Jako przykład przywołane zostało Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego, które odnotowuje postępy. Komisarz stwierdził, że Komisja Europejska liczy na konkretne rezultaty szczytu Partnerstwa Wschodniego podczas polskiej Prezydencji. Z kolei w opinii komisarza sekretariat Unii dla Śródziemnomorza powinien działać jako katalizator projektów dla basenu Morza Śródziemnego. Komisarz podkreślił dużą rolę handlu dla wsparcia dobrobytu krajów sąsiedzkich. Ponadto zapowiedział, że po przeglądzie europejskiej polityki sąsiedztwa wymiana międzyludzka będzie jednym z priorytetów tej polityki.

Sprawozdawca **Mário David** (EPP, Portugalia), stwierdził, że PE przygotował „zaangażowane stanowisko”. Wyraził nadzieję, że rola UE nie ograniczy się jedynie do przekazywania środków, ale także wpłynie na kształtowanie polityk w państwach objętych polityką sąsiedztwa. Poseł David przekonywał, że polityka sąsiedzka powinna uwzględniać zmiany instytucjonalne, które weszły w życie po przyjęciu Traktatu z Lizbony. Według niego, w czasie ostatnich wydarzeń to UE wraz Ligą Arabską powinny pracować razem nad rozwiązaniem konfliktów.

Zdaniem posła Davida przyszła europejska polityka sąsiedztwa (EPS) powinna uprzywilejować podejście oddolne. Poseł podkreślił również, że unijna polityka sąsiedzka ma dwa wymiary - wschodni i południowy. W jego opinii ich natura jest zupełnie inna. „Nasi sąsiedzki na wschodzie mogą kiedyś stać się członkami UE. A jeśli chodzi o naszych południowych sąsiadów, to moim marzeniem jest stworzenie Śródziemnomorskiego Obszaru Gospodarczego, z tymi nowymi demokracjami, które się teraz w tym regionie rozwijają” - dodał poseł David.

Sprawozdawca Marek Siwiec (S&D, Polska) stwierdził, że EPS była do tej pory zaprojektowana jako „nagroda pocieszenia” dla krajów spoza UE. Zaapelował o przyznanie środków na kontakty z elitami, młodzieżą i dziennikarzami. Zdaniem posła, w szczególności te grupy społeczne powinny mieć możliwość łatwiejszego podróżowania do UE.

Ivo Vajgl (ALDE, Słowenia) apelował o przyznanie priorytetu ochronie mniejszości w krajach objętych EPS. Stwierdził, że ESDZ powinna przyjąć bardziej aktywną postawę w tym zakresie.

Werner Schulz (Zieloni, Niemcy) uznał Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego za sukces. Przypomniawszy, że jest to jedyne forum, w którym zasiadają przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego.

Lambert Van Nielsterooij (EPP, Holandia) przypomniał, że aktualnie istnieje 15 programów trans-granicznych, na które UE wydaje 1 mld euro. Problemem jest jednak brak elastyczności w alokacji środków. Wyraził nadzieję, że polska Prezydencja przyspieszy lub zmieni reguły zarządzania tymi programami.

Na uwagę zasługuje duża aktywność polskich posłów w debacie.

Jacek Saryusz-Wolski (EPP) pochwalił dalekowzroczny komunikat KE z marca br. Stwierdził, że tendencja do przeciwstawiania polityki Południe – Wschód jest niekorzystna dla wszystkich. Jego zdaniem EPS powinna w większym stopniu być skierowana na społeczeństwo - nie na rządy, na długoterminowe wartości tj. prawa człowieka i demokracja - nie na krótkoterminowe zyski handlowe. Konieczna jest większa hojność dla społeczeństw i stawianie większych wymagań przed rządami oraz surowa ich ocena. Poseł podkreślił także, że nie należy mylić *status quo* ze stabilnością regionalną. Potrzebne jest również symetryczne finansowanie polityki sąsiedztwa wschodniego i południowego, ponieważ nie można tych dwóch polityk sobie przeciwstawiać. Na koniec poseł Saryusz-Wolski przypomniał, że UE wydaje na 16 krajów objętych EPS zaledwie 20 % tego, co na resztę świata.

Posłowie **Paweł Kowal** i **Marek Migalski** (ECR) zwracali uwagę na konieczność dotrzymania „umowy dżentelmeńskiej” dotyczącej przeznaczenia 1/3 środków EPS na Partnerstwo Wschodnie.

Jacek Kurski (ECR) apelował o członkostwo Ukrainy w UE po spełnieniu kryteriów kopenhaskich. W kontekście Białorusi poseł stwierdził, że priorytetem powinno być ułatwienie uzyskania wiz Schengen dla jej obywateli i wzmocnienie kontaktów międzyludzkich.

Zbigniew Ziobro (ECR) zwrócił uwagę na szlaki energetyczne przechodzące przez kraje PW (projekty Sarmacja, Nabucco); postulował szybkie utworzenie strefy wolnego handlu i zwiększenie wymiany młodzieżowej.

Krzysztof Lisek (EPP) zwrócił uwagę na potrzebę zaadresowania zamrożonych konfliktów (Naddniestrze, Górny Karabach, Osetia Pd. i Abchazja).

Jacek Protasiewicz (EPP) zwrócił uwagę na aresztowanie dziennikarza Andrzeja Poczobuta przez białoruskie KGB w dniu 5 kwietnia.

Podsumowując debatę komisarz **Štefan Füle** przypomniał, że Traktat Lizboński nakreślił ambitne cele dla UE, m.in. uzyskanie statusu gracza globalnego. Przypomniał, że w czerwcu 2010 r. dokonano przeglądu w związku z wejściem w życie Traktatu, dzięki czemu EPS jest teraz bardziej spójna. Rewolucje w świecie arabskim zmusiły UE do rewizji EPS. Aktualnie pytanie brzmi: na ile jesteśmy w stanie wyjść naprzeciw ambicjom demokratycznym państw arabskich? Komunikat KE z dn. 8 marca był próbą odpowiedzi na te pytania. Teraz przyszedł czas na przegląd strategiczny. Przypomniał **3 główne filary nowej EPS: wsparcie dla transformacji i tworzenia instytucji demokratycznych, nacisk na kontakty z obywatelami i wsparcie społeczeństw obywatelskich, wreszcie wsparcie dla tzw. wzrostu włączającego i zrównoważonego.**

Komisarz zapowiedział, że przegląd wzmocni równowagę między wymiarami południowym i wschodnim. Kraje Południa oczekują od UE ram instytucjonalnych dla integracji gospodarczej. Na koniec Komisarz stwierdził, że Partnerstwo Wschodnie należy postrzegać nie jako substytut lecz etap zaangażowania w stosunkach z UE.

6. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Polityka sąsiedztwa: Perspektywa europejska w zamian za demokratyzację

Przygotowując się do przeglądu Europejskiej Polityki Sąsiedztwa posłowie przyjęli rezolucję, w której wzywają do zróżnicowania podejścia do krajów partnerskich i nagradzania tych, które osiągają najlepsze rezultaty. Wobec najbardziej zaawansowanych państw regionu mogłyby być podejmowane konkretne i szybsze kroki w kierunku perspektywy europejskiej, co motywowałoby do reform.

Parlament opowiada się za podejściem, w ramach którego ambicja i zaangażowanie przekładałyby się na wdrażanie, a postępowi towarzyszyłyby konkretne kroki w kierunku perspektywy europejskiej. Zacieśnianie stosunków z partnerami osiągającymi najlepsze rezultaty będzie miało „pozytywny wpływ na inne kraje i mogłoby pogłębić wielostronną współpracę”.

Co dokładnie należy rozumieć pod pojęciem perspektywy europejskiej nie było do końca jasne, dlatego **Marek Siwiec** (S&D, Polska), autor projektu rezolucji, **wniósł autopoprawkę, w której otwarcie wspomniana została możliwość akcesji wschodnich sąsiadów do Unii Europejskiej. Propozycję tę Parlament jednak odrzucił** (stosunkiem głosów 247-295-25) i w ostatecznym tekście znalazła się tylko wzmianka o „możliwości przystąpienia do UE przewidzianej w art. 49 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej”.

- **Walka z korupcją i rozwiązywanie przewlekłych konfliktów**

Parlament podkreśla w rezolucji, że „walka z korupcją, zwłaszcza w sądownictwie i policji, powinna być głównym priorytetem UE w rozwoju jej stosunków z partnerami wschodnimi”. W celu rozwiązania przewlekłych konfliktów w regionie posłowie apelują do stałej przedstawiciel UE do spraw zagranicznych o podejmowanie pragmatycznych i innowacyjnych działań, w tym wykorzystywanie „nieformalnych kontaktów i konsultacji ze społeczeństwem i faktycznymi władzami terytoriów separatystycznych, przy jednoczesnym utrzymaniu polityki UE dotyczącej braku uznawania, w celu wsparcia kultury obywatelskiej i dialogu obywatelskiego”.

- **Białoruś**

Parlament uważa, że „ostatni rozwój sytuacji na Białorusi świadczy o lekceważeniu wizji UE dotyczącej poszanowania praw człowieka, demokracji i rządów prawa”. Białoruś pozostaje jedynym partnerem wschodnim w ograniczonym stopniu uczestniczącym w EPS i dwutorowych działaniach Partnerstwa Wschodniego i jej dalsze zaangażowanie w te programy będzie zależało od gotowości do poszanowania wspólnych wartości i podstawowych zasad. Posłowie wezwali Komisję Europejską do wsparcia rozwoju demokratycznych partii politycznych oraz inicjatyw społecznościowych i obywatelskich na Białorusi.

W rezolucji podjęto także inne kwestie, w tym przede wszystkim niezależność mediów, liberalizacja reżimu wizowego oraz wymiany uniwersyteckie. Większość z nich znajdzie się w agendzie inauguracyjnego posiedzenia zgromadzenia międzyparlamentarnego EURONEST, które odbędzie się 3-4 maja w Brukseli.

7. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Kryzys migracyjny: UE musi być solidarna

Włoska wyspa Lampedusa walczy z masową nielegalną migracją z Afryki Północnej. Podobne problemy odnotowano też w innych państwach tego regionu. Deputowani zastanawiali się podczas debaty w PE, jak można pomóc Włochom i Maltańczykom. Część z europosłów mówiła o tym, że imigrantów powinny przyjąć do siebie wszystkie kraje UE. Podkreślali również, iż trzeba rozwiązywać problemy na drodze dialogu oraz apelowali, by walczyć z przyczynami migracji, a nie z samymi imigrantami.

Komisarz **Cecilia Malmström** poinformowała europosłów o trzystopniowym planie działań. Wezwała Parlament i Radę by w końcu przyjęły unijny program przesiedleń. Komisja chce też w tej kwestii współpracować z partnerami z krajów Afryki Północnej. Dodała, że ze względu, że sytuacja w każdym kraju afrykańskim jest inna, to i polityka migracyjna powinna uwzględniać te różnice.

„Żaden z krajów nie poradzi sobie sam z tą presją” - ostrzegał włoski deputowany **Fiorello Provera** (EFD), autor sprawozdania na temat migracji. Dodał, że polityka zagraniczna UE musi odpowiadać na problemy, jakie dotyczą kraje, z których masowo przyjeżdżają imigranci. „Bardzo ważne będzie też skoordynowanie naszego programu z USA, by nie się nie dublować działań i nie rozpraszać funduszy” - wyjaśniał Provera. Poseł wśród przyczyn migracji wymienił napięcia etniczne, zmiany polityczne, wojny, brak swobód obywatelskich oraz gospodarczych, a także korupcję. Stwierdził, że polityka na rzecz rozwoju UE nie będzie skuteczna, jeśli te problemy nie zostaną ograniczone na rzecz stabilności. Apelowal o uruchomienie skutecznych mechanizmów zapobiegania konfliktom i promowanie pokoju.

Poseł Provera dodał również, że w ramach polityki sąsiedztwa należałoby usprawnić przepisy dotyczące umów handlowych z krajami pochodzenia imigrantów. Odniósł się do formuły „more for more”, polegającej na udzielaniu pomocy tym krajom które są

najbardziej aktywne, np. w kwestii działań na rzecz praw człowieka. Na koniec stwierdził, iż należy dzielić się odpowiedzialnością, jako, że żaden z krajów członkowskich UE nie może sam stawić czoła obecnej sytuacji.

Rumuńska deputowana **Corina Cretu** (S&D) apelowała o pomoc humanitarną dla uchodźców. A także o "realistyczną" odpowiedź na niepokoje mieszkańców włoskiej wyspy Lampedusa, która przyjęła tysiące imigrantów z Afryki Północnej. Cretu mówiła, że imigrantów powinny przyjąć także inne unijne kraje. „Nie można wzywać tylko Francji i Niemiec o ugoszczenie imigrantów” - zauważyła.

- **Tak jak po upadku komunizmu**

Deputowani ostrzegali przed powtarzaniem błędów z przeszłości. Niemiecka deputowana **Franziska Keller** (Zieloni) ostrzegała przed walką z imigrantami. Według niej trzeba się skupić na powodach, dla których uciekają oni ze swoich krajów. Przypomniała również, że Komisja negocjowała porozumienie z przywódcą Libii Muammarem Kaddafim w zamian za powstrzymanie imigracji do UE.

Włoski deputowany **Mario Mauro** (EPP) przypominał, że nie pierwszy raz Europa musi się zmierzyć z takim problemem. „Kiedy upadł komunizm mieliśmy do czynienia z europejską solidarnością. Przygotowano mapę drogową, która pomogła krajom Europy Wschodniej. Dziś są one członkami UE” - zauważył. „Potrzebujemy bardziej skutecznej polityki sąsiedztwa i polityki euro-śródziemnomorskiej” - dodał.

Część europosłów zwracała uwagę, że choć tylko kilka krajów musi walczyć z masową imigracją to jest to problem całej Unii. Według hiszpańskiego posła **Juana Fernanda Lopeza Aguilara** (S&D) trzeba zwiększyć budżet Frontexu, unijnej agencji zajmującej się ochroną granic zewnętrznych.

- **Brakuje łazienek, wody**

Poseł **Juan Fernando Lopez Aguilar** (S&D) mówił też o konieczności przyjęcia unijnych przepisów w sprawie polityki azylowej. „Żadne z tych państw samo nie poradzi sobie z tymi problemami. Musimy uruchomić mechanizm solidarnościowy” - apelował.

Szwedzka deputowana **Cecilia Wikström** (ALDE) również krytykowała niektóre państwa Unii za apatyczne podejście do problemu. W jej opinii w obecnej sytuacji konieczne jest zastosowanie dyrektywy azylowej 2011/55.

Jean Lambert, brytyjska deputowana Zielonych, przypomniała, że większość uchodźców nie opuściła terenu Afryki. Przypomniała też o tym, że duża część z imigrantów to nieletni, których albo podróżowali bez rodziców, albo zostali rozdzieleni po przybyciu do Europy. Posłanka Lambert wzywała KE do przyjrzenia się ich losowi. W jej opinii konieczna jest natychmiastowa zmiana podejścia Unii na działania oparte na walce o prawa człowieka. Wzywała również do dokonania zmian w polityce wizowej UE na korzyść imigrantów.

Portugalski europoseł **Rui Tavares** (Zjednoczona Lewica Europejska/Nordycka Zielona Lewica) zauważył, że imigranci na włoskiej wyspie Lampedusa żyją w bardzo trudnych warunkach. „Bez łazienek, bieżącej wody” - wyliczał.

Na koniec debaty komisarz **Cecilia Malmström** podkreśliła, że obecna sytuacja jest ogromnym wyzwaniem dla UE, która musi zapewnić pomoc dla krajów potrzebujących poprzez udzielanie wsparcia dla demokracji, rozwoju gospodarczego oraz mobilności. Podkreśliła, że UE wydała ok. 170 mln euro na pomoc Włochom w radzeniu sobie z tą sytuacją oraz, że instytucje unijne współpracują na co dzień z władzami włoskimi w tej kwestii. Podkreśliła, że Unia stara się przejmować koszty wewnętrznych przemieszczeń migrantów. Zauważyła, że agencja Frontex jest również pomocna w tej dziedzinie, jednak agencja ta dysponuje ograniczonymi zasobami. Zauważyła też, że inne agencje, np. Europol, starają się zwalczać handel żywym towarem. Zaapelowała także, by inne państwa członkowskie zastosowały solidarność a nie jedynie ograniczały się do prowadzenia dyskusji na ten temat. Przypomniała, że fundusz działań zewnętrznych to ponad 3 mld euro, z których należy skorzystać właśnie w obecnej sytuacji kryzysowej.

8. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Wybrzeże Kości Słoniowej: Parlament wzywa do pokojowych przemian

Posłowie obawiają się, że napięta sytuacja na terenie Wybrzeża Kości Słoniowej doprowadzi do wojny domowej i stanowczo potępiają naruszenie praw człowieka, których dopuszczono się tam wobec ludności cywilnej. Osoby odpowiedzialne za

zbrodnie przeciwko ludności cywilnej nie mogą pozostać bezkarne, apelują parlamentarzyści. Ponadto nawołują do wzmożonych wysiłków w celu zidentyfikowania i postawienia tych osób przed sądem międzynarodowym.

W rezolucji przyjętej na sesji plenarnej, Parlament stanowczo potępił eskalację przemocy w Wybrzeżu Kości Słoniowej, w tym uprowadzenia i stosowanie broni ciężkiej przeciwko ludności cywilnej.

Posłowie nawołują do poszanowania wyniku wyborów, które odbyły się w listopadzie 2010 roku. Wybór Alassane'a Ouattary był wyrazem suwerennej woli narodu Wybrzeża Kości Słoniowej. Potępiają zatem brutalne próby uzurpowania władzy przez byłego prezydenta Gbagbo i jego zwolenników. Wyrażają również głębokie ubolewanie, że nie udało się znaleźć żadnego dyplomatycznego rozwiązania, nawet wśród rozwiązań zalecanych przez Unię Afrykańską, oraz że kryzys powyborczy cechuje przemoc i starcia zbrojne.

Posłowie z zadowoleniem przyjmują specjalne dodatkowe sankcje, które zostały nałożone przez Radę Bezpieczeństwa ONZ, Unię Afrykańską oraz Radę UE. Podkreślają potrzebę podjęcia sprawnych międzynarodowych działań politycznych oraz przeciwdziałania nowemu kryzysowi migracyjnemu w tym regionie. Z entuzjazmem przyjęli wyrażone przez komisarz **Kristalinę Georgiewą** zobowiązanie pomocy w rozwiązaniu kryzysu humanitarnego.

Posłowie poparli próby mediacji pod auspicjami Unii Afrykańskiej i ECOWAS, których celem jest zapobieganie starciom oraz ponowili apel do wszystkich sił politycznych Wybrzeża Kości Słoniowej o zaangażowanie w pokojowe przemiany demokratyczne. Wezwali również prezydenta Alassane'a Ouattarę do ułatwienia procesu pokojowego i pojednania narodowego.

9. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Zawiesić negocjacje z Syrią, przemyśleć relacje z Bahrajnem i Jemenem

Nasilające się represje wobec demonstrantów w Syrii, Bahrajnie i Jemenie powinny skłonić Unię Europejską do zrewidowania swoich kontaktów dwustronnych z tymi krajami. Negocjacje w sprawie układu o stowarzyszeniu między UE a Syrią powinny

zostać wstrzymane. Takie zalecenia zawarte zostały w rezolucji przyjętej przez Parlament Europejski, w której posłowie wyrażają zaniepokojenie obecnością obcych wojsk w Bahrajnie oraz wzywają do wyjaśnienia okoliczności śmierci 54 demonstrantów w Jemenie.

- **Syria**

Parlament uważa, że należy zawiesić negocjacje w sprawie niepodpisanego jeszcze układu o stowarzyszeniu między UE a Syrią. Jego zawarcie powinno być uzależnione od tego, czy władze syryjskie będą rzeczywiście w stanie przeprowadzić oczekiwane reformy demokratyczne. Ustąpienie rządu Syrii nie wystarczy, by uspokoić rosnące niezadowolenie syryjskiego społeczeństwa. Posłowie wzywają prezydenta Baszara Al-Assada o zaprzestanie prowadzenia polityki represji wobec opozycji politycznej i obrońców praw człowieka, faktyczne zniesienie obowiązującego od 1963 r. stanu wyjątkowego, wsparcie procesu przemian demokratycznych oraz opracowanie konkretnego programu reform politycznych, gospodarczych i społecznych.

Stosowanie przemocy przez państwo wobec jego ludności musi mieć bezpośrednie skutki dla stosunków dwustronnych tego państwa z Unią Europejską, stwierdzają posłowie w rezolucji przyjętej w czwartek przez Parlament Europejski. Posłowie wzywają UE i państwa członkowskie do przeglądu stosunków dwustronnych z Syrią i rozważenie takich form nacisku na władze jak zamrożenie aktywów i zakaz podróży.

- **Bahrajn**

Parlament „wyraża zaniepokojenie obecnością w Bahrajnie obcych wojsk pod szyldem Rady Współpracy Państw Zatoki Perskiej” i wzywa ją do podjęcia konstruktywnych działań i mediacji w interesie pokojowych reform w Bahrajnie.

- **Jemen**

Parlament upomina się o przeprowadzenie niezależnego dochodzenia w związku z atakami na demonstrantów we wszystkich trzech krajach. W szczególności niezależne dochodzenie powinno zostać przeprowadzone przez ONZ lub Międzynarodowy Trybunał Karny w związku z atakiem na demonstrantów 18 marca w Sanie w Jemenie, w wyniku którego zginęły 54 osoby, a ponad 300 zostało rannych.

Parlament wyraża głębokie zaniepokojenie stopniem ubóstwa i skalą bezrobocia w Jemenie, coraz mniejszą stabilnością polityczną i gospodarczą tego kraju. Wzywa UE i Radę Współpracy Państw Zatoki Perskiej do podjęcia szczególnych wysiłków w zakresie pomocy finansowej i wsparcia technicznego, jak tylko prezydent Salah będzie gotowy ustąpić na rzecz demokratycznie utworzonego rządu.

- **Podstawowe fakty o tych trzech krajach**

⇒ **Syria**

- Krajem od 2000 r. rządzi prezydent Baszar al-Assad. Objął rządy po śmierci poprzedniej głowy państwa, swojego ojca Hafiza al-Assada, który rządził krajem trzy dekady. Eksperti oceniają, że rządy w Syrii są jednymi z najbardziej autorytarnych i wyizolowanych w regionie.
- W 2009 r. UE zgodziła się podpisać umowę o stowarzyszeniu. Deputowani wszystkich frakcji apelowali o zawieszenie negocjacji do momentu aż rząd Syrii zacznie przeprowadzać reformy demokratyczne.
- Ludność: 22,5 mln. Ludność jest złożona z wielu grup etnicznych i religijnych.
- Główny produkt eksportowy: gaz.
- Kalendarium wydarzeń:
- Luty: Małe demonstracje po dymisji Hosniego Mubaraka w Egipcie. Zostały stłumione przez policję, wielu demonstrantów aresztowano.
- Marzec: Protesty nabrały na sile i spotkały się z równie silną odpowiedzią reżimu. Ponad 100 demonstrantów zostało zabitych.
- 29 marca rząd podał się do dymisji, ale Baszar al-Assad pozostał na stanowisku prezydenta. Obiecał, że powstaną specjalne komisje, które zajmą się żądaniami demonstrantów.
- Mimo silnych nacisków na reżim, na ulicach ciągle są tysiące demonstrantów.

⇒ **Bahrajn**

- Bahrajn to małe królestwo o powierzchni zaledwie 717 km kwadratowych. Rozciąga się na 33 wyspach.
- Krajem od 1971 r., czyli od odzyskania niepodległości od Wielkiej Brytanii, rządzi dynastia Al-Chalifa.

- Mimo swojego małego rozmiaru kraj jest uznawany za strategicznego partnera przez Arabię Saudyjską i USA (w Bahrajnie stacjonuje amerykańska marynarka wojenna).
- Kraj jest znany z wydobycia ropy, handlu perłami. To także regionalny ośrodek finansowo-bankowy przyciągający zagranicznych inwestorów. A dość liberalny klimat sprawia, że jest atrakcyjny także dla turystów.
- Ludność: 807 tys.
- W kraju dochodzi do napięć pomiędzy stanowiącą większość ludnością szyicką (66 proc. ludności), a rządem kierowanym przez sunnitów. Szyici chcą mieć większy wpływ na politykę, lepszy dostęp do mieszkalnictwa, ochrony zdrowia i stanowisk w sektorze publicznym.
- Po powstaniach w Egipcie i Tunezji w lutym w stolicy Bahrajnu, Manamie wybuchły protesty. Spotkały się z silną odpowiedzią władz, podczas tłumienia protestów zginęło kilku protestujących. 14 marca do Bahrajnu wkroczyły wojska z Arabii Saudyjskiej i Zjednoczonych Emiratów Arabskich by pomóc rządzącym.

⇒ **Jemen**

- Ludność: 24 mln
- Od lat trwają napięcia pomiędzy częścią północną i południową kraju (współczesny Jemen narodził się w 1990 r. po połączeniu po latach walk części północnej i południowej).
- Siły bezpieczeństwa zmagają się z zagrożeniem terrorystycznym ze strony Al-Kaidy, z rebeliantami na północy i protestami na południu.
- To najbiedniejszy kraj regionu, jego perspektywy gospodarcze nie wyglądają optymistycznie. Szybko przybywa ludności, a stopa zatrudnienia jednocześnie maleje.
- Władze są krytykowane za łamanie praw człowieka, spowodowanie kryzysu humanitarnego, niekontrolowane aresztowania i prześladowanie dziennikarzy. Ekspertki wskazują też na przepisy dyskryminujące kobiety i dyskryminowanie innych mniejszości.
- W tym roku przez kraj przeszła fala protestów (zarówno na południu, jak i północy) nawołująca do ustąpienia prezydenta Alego Abdullaha Saliha, który rządzi krajem nieprzerwanie od 1978 r. Napięcia nabierają na sile mimo obietnicy prezydenta, że przeprowadzi reformy. Salih obiecał też, że nie będzie przedłużał

swojej prezydentury i że nie przekaze władzy synowi. W protestach zginęło wielu demonstrujących.

10. ENERGETYKA - Podczas debaty posłowie podzieleni w sprawie przyszłości energii jądrowej w Europie

Jaką lekcję Europa powinna wyciągnąć z nuklearnego kryzysu w Japonii - zastanawiali się europosłowie podczas środowej debaty o bezpieczeństwie atomowym. Większość europosłów zgodziła się, że trzeba przeprowadzić testy wytrzymałościowe dla europejskich elektrowni. Niektórym deputowanym nie podoba się jednak to, że testy będą przeprowadzane przez kraje Unii i nie będą obowiązkowe. Nie udało się wypracować kompromisu, w konsekwencji czego nie udało się przyjąć rezolucji w tej sprawie.

Debata rozpoczęła się od protestu części deputowanych przeciwko energii jądrowej. Następnie **Enikő Győri**, przedstawicielka prezydencji węgierskiej przypomniła, że UE poważnie traktuje kwestię bezpieczeństwa nuklearnego. Przepisy w tej sprawie obowiązują już od 25 lat i niewykluczone, że zostaną znowelizowane po przeprowadzeniu testów.

Minsiter Győri dodała, że na UE spoczywa obecnie wielotorowa odpowiedzialność, a jej rolą jest wzmożenie bezpieczeństwa istniejących instalacji jądrowych. Poinformowała, że rezultaty testów wytrzymałościowych dla europejskich elektrowni będą znane do końca tego roku i zostaną udostępnione opinii publicznej. Zauważyła, że powinno się rozważyć alternatywne dla atomu źródła energii, ale podkreśliła, że 14 krajów UE, które korzysta z energii jądrowej nie może z dnia na dzień zamknąć swoich elektrowni.

Podkreśliła, że wnioski do wyciągnięcia po wypadku w Japonii to wzmocnienie bezpieczeństwa, zapewnienie najwyższego poziomu szkoleń dla ludzi oraz przeprowadzanie w UE testów warunków skrajnych dot. warunków technicznych elektrowni jądrowych. Dodała, że UE chce nadal wspierać Japonię i świadczyć jej pomoc po niedawnej katastrofie. Zaznaczyła także, iż prezydencja węgierska podjęła działania, aby zapobiec niebezpieczeństwu jądrowemu natychmiast po wydarzeniach w Japonii.

- **Odporne na katastrofy i zamachy**

Komisarz ds. energii **Günther Oettinger** mówił, że katastrofa w Japonii pokazała jak wiele elementów w dziedzinie energii jądrowej pozostaje poza obszarem działania techniki oraz jak ważne jest dbanie i inwestowanie w zabezpieczenia w tej sferze. Podkreślił, że Komisja Europejska pracuje nad listą kryteriów, na podstawie których będą przeprowadzone testy. Lista ma trafić do PE do końca maja. Testy sprawdzą czy elektrownie są odporne na katastrofy naturalne i zamachy terrorystyczne. Komisarz dodał, że testy przeprowadzą kraje UE, bo teraz nie ma możliwości prawnych na podejmowanie decyzji dotyczących atomu na poziomie europejskim.

Komisarz powiedział następnie, że KE nawiązała już kontakty z sąsiadami UE, państwami które posiadają elektrownie jądrowe - Rosją i Ukrainą a także ze Szwajcarią i Armenią oraz z tymi krajami które mają w planach budowę takich elektrowni - jak Turcja i Białoruś. Wszystko to zostało przedsięwzięte w celu zapewnienia jak najwyższego poziomu bezpieczeństwa w kwestii energii jądrowej w Europie. Na koniec komisarz zwrócił uwagę na procedury dotyczące odpadów nuklearnych, które do tej pory były dobrowolne dla krajów członkowskich, jednak zauważył, że KE pracuje obecnie nad tym by to zmienić.

Holenderska deputowana **Corien Wortmann-Kool** (EPP) argumentowała, że to co wydarzyło się w Japonii jest dowodem na to, że musimy znowelizować unijne przepisy. Dodała, że musimy przestrzegać najwyższych standardów i jeśli elektrownia ich nie spełni to powinna być zamknięta. Podkreślała jednak, że ważne jest, aby zwracać uwagę na elektrownie poza granicami UE i w sposób wyważony oceniać ryzyko, bowiem nie można całkowicie zrezygnować z energii jądrowej.

„To problem globalny, który nie zna granic” - przypomniała szwedzka deputowana **Marita Ulvskog** (S&D). Dodała, że powinniśmy pracować w tej sprawie razem. „Potrzebujemy ciągle dostaw energii atomowej, nie możemy z niej zaraz zrezygnować, ale musimy szukać alternatyw, takich jak energia odnawialna” - mówiła posłanka Ulvskog.

- **Podejrzane testy**

Szwedzka deputowana **Lena Ek** (ALDE) obawiała się, że testy nie sprawdzą się. Według niej powinny być one obowiązkowe i przeprowadzane przez niezależnych ekspertów.

Ponadto dodała, że w celu wzmocnienia bezpieczeństwa jądrowego w Europie konieczna jest weryfikacja całości zasad bezpieczeństwa w tej kwestii. Zauważyła ponadto, iż jedną z możliwości radzenia sobie z problemem niebezpiecznych elektrowni jądrowych jest wprowadzenie obowiązkowych testów, opartych na przejrzystych kryteriach dopuszczających elektrownie do działania po pozytywnym przejściu testów, lub je zamykających w razie nie spełnienia wymogów bezpieczeństwa.

Podjejrzenia, co do testów miała też niemiecka europosłanka **Rebecca Harms** (Zieloni). Według niej nie powinny ich przeprowadzać instytucje państw UE. „Bo to klub osób, które od dawna się znają i w przeszłości tolerowali odstępstwa od reguł” - mówiła. Posłanka podkreśliła także konieczność wdrożenia planu stopniowego odchodzenia od energii jądrowej, aby w roku 2020 nie było już w UE tej energii.

Brytyjski deputowany **Giles Chichester** (ECR) zauważył, że jest duża różnica pomiędzy wiekowymi reaktorami w Japonii i nowoczesnymi w Europie. „Te nowe są zbudowane tak by wytrzymać zagrożenia, których nie wyobrażaliśmy sobie 15 lat temu. Moratorium na atom nie byłoby oparte żadnymi dowodami, nie możemy działać w pośpiechu” - przekonywał poseł Chichester.

Niemiecka europosłanka **Sabine Wils** (Zjednoczona Lewica Europejska/Nordycka Zielona Lewica) mówiła, że tysiące ludzi w Niemczech protestuje przeciwko energii jądrowej.

A grecka deputowana **Niki Tzavela** (EFD) ostrzegała, że czeka nas "era mega-katastrof".

Podczas debaty posłowie podkreślali, że w kwestii bezpieczeństwa nie można się ograniczać jedynie do energii jądrowej oraz, że bezpieczeństwo dostaw nie może być ważniejsze od bezpieczeństwa środowiska w UE. Deputowani podkreślali, że Europie przyświecają wspólne cele, które muszą być osiągnięte przez wypracowanie wspólnej polityki w tej dziedzinie, biorąc pod uwagę również konkurencyjność oraz trwałość dostaw energii jądrowej.

Na koniec debaty komisarz **Günther Oettinger** powiedział, iż w kwestii długofalowej gospodarki energetycznej Europy konieczne jest zwiększenie udziału energii odnawialnej oraz wzmocnienie efektywności energetycznej. Zauważył, iż podstawą prawną w tej dziedzinie jest traktat lizboński, który odnosi się także do podziału kompetencji w UE w

kwestii energii. Podkreślił, że państwa członkowskie muszą zacząć działać na rzecz zredukowania użycia energii atomowej i przejścia na energię odnawialną, co jednak nie będzie łatwym ani szybkim procesem.

11. ENERGETYKA - Posłowie odrzucili rezolucję ws. bezpieczeństwa nuklearnego w Europie

Parlament Europejski **odrzucił rezolucję w sprawie bezpieczeństwa nuklearnego w Europie** 264 głosami za, 300 przeciw, przy 61 wstrzymujących się.

Rozbieżności w postrzeganiu tematu przez poszczególne grupy polityczne wpłynęły na to, że większość posłów odrzuciła ostateczną wersję dokumentu.

12. ROLNICTWO - Szczepienia przeciw chorobie niebieskiego języka

Parlament Europejski zaaprobował propozycję nowelizacji przepisów pozwalających na skuteczniejsze wykorzystywanie szczepionek i uproszczenie wymagań formalnych. Choroba niebieskiego języka jest chorobą dotykającą bydło, owce i kozy. Od początku ubiegłej dekady w wielu państwach członkowskich wystąpiło kilka fal epidemii tej choroby, powodując znaczące straty wynikające z chorobowości, upadkowości i zakłóceń handlu żywymi zwierzętami.

W ostatnich kilku latach pojawiły się nowe szczepionki, które nie stanowią zagrożenia niepożądanego występowania wirusa szczepionkowego i mogą być skutecznie stosowane poza obszarami podlegającymi ograniczeniom dotyczącym przemieszczania zwierząt.

Nowelizacja przepisów złagodzi niektóre ograniczenia, które stały się zbędne w świetle ostatnich postępów w dziedzinie produkcji szczepionek. Nowe przepisy pomogą państwom członkowskim w skuteczniejszym stosowaniu szczepień w celu opanowania choroby niebieskiego języka oraz w zmniejszeniu związanego z tą chorobą obciążenia sektora rolnego.

13. BUDŻET - PE: Parlament przyjął preliminarz budżetowy na 2012 rok

Parlament Europejski przyjął projekt preliminarza budżetowego na 2012 rok opiewający na kwotę 1.725 mld euro. Ta proponowana kwota oznacza wzrost wydatków o 2,3%, podczas gdy średni wskaźnik inflacji dla 27 państw członkowskich UE wyniósł 2,8%. Propozycja Parlamentu zostanie teraz przekazana Komisji, która za dwa tygodnie przedstawi projekt budżetu całej Unii Europejskiej.

„We wstępnych wytycznych budżetowych mówiliśmy, że wydatki powinny wzrosnąć mniej więcej w granicach inflacji, a dziś jesteśmy znacznie poniżej jej wskaźnika”, powiedział parlamentarny sprawozdawca **Jose Manuel Fernandes** (EPP, Portugalia). „W trakcie implementacji budżetu na 2012 rok chcielibyśmy także, aby wszystkie wydatki były właściwie uzasadnione i poddane analizie korzyści i kosztów, co pozwoliłoby na poczynienie dalszych oszczędności”.

Parlament ograniczył wzrost własnych wydatków proponując oszczędności na łączną kwotę 13,7 mln euro. Zmniejszone będą wydatki na partie polityczne i fundacje, kampanie informacyjne, informatyzację, utrzymanie budynków i nowe etaty.

Dzięki modernizacji i racjonalizacji administracji posłowie widzą możliwość dalszych cięć do poziomu wydatków z roku 2010 poprzez ograniczenie usług świadczonych przez usługodawców zewnętrznych. Realizacji budżetu na 2012 rok powinny towarzyszyć dalsze oszczędności poczynione dzięki zmniejszonemu zużyciu wody, energii elektrycznej i papieru oraz obniżonym kosztom podróży służbowych.

Parlament apeluje o dokonanie długofalowego przeglądu budżetu Parlamentu Europejskiego, aby móc określić potencjalne oszczędności w latach następnych.

Posłowie chcą zapisać w rezerwie kwotę 3 mln euro, która zostałaby uwolniona pod warunkiem przedstawienia wiarygodnej koncepcji usprawnień i planu kosztów przez administrację Parlamentu.

Asygnowanie środków na pokrycie kosztów dodatkowych 18 posłów, którzy zasiądą w ławach PE w wyniku przyjęcia Traktatu z Lizbony oraz przystąpienia Chorwacji do UE zostało odłożone do czasu, kiedy zapadać będą ostateczne decyzje dotyczące przyszłorocznego budżetu.

Oprócz Parlamentu własne szacunki budżetowe przygotowały także pozostałe europejskie instytucje i przekazały je Komisji, która 20 kwietnia przedstawi projekt budżetu całej Unii Europejskiej. Następnie Parlament i Rada rozpoczną prace nad budżetem UE, które powinny zakończyć się do listopada.

14. BUDŻET - Parlament zatwierdził pomoc finansową dla pracowników w Polsce i Czechach

Parlament Europejski poparł wniosek o udzielenie pomocy finansowej UE dla 834 pracowników w Czechach i Polsce. Pomoc przeznaczona jest dla osób, które straciły pracę z powodu likwidacji firm, w których pracowały. Posłowie poprosili również o dokonanie oceny efektywności wsparcia udzielanego z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EFG).

- **Polska**

Polska zwróciła się o pomoc w związku z grupowymi zwolnieniami w przedsiębiorstwach, które zajmują się produkcją maszyn i urządzeń w regionie podkarpackim. Zwolnieniami objęto 594 pracowników w trzech przedsiębiorstwach.

Wsparcie z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EFG) zamknie się kwotą 453 570 euro i będzie przeznaczona dla 200 osób zatrudnionych uprzednio w zakładach produkcji maszyn budowlanych, drogowych i górniczych (Huta Stalowa Wola SA, HSW – Zakład Zespołów Napędowych Sp. z o.o. oraz Zakłady Metalowe DEZAMET S.A.). Pracownicy ci stracili w 2009 roku pracę z powodu spadku eksportu wyrobów maszynowych do Niemiec, Rosji i Ukrainy w wyniku globalnego kryzysu gospodarczego.

- **Czechy**

Republika Czeska przedstawiła wniosek o uruchomienie Funduszu w odniesieniu do 634 zwolnień w przedsiębiorstwie Unilever ČR, działającym w sektorze handlu detalicznego w regionie Střední Čechy. Proponowana kwota wynosi 323 820 euro.

- **Ocena skuteczności**

Parlament zwrócił się także o dokonanie oceny na ile skutecznie środki przyznawane z funduszu zwalnianym pracownikom pomogły w ich powtórnej integracji na rynku pracy. Państwa członkowskie zatwierdziły wniosek na posiedzeniu Rady do spraw ogólnych 23 marca br.

- **Polska korzysta z EFG**

To już trzeci polski wniosek pozytywnie rozpatrzony przez Parlament Europejski. Pod koniec zeszłego roku Polska po raz pierwszy skorzystała ze funduszu globalizacyjnego. Niemal 750 tysięcy euro trafiło do 779 byłych pracowników dwóch wielkopolskich firm z branży samochodowej oraz z zakładów Cegielski–Poznań, producenta silników okrętowych i jego dostawców.

- **Co to jest EFG?**

Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji (EFG) został stworzony w celu udzielenia wsparcia pracownikom zwalnianym w wyniku poważnych zmian strukturalnych w handlu światowym spowodowanych globalizacją lub kryzysem finansowym. Oferowana pomoc finansowa ma pomóc bezrobotnym w powrocie na rynek pracy. Jest udzielana, aby ułatwić poszukiwanie nowej pracy, na poradnictwo zawodowe, szkolenia, przekwalifikowania, pomoc w reorientacji zawodowej oraz promowanie przedsiębiorczości lub pomoc w samozatrudnieniu. Roczny budżet funduszu wynosi 500 milionów euro.

- **Duży zgrzyt we frakcji konserwatystów w Parlamencie Europejskim**

Podczas głosowania doszło do dużego zgrzytu we frakcji Europejskich Konserwatystów i Reformatorów, kiedy Brytyjczycy sprzeciwili się funduszom UE dla Podkarpacia, a nowy przewodniczący **Jan Zahradil** wstrzymał się od głosu.

Były szef ECR **Michał Kamiński** nie ukrywa oburzenia. „Na pierwszej sesji PE, w której Jan Zahradil, wybrany przez PiS szef frakcji konserwatystów, przewodniczy głosowaniom tej frakcji, wstrzymał się on od głosu w sprawie ważnej dla województwa podkarpackiego” - powiedział PAP Kamiński, podkreślając, że Podkarpacie „uchodzi za bastion PiS-u i PiS się często chwali, jak to wyborcy Podkarpacia popierają tę partię”.

„To bardzo zły sygnał dla mnie i tego, jak widzę przyszłość współpracy z ludźmi, którzy nie są w stanie głosować za 0,5 mln euro dla Polski” - dodał Kamiński.

Z kolei europoseł **Tomasz Poręba** (ECR) powiedział, że nie widzi problemu, bo „turyści i Czesi zawsze i konsekwentnie głosują przeciw wykorzystywaniu funduszu globalizacyjnego”, nie tylko w Polsce, ale także w Czechach. „Uważają, że pieniądze nie powinny być przeznaczane dla zwalnianych pracowników, tylko na modernizację” - wyjaśnił.

Kamiński podkreślił, że głosowanie przeciw wykorzystaniu funduszu globalizacyjnego w Polsce było oficjalną rekomendacją grupy ECR, ale zarówno on, jak i inni polscy europosłowie tej frakcji głosowali za. „Kwota pół miliona euro nie jest żadną wielką kwotą dla UE, ale to znaczący gest dla Podkarpacia. Gdybym ja był szefem frakcji, to byłaby inna rekomendacja głosowania - zapewnił. - To głosowanie pokazuje obłudę posłów PiS, którzy dokonali zmiany na stanowisku szefa frakcji”.

Biuro posła Zahradila przekazało PAP stanowisko europosła: „Wstrzymałem się od głosu i w polskim, i czeskim przypadku. Respektowałem oficjalną pozycję ECR, by być przeciw”.

15. BUDŻET - Parlament zatwierdził pomoc finansową dla powodzi

Parlament Europejski zatwierdził 182,4 mln euro na rekompensatę skutków zeszłorocznych powodzi dla sześciu krajów Europy Środkowowschodniej. Polska skorzysta z tego mechanizmu po raz pierwszy, otrzymując 105,5 mln euro. Łączny koszt szkód spowodowanych powodziami szacuje się na 5,5 mld euro.

Posłowie zgodzili się na uruchomienie pomocy pomimo zastrzeżeń dotyczących sposobu pozyskania środków na ten cel z unijnego budżetu, uznając, że ofiary powodzi nie mogą stać się zakładnikami sporu między Parlamentem a państwami członkowskimi (Radą).

Mechanizm "negatywnej rezerwy" zaproponowany przez prezydencję węgierską, polega na zadłużeniu unijnego budżetu. Kwota, która zostanie wykorzystana w ramach tej

rezerwy, musi zostać pokryta pod koniec danego roku środkami z niewykorzystanych linii budżetowych, ponieważ budżet UE nie może mieć deficytu.

W ramach negatywnej rezerwy może być zapisane rocznie do 200 mln euro, a to oznacza, że po uruchomieniu 182,4 mln euro dla Polski, Słowacji, Węgier, Czech, Chorwacji i Rumunii zostanie ona prawie całkowicie wyczerpana. Dlatego posłowie sugerują, by negatywna rezerwa na Fundusz Solidarności została sfinansowana z nadwyżki budżetu UE za 2010 r., która w najbliższym czasie ma wrócić do kieszeni państw członkowskich.

Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) został utworzony, aby umożliwić reagowanie w przypadku klęsk żywiołowych. Jego wykorzystanie ogranicza się do szkód niepodlegających ubezpieczeniu i nie może on rekompensować strat prywatnych. Skorzystać z Funduszu mogą nie tylko państwa członkowskie, ale również kandydaci do UE, których dotknęła ta sama klęska. W tym przypadku pomoc dotyczy Polski, Czech, Rumunii, Chorwacji, Słowacji oraz Węgier.

16. KONTROLA BUDŻETOWA - Krytyka procesu likwidacji elektrowni jądrowych w Bułgarii, Litwy i Słowacji

W przyjętej podczas sesji PE rezolucji eurodeputowani skrytykowali programy likwidacji elektrowni jądrowych w Bułgarii, Słowacji i na Litwie. Do głównych zarzutów należały: opóźnienia we wdrażaniu programów, brak ich koordynacji i zbyt duże ilości pieniędzy wydawane na niepowiązane projekty energetyczne. Obecnie Litwa, Słowacja i Bułgaria otrzymują fundusze UE przeznaczone na programy zarządzania likwidacją trzech starych elektrowni jądrowych.

Eurodeputowani podkreślają, że programy te muszą zostać ulepszone, jeśli UE ma w dalszym ciągu je wspierać. Celem rezolucji była ocena sposobu wykorzystania funduszy przeznaczonych na ten cel w latach 2007-2013. Rezolucja stanowi wkład Parlamentu w plany przedłużenia programów dla ww. państw po roku 2013.

Mimo dotychczas poczynionych postępów, eurodeputowani wyrazili swoje zaniepokojenie opóźnieniami i ogólnym brakiem koordynacji. Domagają się od Komisji Europejskiej utworzenia zespołu koordynującego, który miałby za zadanie sprawowanie nadzoru nad planami realizacji projektów likwidacji elektrowni, harmonogramem i

dotychczasowym wykorzystaniem pieniędzy, aby ocenić, czy istnieje potrzeba dalszego zaangażowania UE.

W rezolucji przygotowanej przez **Marian-Jeana Marinescu** (EPP, Rumunia), posłowie także kwestionowali relatywnie wysoki udział środków UE, przeznaczanych na projekty energetyczne niepowiązane bezpośrednio z trzema elektrowniami atomowymi.

Europejski Trybunał Obrachunkowy sporządzi specjalny raport o omawianych trzech programach likwidacji, który zostanie opublikowany jesienią tego roku. Parlament zwraca się do Trybunału, aby go poinformował, czy te środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, czy procedury udzielania zamówień publicznych były przestrzegane, czy pieniądze przyczyniły się do poprawy bezpieczeństwa, czy unijna Agencja ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych OLAF zajmuje się tą kwestią i czy miała miejsce wystarczająca koordynacja między programami.

W bieżących długoterminowych ramach budżetowych (2007-2013), pomoc UE szacowana jest na 1.367 mln EUR dla elektrowni Ignalina (Litwa), 613 mln EUR dla elektrowni Bohunicach (Słowacja) i 868 mln EUR dla elektrowni Kozłoduj (Bułgaria). Na programy składają się działania w obszarze likwidacji elektrowni (np. przetwarzanie odpadów i oczyszczanie paliwa), energii (takie jak poprawa zaopatrzenia w energię i polepszenie infrastruktury energetycznej) oraz skutków społecznych (wsparcie bezpieczeństwa dla personelu zakładu i przekwalifikowanie pracowników).

17. FINANSE - Debata na temat przyszłej europejskiej polityki inwestycji międzynarodowych

W Parlamencie Europejskim podczas sesji plenarnej odbyła się debata na temat przyszłej europejskiej polityki inwestycji międzynarodowych. Sprawozdawca **Afir Kader (S&D)** przypomniał, że obecnie nastąpił zwrotny moment w europejskiej polityce inwestycji międzynarodowych na skutek nowych kompetencji UE wynikających z przyjęcia Traktu z Lizbony. Zdaniem sprawozdawcy Europa musi potwierdzić swoje przodownictwo na świecie pod względem ilości przyjmowanych inwestycji zagranicznych. Podkreślił, że napływające inwestycje są bardzo istotne z punktu widzenia rozwoju gospodarczego oraz tworzenia nowych miejsc pracy. PE jest nowym współprawodawcą w tej dziedzinie i wraz z innymi instytucjami UE musi być odpowiednio zaangażowany w kształtowanie

przyszłej polityki inwestycyjnej. Poseł podkreślił, że Europa jest najbardziej otwartym rynkiem na świecie, ale istnieje nierównowaga w otwarciu na inwestycje zagraniczne wśród głównych partnerów UE. Przypomniął o istocie zasady wzajemności w kwestii prawa dostępu do rynku oraz wymogu korzystania z ekwiwalentnych warunków dla firm europejskich. Zwrócił uwagę na wprowadzenie w przyszłych umowach handlowych nowych standardów ochrony inwestorów, w tym m.in. dotyczących takich kwestii jak: niedyskryminacja, zasada sprawiedliwego i równego traktowania, ochrona przed bezpośrednim i pośrednim wywłaszczeniem, ochrona praw publicznych. Zwiększona ochrona inwestora powinna być zdaniem sprawozdawcy odzwierciedlona również w krajach rozwijających się.

W obliczu napływających inwestycji, w tym również z krajów rozwijających się, Europa musi się wyposażyć w instrumenty prawne, w tym również klarowne definicje norm ochrony inwestorów. Zdaniem sprawozdawcy, UE musi zmienić system rozstrzygania sporów, zarówno pomiędzy państwami, jak i przed inwestorami a państwem, by zapewnić ochronę inwestycji. Za przykład podał rządy USA i Kanady, które miały problemy w tej kwestii.

Sprawozdawca opowiedział się za wprowadzeniem szeregu jasnych zasad na bazie wytycznych OECD, w celu stworzenia zarysów nowej, europejskiej polityki dot. inwestycji międzynarodowych.

W debacie istotną kwestię poruszył poseł **Jaroslav Paška** (Europa Wolności i Demokracji), który odniósł się do nieuregulowanej odpowiedzialności UE, zwłaszcza pod względem finansowym, w przypadku przegranych sporów w postępowaniach arbitrażowych.

Głos zabrała również komisarz **Viviane Reding**, która z zadowoleniem przyjęła sprawozdanie PE na temat przyszłej polityki inwestycyjnej UE. Uważa, że jest to ważny krok na drodze do wdrożenia nowych kompetencji UE w kwestii inwestycji zagranicznych. Komisarz przypomniała, że jest to nowy obszar dla KE oraz podkreśliła, że dostrzega możliwości zbudowania spójnej polityki zagranicznej, promującej inwestycje, które mogą przyczynić się do wzrostu gospodarczego i zrównoważonego rozwoju.

Komisarz poparła stanowisko PE w kwestii ochrony inwestorów. Uznała, że powinien to być jeden z ważniejszych priorytetów europejskiej polityki inwestycji międzynarodowych. Uważa, że w celu opracowania spójnej europejskiej polityki UE powinna korzystać z najlepszych praktyk, które są stosowane w poszczególnych krajach.

Za istotne uznała również kwestie odpowiedzialności finansowej UE i mechanizmy rozstrzygania sporów. Celem KE jest efektywność, przejrzystość i skuteczność systemu prawnego. Na zakończenie oznajmiła, że KE weźmie pod uwagę stanowisko i zalecenia PE oraz wykazała gotowość do współpracy z PE i RE, przy poszanowaniu kompetencji poszczególnych instytucji.

18. FINANSE - Debata nt. kierunków działań Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) w najbliższych latach

Debatę rozpoczął **Philippe Maystadt**, prezes Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), który stwierdził, iż nadszedł czas na wprowadzenie długoterminowej strategii działalności EBI. Zauważył, iż celem EBI jest przyczynienie się do wprowadzenia w życie strategii celów Europa 2020. Podał następnie trzy główne priorytety banku dotyczące jego kierunków działań. Jako pierwszy wymienił prace badawczo rozwojowe i innowacyjność. Powiedział, że tego typu projekty były już wielokrotnie finansowane przez bank, jednak nowością jest system wspólnego instrumentu inwestycyjnego, który daje EBI większe możliwości finansowania inwestycji przy tym samym kapitale. Kolejnym priorytetem, wymienionym przez prezesa EBI, było zwalczanie skutków klimatycznych. Philippe Maystadt zauważył, iż wypadek jądrowy w Japonii pokazał wyraźnie, że UE musi inwestować w bezpieczeństwo energetyczne, dlatego EBI powinien przyczyniać się do udzielania kredytów pomagających obniżyć emisję gazów cieplarnianych a także projekty mające na celu odchodzenie od energii jądrowej na rzecz używania energii z odnawialnych źródeł, jak np. energia z wiatru. Trzecim priorytetem działań wymienionym przez prezesa EBI było udzielanie wsparcia finansowego w prowadzeniu polityki zewnętrznej przez poszczególne kraje członkowskie, ponieważ żadne mocarstwo nie jest w stanie prowadzić polityki zewnętrznej bez wsparcia finansowego.

Następnie głos zabrał komisarz **Maroš Šefčovič**, który dziękował EBI za pomoc UE w czasach kryzysu. Zauważył, że dzięki wsparciu banku Unia Europejska jest w stanie

stawić czoła brakowi pieniędzy na rynkach finansowych Unii. Poparł priorytety EBI, odnoszące się do udzielania wsparcia dla polityki spójności UE oraz przejścia do gospodarki niskowęglowej. Komisarz podkreślił również konieczność uczestnictwa banku w pomocy udzielanej w ramach programów takich jak „Jaspers” czy „Jeremy”, w zakresie walki ze zmianami klimatycznymi na świecie. Komisarz zauważył następnie, iż należy zwiększyć przejrzystość systemu finansowania małych i średnich przedsiębiorstw. Dodał także, iż instrumenty, które wykorzystują kapitał EBI, muszą zostać lepiej wykorzystane. Mówił także o mechanizmie podziału ryzyka, który przyczyni się do wspierania przez EBI celów strategii Europa 2020. Odnośnie przyszłych ram finansowych, zauważył, że obecnie KE jest w trakcie konsultacji mających na celu zapewnienie optymalnego działania banku. W kwestii działalności zewnętrznej EBI - komisarz stwierdził, że Komisja popiera podniesienie limitu proponowanego przez PE - do 1 mld euro na pomoc w regionie śródziemnomorskim w celu wspierania procesów zmian demokratycznych w krajach Afryki Północnej.

W dalszej części debaty głos zabrał przedstawiciel Komisji Kontroli Budżetowej, **Jean-Pierre Audy** (EPP, Francja), który stwierdził, że Europejski Bank Inwestycyjny powinien zostać uwspólnotowiony i objęty nadzorem organu regulacyjnego.

Następnie głos zabrała posłanka **Danuta Hübner** (EPP, Polska), która zwróciła uwagę na trzy kwestie, w jej opinii istotne dla przyszłości EBI. Jako pierwszą wymieniła kwestię wzrostu i restrukturyzacji w ramach UE, co oznacza konieczność finansowania inwestycji przez EBI, co jest szczególnie istotne w obecnej sytuacji niepewności w sektorze bankowym. Kolejną istotną kwestią, na którą posłanka zwróciła uwagę, było kluczowe znaczenie gwarancji dzielenia ryzyka. Trzecią kwestią były ramy regulacyjne, jako mechanizm przyczyniający się do realizacji aspiracji UE, do czego jednak potrzeba utworzenia przez KE ram prawnych.

Przedstawiciele grupy Zielonych poruszyli temat przyznawania pożyczek przez EBI krajom, które przechodzą przez raje podatkowe, przez co mają nieprzejrzysty system finansowy, narażający gospodarkę UE na straty.

W dalszej części debaty przedstawiciele frakcji EPP stwierdzili, że popierają działalność EBI, ponieważ znacząco przyczynia się do realizacji celów konwergencji. Posłowie podkreślali też, iż opowiadają się za tym, aby EBI wspierał inicjatywy w zakresie długoterminowego finansowania, jako że sektor bankowy jest obecnie w kryzysie i

potrzebuje takiego finansowania. Odnośnie kwestii działalności EBI poza granicami UE, posłowie stwierdzili, że bank ten powinien być siłą napędową w finansowaniu zmian w krajach basenu Morza Śródziemnego.

Posłowie grupy EFD poparli inicjatywę obligacji projektowych, jednak wyrazili niezadowolenie z faktu, iż obecnie działanie zagraniczne EBI sprowadza się do tego, że kraje takie jak Turcja otrzymują aż 1/3 środków od EBI, podczas gdy np. Włochy dostają kwotę znacznie poniżej swoich potrzeb.

Posłowie grupy S&D stwierdzili, iż EBI odgrywa kluczową rolę w realizacji strategii Europa 2020. Z tego względu konieczne jest inwestowanie i aktywne działanie banku w dziedzinie transportu i infrastruktury unijnej. Stwierdzono także, iż jako, że EBI pełni ważną rolę w dziedzinie polityki rozwojowej Unii, jego działalność powinna być bardzo przejrzysta.

Posłowie frakcji ECR odnieśli się także do kwestii przejrzystości kryteriów, jakimi kieruje się EBI w podejmowaniu decyzji o finansowaniu, podkreślając iż przejrzystość jest konieczna, aby działania banku nie wzbudzały sprzeciwów poszczególnych krajów członkowskich.

Na koniec posłowie odnieśli się do sprawy udostępnienia kredytów przez EBI małym i średnim przedsiębiorstwom. Deputowani uznali, iż takie działanie przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności UE w stosunku do wielkich koncernów z USA i Azji.

Komisarz **Sefcovic** odniósł się do poruszonej przez eurodeputowanych kwestii właściwego nadzoru nad EBI. Zgodził się, iż takie ramy nadzoru są konieczne, co przyczyni się do utrzymania dotychczasowej dobrej oceny banku. Powiedział, że europejski nadzór bankowy jest instrumentem zapewniającym dozór nad działalnością EBI. Podkreślił także, iż KE już odgrywa ważną rolę w działalności EBI, ponieważ jej przedstawiciel zasiada w zarządzie EBI. Następnie zgodził się z wypowiedziami posłów, stwierdzając, iż należy zmaksymalizować działanie banku poprzez udzielanie kredytów małym i średnim przedsiębiorstwom. Na koniec podkreślił, iż obecnie badane są nowe instrumenty EBI, między innymi w dziedzinie finansowania badań naukowych oraz innowacyjności w UE.

Na koniec głos zabrał ponownie prezes EBI, **Philippe Maystadt**, który stwierdził, iż EBI przyczynia się do realizowania strategii Europa 2020. Dla poprawienia działalności EBI konieczne jest wdrożenie ram prawnych, które to umożliwią. Zaapelował więc do KE oraz PE, aby opracowały rozporządzenie finansowe w tej kwestii. Odnośnie kwestii rajów podatkowych podkreślił, iż EBI w tym zakresie prowadzi politykę surowszą niż wiele innych instytucji międzynarodowych finansujących kredyty, zapewniając pełną przejrzystość swoich działań. Poruszył następnie kwestię udzielania kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw. Podkreślił, iż zgadza się z taką strategią, oraz podał, że w ostatnich latach liczba małych i średnich przedsiębiorstw, którym EBI udzieliła kredytów znacznie wzrosła. Podkreślił następnie fakt, iż EBI jest instytucją, która nie wykorzystuje w swoim działaniu pieniędzy pochodzących z podatków, ale środki przekazywane na międzynarodowych rynkach finansowych, dzięki czemu finansuje swoje projekty. Na koniec odniósł się do stwierdzenia posłów dotyczącego finansowania udzielanego przez EBI poza granicami UE- w szczególności w kwestii Turcji- i zauważył, iż pomoc temu krajowi wynika z mandatu EBI, jaki został mu nadany przez instytucje europejskie i jest to pomoc w finansowaniu krajów kandydujących do UE.

19. FINANSE - Debata dotycząca ochrony interesów finansowych wspólnot i zwalczania nadużyć finansowych

Komisja Europejska co roku przygotowuje raport o tym jak walczy z próbami złego wykorzystania funduszy unijnych. Europosłowie uważają jednak, że w raporcie z 2009 r. było zbyt mało konkretnych informacji. Według PE w raportach powinny być bardziej szczegółowe dane na temat państw. Deputowani przyjęli rezolucję w tej sprawie, podkreślając w niej, że ciągle duża część unijnych funduszy nie jest wydawana prawidłowo. Przeprowadzili również debatę na ten temat.

Debatę rozpoczął sprawozdawca, **Ivan Watalin Sorin**, który przypomniał na początku, iż sprawozdanie mówi o konieczności zwalczania oszustw finansowych w sferze wykorzystywania funduszy unijnych. Odnosząc się do sprawozdania KE w tej kwestii zauważył jednak, iż sprawozdanie to nie określa jasno, które ile z nich są oszustwami, a które jedynie pomyłkami. Podkreślił jednocześnie, że dopuszczalny jest margines tolerancji dla błędów, jednak nie oszustw w tej sferze. Kolejną kwestią, jaką poruszył była sprawa sposobu zbierania danych i informacji na temat wykorzystywania funduszy europejskich. Sprawozdawca wezwał KE aby narodowe deklaracje zarządzania środkami

unijnymi były podpisywane przez odpowiedniego ministra w poszczególnych państwach członkowskich w celu wzmocnienia przejrzystości w tej sferze. Następnie pogratulował OLAFOWI (Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Oszustw) sukcesów w prowadzeniu operacji chroniących interesy UE. Później jednak wyraził ubolewanie z powodu istnienia niewykorzystanych środków unijnych. Zauważył, że pomimo działania systemów takich jak system Ajax zajmujący się kwestią odzyskiwania niewykorzystanych środków, nadal istnieją sfery, jak np. rolnictwo, gdzie jedynie 72 % środków niewykorzystanych udaje się później odzyskać.

Komisarz **Algridas Semeta** rozpoczął swoje przemówienie od stwierdzenia, iż kwestia zarządzania pieniędzmi oraz sprawa nadużyć finansowych w sferze funduszy unijnych będzie omawiana przez niego wraz z komisarz **Viviane Reding** podczas debaty dotyczącej ram finansowych funduszy UE. Zaznaczył następnie, iż w 2010 KE odwiedziła wszystkie państwa członkowskie w celu przeprowadzenia analizy celnej oraz kontroli systemów korzystania i wydawania funduszy unijnych. Komisarz zapewnił później, iż KE będzie kontynuować swoje działania w tej dziedzinie, jako, że odzyskanie funduszy nielegalnie otrzymanych jest w interesie UE i powinno mieć miejsce. Na koniec zapowiedział, że do roku 2012 KE planuje zaproponowanie dyrektywy, co nastąpi po opublikowaniu zielonej księgi odnośnie tej kwestii w tym roku, której celem będzie walka z nadużyciami finansowymi w sferze funduszy europejskich.

W kolejnej części debaty członkowie partii EPL stwierdzili, iż konieczne jest skorygowanie sprawozdania KE, jako, że nie zapewnia ono wystarczających informacji nt. poziomu oszustw w państwach członkowskich. Posłowie zauważyli, że KE szeroko omawia niedociągnięcia, ale nie odnosi się szczegółowo do kwestii oszustw. Deputowani zauważyli, że przetargi publiczne stwarzają największy potencjał korupcji więc wezwali KE aby wdrożyła jasne warunki udziału w takich przetargach. Podkreślili znaczenie transparentności decyzji przetargowych oraz rozliczania finansów publicznych. Mówili także o konieczności istnienia przejrzystości funduszy beneficjentów- stwierdzili, że powinno istnieć jedno źródło informacji dotyczące wszystkich beneficjentów funduszy unijnych we wszystkich krajach UE w przeciwnym razie brakuje przejrzystości tego systemu. Posłowie powiedzieli także, iż obecnie istniejący system dotyczący informacji o użyciu środków unijnych pozwala na zbieranie danych odnośnie tych środków w ok. 100 miejscach w Europie. Deputowani postulowali zmianę i usprawnienie tego systemu, jako, że dopiero, kiedy ten program zostanie unowocześniony będzie możliwy dostęp do prawdziwie wiarygodnych danych dotyczących nadużyć finansowych w UE.

Stwierdzono następnie, że definicja nadużyć powinna być jednolita. Zauważono też, że przejrzystość to także odpowiednie publikowanie informacji w tym zakresie, poprzez, np. umieszczanie tego typu informacji na portalu internetowym. Zauważono też, iż obecnie brakuje harmonizacji systemów krajowych, co powoduje tak znaczące różnice pomiędzy poszczególnymi krajami członkowskimi.

Deputowani z frakcji EKR zauważyli, iż w celu wprowadzenia przejrzystości systemu działania środków unijnych deklaracje poszczególnych państwa członkowskich powinny podlegać sprawdzeniu audytowemu władz krajowych.

Przedstawiciele grupy SD także wsparli krytykę KE i zauważyli, iż ta powinna wprowadzić szerszej zakrojone praktyki walki z nadużyciami niż te które obecnie istnieją. Podkreślono też, iż obecny poziom wykrywanych nadużyć jest bardzo niski więc należy się tym zająć i wprowadzić działania mające na celu odzyskanie nielegalnie użytych pieniędzy. Stwierdzono także, iż dane KE są niewystarczające, oraz zbyt ogólne, aby zdyscyplinować te państwa członkowskie, w których dochodzi do największych nadużyć.

W dalszej części debaty posłowie podkreślili, iż niezbędne jest podejście ujednoczone, jako, że w wielu krajach kategoria nieprawidłowości i nadużyć jest mieszana i traktowana jakby to było to samo, podczas gdy są to zupełnie różne kwestie. Podkreślano więc konieczność współpracy wszystkich państw członkowskich oraz potrzebę utworzenia jednego centralnego rejestru krajów korzystających ze środków unijnych. Na koniec stwierdzono, iż potrzeba większej transparentności co znaczy, że PE i OLAF muszą współpracować a nie wzajemnie blokować swoje działania.

W ostatniej części debaty głos zabrał ponownie komisarz Semeta który zapewnił, że KE będzie działać nad usprawnieniem systemu korzystania z funduszy UE oraz generalnie nad kwestiami transparentności funkcjonowania systemu finansowego Unii. Komisarz zapowiedział także, iż w sferze regulowania istniejących nieprawidłowości, KE niewątpliwie przeanalizuje sugestie posłów PE odnośnie możliwych działań wyrażone podczas dzisiejszej debaty.

20. PRAWA CZŁOWIEKA - Debata dotycząca unijnych ram koordynacji krajowych strategii integracji Romów

Komisja Europejska zaprezentowała na początku kwietnia strategię na rzecz lepszej integracji ludności pochodzenia romskiego. W UE żyje ok. 10-12 mln Romów. Podczas debaty poświęconej integracji Romów, eurodeputowani podkreślali, że należy poprawić im dostępność do edukacji, rynku pracy, służby zdrowia i mieszkalnictwa.

Węgierska minister **Enikő Győri**, przemawiając w imieniu Rady, wyraziła zadowolenie z komunikatu nt. unijnych ram koordynacji krajowych strategii integracji Romów. Zdaniem minister strategia przyczyni się do poprawy krajowych polityk w odniesieniu do mniejszości romskiej oraz pozwoli na wykorzystanie środków unijnych na wsparcie procesów integracyjnych. Minister podkreśliła, że problem dyskryminacji i marginalizacji społeczności romskiej dotyczy całej Europy. Uznała, że wdrożenie strategii jest ogromnym krokiem naprzód w rozwiązaniu problemów tej mniejszości oraz w kierunku realizacji jednego z priorytetów węgierskiej Prezydencji, jakim jest „zintensyfikowanie działań na rzecz społecznej i zawodowej integracji społeczności romskich w UE”.

W ramach strategii KE ustaliła obszary priorytetowe w podejściu do rozwiązania problemu Romów. Za trzy najważniejsze cele w tym zakresie minister uznała: edukację, mieszkalnictwo i zdrowie. By zagwarantować realizację celów zwróciła uwagę na konieczność wdrożenia mechanizmu monitorowania postępów poczynionych przez państwa członkowskie.

Zdaniem **Enikő Győri**, właściwe działania na rzecz integracji Romów pozwolą jednocześnie na realizację celów założonych w strategii „Europa 2020”. Przedstawiając plan działania KE przypomniała o posiedzeniu europejskiej platformy romskiej 7 kwietnia br. w Budapeszcie oraz planach węgierskiej prezydencji dot. przedstawienia komunikatu w w/w sprawie.

Minister zaznaczyła, że działania na rzecz demarginalizacji społecznej Romów mogą być umieszczone w wielu nurtach politycznych oraz zaapelowała o zintegrowanie postępowania na szczeblu krajowym oraz unijnym.

W imieniu EPP głos zabrał **László Tőkés**, który zaapelował o wspólne działanie organizacji pozarządowych, organizacji romskich, państw członkowskich i ich urzędów oraz instytucji unijnych w celu zabezpieczenia praw podstawowych dla Romów. Za istotne uznał działania zapobiegające wykluczeniu terytorialnemu oraz przeciwdziałanie

"romofobii". Zaznaczył, że grupa EPP od wielu lat żąda wprowadzenia planu działania zmierzającego do wsparcia mniejszości romskiej, gdyż jest to jeden z największych problemów w Europie, z punktu widzenia praw człowieka.

Reprezentująca Socjalistów i Demokratów **Monika Flašíková Beňová** zarzuciła KE brak współpracy przy opracowaniu strategii z organizacjami pozarządowymi i z przedstawicielami Romów. Uznała, że potrzebne jest pilne podjęcie konsultacji z platformą romską. Zaapelowała również do KE o stały monitoring krajowych strategii, klarowny podział kompetencji oraz zwiększenie wymagań wobec państw członkowskich w tej kwestii. Do przedstawionych przez KE obszarów strategii ramowej, tj.: edukacji, zatrudnienia, zdrowia i mieszkań, zaproponowała dodanie działań związanych z walką przeciw rasizmowi i dyskryminacji.

Posłanka podkreśla znaczenie właściwego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na priorytetowe obszary przewidziane w strategii dla poszczególnych państw członkowskich oraz zaapelowała do KE o usuwanie barier administracyjnych w celu lepszej absorpcji środków.

Franz Obermayer (Niezrzeszony) poruszył kwestię zapisanych w strategii kar dla państw członkowskich niespełniających celów oraz sposobu w jaki KE planuje egzekwowanie takich kar, np. wobec uchylania się od obowiązku szkolnego przez dziecko romskie.

W imieniu grupy ALDE głos zabrał **Stanimir Ilchev** (Bułgaria), który za najistotniejsze uznał wysiłki mające na celu zapewnienie Romom równego dostępu do edukacji i kształcenia zawodowego. Podkreślił, że wyłączenie dzieci romskich z systemu edukacyjnego negatywnie wpływa na sytuację mniejszości romskiej, w szczególności na sytuację na rynku pracy, co dodatkowo zwiększa ich marginalizację. By temu zapobiec należy szczególną uwagę poświęcić edukacji dzieci i zalfabetyzowaniu dorosłych. Przypomniął, że problem romski dotyczy nie tylko Bułgarii, Rumunii i Słowacji, ale całej Europy. Zdaniem przedstawiciela ALDE sukces strategii integracji Romów mogą odnieść tylko zintegrowane działania państw członkowskich, organizacji pozarządowych oraz instytucji unijnych.

Hélène Flautre z frakcji Zielonych zarzuciła KE nieuwzględnienie w jej pracach przedstawicieli mniejszości romskiej. Zasugerowała, by skorzystać z dobrych praktyk

niektórych krajów oraz podkreśliła konieczność walki z przemocą, dyskryminacją i nadużyciami wobec tej społeczności. Za istotne uznała zapewnienie mniejszości równego dostępu do systemu sprawiedliwości.

Europejscy Konserwatyści i Reformatorzy zwrócili uwagę, że strategia europejska, może działać poniekąd na szkodę niektórych państw członkowskich, które posiadają już swoje własne strategie. Podkreślając słabe rezultaty KE w kwestii integracji Romów w ostatnich dziesięciu latach, zaapelowali o usprawnienie dostępu i lepszy monitoring programów unijnych.

GUE/NGL, reprezentowane przez **Cornelię Ernst** uznało program KE za niewystarczający, podkreślając konieczność wieloletniej współpracy z przedstawicielami mniejszości w celu budowy struktur romskich. Elementem brakującym w strategii, zdaniem ugrupowania, są działania przeciwdziałające wrogości i dyskryminacji Romów.

21. GOSPODARKA - Metamorfoza jednolitego rynku

Jednolity rynek to prawdziwy rdzeń dzisiejszej UE, gwarantujący najważniejsze cztery wolności: przepływu towarów, przepływu kapitału, przepływu usług i przepływu osób. Przepisy o jednolitym rynku nie funkcjonują jednak dobrze i wiele osób nie może skorzystać w pełni z jego dobrodziejstw. PE debatował podczas sesji nad trzema sprawozdaniami, których celem jest usprawnienie funkcjonowania jednolitego rynku. Ponadto, dnia 6 kwietnia 2011 roku odbyło się głosowanie nad sprawozdaniami oceniającymi Akt jednolitego rynku wydany przez Komisję Europejską. Eurodeputowani przyjęli trzy sprawozdania oceniające Akt jednolitego rynku, wydany przez Komisję Europejską. Eurodeputowani dążąc do zniesienia istniejących barier na rynku wewnętrznym, wskazali 15 obszarów priorytetowych wymagających usprawnienia, m.in. handel przez internet oraz dostęp do usług bankowych. Reforma wspólnego rynku ma się zakończyć do końca przyszłego roku.

Trzy sprawozdania przygotowane przez Komisję Rynku Wewnętrznego PE to odpowiedź na propozycję Komisji Europejskiej z października ubiegłego roku.

W trakcie debaty, jako wicekoordynator Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, poseł **Małgorzata Handzlik** (EPP) stwierdziła, iż w dyskusji na temat

pogłębiania wspólnego rynku brakuje największego i najbardziej ambitnego projektu ostatnich lat, jakim jest projekt wspólnego rynku usług. W jej opinii wiele inicjatyw Aktu o jednolitym rynku nie przyniesie oczekiwanych korzyści, jeśli nie usprawni się tego sektora i nie zagwarantuje swobodnego przepływu usług. Pani poseł zaapelowała do Komisji Europejskiej w trakcie dyskusji o konsekwentne otwieranie tego sektora.

„Cieszę się, że udało się osiągnąć porozumienie w sprawie bardzo ważnych kwestii dla obywateli. Mowa tutaj m.in o obniżeniu roamingu, także danych, oraz o łatwiejszym dostępie do usług bankowych. Duża część reform unijnego rynku powinna zostać zrealizowana w czasie polskiej prezydencji. Do końca przyszłego roku 15 priorytetów poruszonych w sprawozdaniu będzie wprowadzone w życie. Przypilnujemy tego na październikowym forum rynku wewnętrznego w Krakowie” - powiedziała Róża Thun (EPP), która w imieniu Grupy EPP negocjowała ostateczny kształt sprawozdania.

Poseł **Piotr Borys** (EPP) brał udział w debacie jako główny sprawozdawca opinii Komisji Prawnej na temat sprawozdania w sprawie jednolitego rynku sprzyjającego przedsiębiorstwom i wzrostowi gospodarczemu. Poseł w swoim wystąpieniu podkreślił że „nie zrealizujemy ambitnych celów strategii Europa 2020, nie osiągniemy konkurencyjnej oraz innowacyjnej gospodarki, jeśli wspólny rynek nie będzie działał w sposób całościowy. Dlatego szybkie wprowadzenie europejskiego patentu, systemu zarządzania prawami autorskimi oraz zmniejszenie biurokracji oraz obciążeń dla małych i średnich przedsiębiorstw stanowi gwarancje, że kołem zamachowym europejskiej gospodarki będzie wspólny rynek.”

„Dyskusja o reformie rynku wewnętrznego została nieco zmarginalizowana przez walkę, którą państwa członkowskie podjęły z kryzysem finansowym. Tymczasem to właśnie rynek wewnętrzny jest głównym czynnikiem wpływającym na sukces Unii. Jako Parlament zwróciliśmy uwagę, że działania w obu przypadkach muszą iść w parze, będziemy pilnować, by Herman Van Rompuy rozmawiał z Jose Manuelem Barroso” - powiedział **Rafał Trzaskowski** (EPP), członek komisji rynku wewnętrznego.

Poseł **Andrzej Grzyb** (EPP) podczas debaty powiedział: „Zapowiedź uproszczenia zamówień, szczególnie obniżenia barier finansowych w zamówieniach publicznych, które wykluczają małe i średnie przedsiębiorstwa z zamówień oraz uwzględnienie specyfiki zamówień na rynku lokalnym, zasługuje na szczególne poparcie.”

- **Lepsza współpraca państw UE**

Według deputowanych dużą przeszkodą stojącą na drodze do prawdziwego wspólnego i jednolitego rynku są państwa członkowskie, które nie zawsze przestrzegają ustalonych zasad. Propozycje jak naprawić tę sytuację zawiera sprawozdanie łotewskiej deputowanej **Sandry Kalniete** (Europejska Partia Ludowa).

Wśród tych zaleceń m.in.: silniejsze przywództwo polityczne, lepsze wdrożenie zasad jednolitego rynku, ostrzejsze kary za łamanie procedur i uproszczenie przepisów. Deputowani chcą też by rozwinąć współpracę administracyjną między państwami UE. Współpraca mogłaby pomóc także w budowie mechanizmów ułatwiających rozwiązywanie problemów.

- **Potrzebujemy jednolitego rynku cyfrowego**

W kolejnym sprawozdaniu, poświęconym rynkowi, który sprzyja przedsiębiorstwom i wzrostowi gospodarczemu jest także cała lista zaleceń, które mają poprawić obecną sytuację. W dokumencie przygotowanym przez rumuńskiego deputowanego **Cristiana Buşoi** (Liberałowie) jest mowa o konieczności przygotowania strategii przemysłowej i strategii rozwoju regionalnego.

Buşoi mówi też o potrzebie stworzenia jednolitego rynku cyfrowego, jednolitego rynku energii i wdrożenia dyrektywy usługowej, która pozwala fachowcom (m.in. hydraulikom, szewcom) pracować we wszystkich krajach UE.

Sprawozdanie wskazuje też na kolejne priorytety: powstanie unijnego patentu, finansowanie działań innowacyjnych przez euro-obligacje (emitowane dla danego projektu), ułatwienie małym i średnim przedsiębiorstwom udziału w jednolitym rynku i zracjonalizowanie procedur dotyczących przetargów publicznych.

- **Nie zapominajmy o konsumentach**

Sprawozdanie przygotowane przez portugalskiego deputowanego **Antónia Fernanda Correia De Camosa** przypomina, że jednolitego rynku nie byłoby bez konsumentów. „Musimy się skupić na tym, co niepokoi obywateli, konsumentów. Musimy przywrócić im wiarę w jednolity rynek” - podkreślał Correia De Campos.

Dokument apeluje o ochronę zasiłków i praw pracowniczych, usprawnienie uznawania kwalifikacji zawodowych w UE, ustanowienia "paszportu umiejętności" (który ułatwiałby poszukiwania pracy), ułatwienia porównywania opłat bankowych, jeszcze większe zmniejszenie opłat roamingowych czy prawo do pełnego przeniesienia praw emerytalnych.

Prace nad jednolitym rynkiem mają się toczyć szybko. W kwietniu komisarz **Michel Barnier** ma przedstawić konkretne propozycje legislacyjne.

22. ROZSZERZENIE UE - Debata na temat postępów Islandii i rezolucje ws. Islandii i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii

Europosłowie głosowali nad dwoma sprawozdaniami dotyczącymi dalszego rozszerzenia UE. Ocenili postępy Islandii i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii. W dokumentach wskazano na największe przeszkody w drodze do członkostwa Islandii. To m.in. zakazane w UE, a dozwolone na Islandii połowy wielorybów. Deputowani zalecili też jak najszybsze otwarcie negocjacji z Macedonią.

Podczas debaty nt. postępów Islandii, w imieniu RE głos zabrała węgierska minister **Enikő Győri**, która podkreśliła konstruktywną rolę PE w negocjacjach akcesyjnych. Przypomniała, że 17 czerwca 2010 r. Rada Europejska podjęła decyzję o nadaniu Islandii statusu kraju kandydującego, a 15 listopada 2010 r. rozpoczęto przegląd prawodawstwa, którego zakończenie planowane jest na czerwiec br. Minister poinformowała również o planowanej na 27 czerwca br. konferencji, na której zostaną przedstawione osiągnięte wyniki.

W ocenie minister Islandia spełnia polityczne kryteria i mimo kryzysu gospodarczo-finansowego, który uderzył w ten kraj, wyraziła nadzieję, na podjęcie przez państwo kandydujące wszelkich możliwych wysiłków w celu wypełnienia kryteriów członkowskich.

Enikő Győri pozytywnie wypowiedziała się o dostosowaniu Islandii do wspólnotowego dorobku prawnego UE. Podkreśliła współpracę w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) oraz Schengen. Uznała, że wyniki Islandii w kwestii gospodarki

rynkowej są zadowolające i państwo kandydujące jest w stanie sprostać konkurencji unijnej. Minister podkreśliła ważną rolę sprawnej komunikacji, zarówno z obywatelami Islandii, jak i UE.

Zdaniem minister należy stworzyć warunki konieczne do zakończenia procesu negocjacyjnego i zapewnić jego pomyślność. Na zakończenie zaapelowała o poparcie państw członkowskich oraz harmonijną współpracę KE, PE i RE.

Komisarz **Štefan Füle** uznał rezolucję PE za istotny wkład w procesie negocjacyjnym. Przypomniął, że trwający przegląd prawa odbywa się zgodnie z harmonogramem. Od listopada 2010 roku trwają negocjacje w 24 obszarach. Zakończono dyskusje m.in. w obszarze rolnictwa, rybołówstwa, polityki regionalnej oraz usług finansowych. Zwrócił uwagę na wyzwania w obszarach rybołówstwa i rolnictwa, zaznaczając jednocześnie, że KE jest gotowa, by wziąć pod uwagę specyficzne cechy tego kraju, pamiętając jednakże o zasadach UE.

Entuzjastycznie wypowiedział się o działaniach islandzkiego rządu dotyczących wypełnienia kryteriów gospodarczych i konsolidacji systemu bankowego, w ramach programu międzynarodowego funduszu walutowego. Podkreślił zaangażowanie rządu w dalszą restrukturyzację długu, postępy w kwestii regulacji i nadzoru bankowości. Komisarz uznał, że działania te przyczynią się do znacznego poprawienia klimatu dla rozwoju przedsiębiorstw.

W kwestii przedakcesyjnych instrumentów wsparcia, oznajmił, że Islandia otrzyma w okresie 3-letnim 28 mln Euro, które zostaną przeznaczone na wsparcie działalności administracyjnej oraz przygotowanie do zarządzania funduszami strukturalnymi. Komisarz z zadowoleniem przyjął działania komunikacyjne władz Islandii. Za niezbędną uznał spójną strategię komunikacyjną dot. akcesji, gdyż zwiększenie świadomości Islandczyków wpłynie na poparcie opinii publicznej dla dążenia Islandii do przystąpienia do UE. W ramach wspólnych działań informacyjnych, KE planuje otwarcie centrum komunikacyjnego w Reykjavíku. Štefan Füle wyraził zadowolenie z postępów procesu przeglądu prawa i przyszłego procesu otwarcia.

W imieniu grupy EPP głos zabrał **Christian Preda** (Rumunia), który podkreślił, że członkostwo Islandii w UE to niepowtarzalna okazja, by wzmocnić obecność Unii

Europejskiej w Radzie Arktycznej. Za istotne uznał uzyskanie poparcia obywateli Islandii dla przystąpienia do UE i konieczność poparcia Reykjavíku dla tych wysiłków.

David Maria Sassoli (S&D, Włochy) pozytywnie wyraził się o postępach Islandii w kwestii: zwiększenia niezawisłości sądownictwa, powołania specjalnej komisji dochodzeniowej w celu zbadania procesów, które doprowadziły do krachu systemu bankowego w Islandii, powołania parlamentarnej komisji unijno-islandzkiej nt. przystąpienia do strefy euro oraz z uwagi na doświadczenie Islandii w dziedzinie stosowania energii odnawialnych.

Zdaniem ugrupowania S&D jednym z drażliwych tematów jest nierozwiązana sprawa Icesave. Poseł przypomniał o zbliżającym się kolejnym referendum w sprawie spłaty długów po upadłym banku Icesave wobec Holandii i Wielkiej Brytanii. Mimo kontrowersji wobec tego referendum, uznał, że jest ono dowodem wysokiego poziomu demokracji oraz aktywnego uczestnictwa społeczeństwa obywatelskiego w tym procesie. Pozytywnie wypowiedział się o zobowiązaniach i działaniach podjętych przez rząd islandzki, w kwestii kampanii informacyjnej nt. długu wobec Wielkiej Brytanii i Holandii. Zaapelował o podjęcie wysiłku przez UE i Islandię w celu osiągnięcia porozumienia w kwestiach spornych dot. rybołówstwa i rolnictwa. Poseł zaznaczył, że należy znaleźć rozwiązania, które spełniłyby kryteria Traktatu Lizbońskiego, z uwzględnieniem szczególnych uwarunkowań geograficznych kraju kandydującego i ochroną gospodarki islandzkiej. Podobnie jak przedstawiciel EPP, David Maria Sassoli pozytywnie wypowiedział się o konsekwencjach przystąpienia Islandii do UE, zwłaszcza w kontekście zwiększenia roli UE w regionie Arktyki.

Reprezentujący **Pat Gallagher** (ALDE, Irlandia) podkreślił mocną pozycję tego kraju kandydującego ze względu na obecność w Europejskim Obszarze Gospodarczym. Poseł wyraził zadowolenie z postępów w procesie przeglądu prawa oraz bliskiego terminu zakończenia screeningu. Przypomniał, że ponad 65% mieszkańców Islandii popiera akcesję, uznał jednak, że potrzebna jest rzetelna kampania informacyjna dla obywateli, która będzie informowała o warunkach przystąpienia. Pat Gallagher poinformował o kolejnym spotkaniu Międzyparlamentarnej Komisji UE-Islandia, które odbędzie się w dn. 26- 27 kwietnia br. w Reykjavíku. Wyraził rozczarowanie w kwestii braku porozumienia dot. kwot połowowych (w tym. m.in. makreli).

Charles Tannock (ECR, Wielka Brytania) wyraził poparcie dla akcesji Islandii do UE. W kwestii rybołówstwa zaznaczył, że gospodarka islandzka jest zależna od rybołówstwa i Islandia będzie wymagała od UE pewnych kroków w celu ochrony ich sektora rybołówstwa. Uważa, że będzie to również szansa dla reformy kontrowersyjnej wspólnej polityki rybackiej w UE. W kwestii połowów wielorybów uważa, że należy wziąć pod uwagę czynnik kulturowy oraz znaczenie sektora wielorybniczego w kraju kandydującym.

David Campbell (EFD, Wielka Brytania) był zdania, że Islandia powinna pozostać poza UE, na dowód przytaczając badania islandzkiej opinii publicznej, która według posta w 60% opowiedziała się przeciw akcesji. Również przedsiębiorcy wypowiedzieli się w ponad 60% negatywnie. Wobec zależności gospodarki Islandii od rybołówstwa (40% eksportu Islandii) jest zdania, że osiągnięcie kompromisu w tej kwestii będzie niemożliwe.

Jako przeciwnicy przystąpienia Islandii do UE głos zabrali również: **Nick Griffin** (Niezrzeszony, Wielka Brytania) oraz **Struan Stevenson** (ECR, Wielka Brytania).

Dominującym tematem debaty, zarówno wśród zwolenników, jak i przeciwników akcesji była islandzka polityka rybołówstwa (**Struan Stevenson** (ECR), **Alain Cadec** (EPP, Francja), **Catherine Stihler** (S&D, Wielka Brytania), a zwłaszcza brak porozumienia w kwestii kwot połowowych makreli (**Struan Stevenson** (ECR), **Alain Cadec** (EPP)). **Catherine Stihler** uznała, że konsekwencje działań w kwestii rybołówstwa będą miały kluczowe znaczenie w osiągnięciu sukcesu negocjacyjnego, a **Alain Cadec** (EPP) wezwał Islandię do większej elastyczności w tej kwestii. **Alf Svensson** (EPP, Szwecja) zaapelował o wyjątkowe potraktowanie Islandii ze względu na wielkość kraju, wyspiarski charakter, szczególne położenie oraz uzależnienie gospodarki od rybołówstwa, które od wieków jest głównym źródłem dochodów.

W podsumowaniu dyskusji głos zabrał ponownie komisarz **Štefan Füle**, który uznał, że dyskusja wskazała na zaawansowanie procesu negocjacyjnego oraz potrzebie osiągnięcia porozumienia, zwłaszcza w kwestii rolnictwa i rybołówstwa. Przypomniał o znaczących różnicach w tej kwestii pomiędzy UE a Norwegią z jednej strony, a Islandią i Wyspami Owczymi z drugiej. Zapewnił o swojej gotowości w znalezieniu rozwiązań kompromisowych.

Minister **Enikő Győri** potwierdziła konieczność znalezienia zadowalającego dla obu stron rozwiązania kwestii zrównoważonego zarządzania zasobami rybnymi i eksploatacji zasobów. Wyraziła również nadzieję, że Islandczycy podejmą właściwą decyzję w kwestii przystąpienia do UE.

23. ROZWÓJ I WSPÓŁPRACA – Bill Gates: Co roku możemy uratować milion żyć ludzkich

Nietypowy gość na posiedzeniu Komisji Rozwoju PE. Bill Gates, założyciel Microsoftu dyskutował z europosłami na temat tego jak walczyć z ubóstwem i epidemią AIDS. Mówił o działalności swojej fundacji i tym co można osiągnąć przez pomoc dla krajów rozwijających się. Gates spotkał się też z przewodniczącym Parlamentu Jerzym Buzkiem i szefem Komisji Europejskiej Jose Manuelem Barroso.

„Co roku możemy uratować milion żyć ludzkich” - przekonywał deputowanych Bill Gates. Dodał, że ta pomoc rzeczywiście przekłada się na działania. „Są różne możliwości by robić jeszcze więcej na rzecz najuboższych” - dodał.

Podał kilka przykładów działalności jego fundacji: pomoc dla rolników w produkcji żywności dla społeczności lokalnej, podniesienie dochodów najuboższych, pomoc dla dzieci w edukacji, działania na rzecz lepszego się odżywiania potrzebujących. Fundacja prowadzi również inicjatywę "Living Proof", przez którą dystrybuuje szczepionki na HIV, prowadzi działania ograniczające liczbę śmierci związanych z tą chorobą i liczbę zakażeń wirusem podczas porodów.

Zdaniem Gatesa zdrowie to klucz do sukcesu. Według niego poprzez poprawienie warunków zdrowotnych można rozwiązać także wiele innych problemów mieszkańców krajów rozwijających się.

Innym priorytetem - według Gatesa - jest rolnictwo. „Pomagając rolnikom pomagamy nie tylko im, ale także rozwiązujemy problem braku żywności” - mówił założyciel Microsoftu.

Europosłowie pytali o to jak pomoc pozarządowa współgra z pomocą rządową. Gates przekonywał, że nawet jeśli jest duże zaangażowanie filantropów, to nie można

zrezygnować z pomocy najbogatszych rządów. Zwrócił też uwagę, że Europa jest największym światowym darczyńcą i dziękował za tę pomoc. „Każdy kraj powinien robić tyle ile może” - dodał.

Gates ostrzegał, że nie zawsze fundusze trafiają na programy, które pomagają ocalić życie. Choć i to się zmienia. „Uczymy się jak lepiej wykorzystywać pomoc” - zastrzegł Gates. Deputowani chcieli wiedzieć jak można się upewnić, że pomoc trafia do właściwych osób. „Część pieniędzy będzie źle wykorzystana, ale nie więcej niż pięć procent” - przyznał Gates. Dodał, że jeśli pieniądze przeznaczy się np. na szczepionki, to można łatwo przeliczyć ile dzieci je dostało.

24. TURYSTYKA – Konieczne statystyki dotyczące turystyki w UE

Europejska turystyka stanowi aż pięć procent całego unijnego PKB. Europa pozostaje najczęściej odwiedzanym miejscem na świecie. Ale jakbyśmy to wiedzieli bez statystyk? PE wsparł nowe przepisy na temat zbierania statystyk dotyczących turystyki w Unii. Pomogą one podążać za nowymi trendami, kupowaniem wycieczek przez internet i krótkimi wyjazdami.

25. INNE - Wpływowi europosłowie proponują rewolucję w finansowaniu budżetu

Troje wpływowych europosłów zaproponowało radykalne zmiany w finansowaniu budżetu UE. Chcą odejścia od składek narodowych. Budżet UE miałyby w 100 proc. zasilać wpływy z części VAT, podatku węglowego (od emisji CO₂) i podatku od transakcji finansowych.

Tak radykalne zmiany w finansowaniu budżetu UE miałyby uniezależnić budżet UE od "egoistycznych", "absurdalnych", "niedemokratycznych" i ciągnących się miesiącami negocjacji budżetowych państw członkowskich, gdzie każdy liczy, ile z budżetu dostanie - tłumaczyli na wspólnej konferencji w Strasburgu.

Na trzy miesiące przed publikacją przez Komisję Europejską propozycji w sprawie nowego wieloletniego budżetu UE po 2013 r. szef komisji budżetowej **Alain Lamassoure** z EPP, lider liberałów i były premier Belgii **Guy Verhofstadt** oraz niemiecka socjaldemokratyczna szefowa komisji ds. nowej perspektywy finansowej UE **Jutta Haug** przedstawili odważne propozycje w sprawie tzw. własnych dochodów UE.

„Chcemy pomóc (komisarzowi ds. budżetu) **Januszowi Lewandowskiemu**, rozpoczynając natychmiast tę dyskusję publiczną. Podejmujemy ryzyko, którego Komisja Europejska nie może podjąć - to nasza rola europosłów” - powiedział poseł Lamassoure.

Musimy skończyć ze szczytami absurdu i skandali negocjacyjnych! W obecnym systemie jest aż 41 wyjątków (w tym słynny rabat brytyjski). Nikt, nawet ja, nie jest w stanie powiedzieć, czemu składka francuska wynosi tyle i tyle. System jest skomplikowany i niedemokratyczny” - tłumaczył.

Obecnie budżet UE w 76 procentach opiera się na składkach płaconych z budżetów narodowych, obliczanych na podstawie zamożności kraju wyrażanej w PKB. Reszta to głównie dochody z ceł.

Trzech europosłów chce, by budżet w 100 proc. zasilać nowymi dochodami, w uproszczeniu zwanymi "europodatkiem". Po przeanalizowaniu plusów i minusów rozmaitych opcji proponują dwa scenariusze. W pierwszym do budżetu trafiałyby dochód z 1 punktu procentowego stawki VAT-u (obywatele płaciliby tyle, ile dotychczas - np. w Polsce według stawki podstawowej 23 proc. - ale kraje odprowadzałyby do unijnej kasy dochody z 1 punktu procentowego ze stawki VAT, a resztę zatrzymywały) oraz dochody z podatku węglowego, w wysokości 20 euro za każdą "importowaną" bądź wyprodukowaną tonę emisji. Obliczyli, że dochody z podatku węglowego, niekorzystnego dla krajów, których gospodarki - jak polska - oparte są na węglu, miałyby przynieść aż 48,5 mld euro, a cały budżet wynosiłby 126,5 mld euro, czyli dokładnie tyle, ile wynosi budżet UE na 2011 rok.

W drugim scenariuszu, „do wyboru dla rządów”, ironizował Verhofstadt, oprócz 1 punktu procentowego stawki VAT i podatku węglowego, do budżetu UE trafiałyby dochody z podatku od transakcji finansowych w wysokości 0,5 proc. od transakcji na giełdach i rynku obligacji.

„Nasze propozycje są niemożliwe, ale realistyczne” - przyznał Lamassoure, pytany, jak sobie wyobraża zgodę państw członkowskich na te propozycje. „Nasza koncepcja jest wiarygodna i finansowo zrównoważona, to poza tym powrót do korzeni UE” - powiedział Verhofstadt, przypominając, że ojcowie założyciele Wspólnot Europejskich planowali, że UE będzie się finansować z własnych środków.

W październiku ubiegłego roku komisarz Lewandowski rozpoczął debatę na temat nowych źródeł budżetu, które zasiliłyby unijną kasę, w dokumencie KE na temat rewizji budżetu. Sześć przeanalizowanych wówczas przez KE opcji zwiększenia budżetu UE poprzez nowe źródła dochodu to: podatek od sektora finansowego, wpływy z handlu prawami do emisji CO₂, przejęcie części VAT (np. kilku punktów procentowych stawki) lub CIT, podatek w postaci tzw. opłaty od transportu lotniczego oraz podatek energetyczny. Lewandowski zastrzegł jednak, że nie chodziło jednak o zastąpienie obecnych składek do budżetu, tylko wygenerowanie nowych dodatkowych 20-30 mld euro rocznie.

- **Komisarz Lewandowski: propozycje ws. podatku węglowego - zbyt daleko idące**

Komisarz ds. budżetu Janusz Lewandowski powiedział, że propozycje trzech europosłów, by odejść od składek narodowych do budżetu UE i zastąpić je nowymi dochodami, w tym podatkiem węglowym (od emisji CO₂) - są zbyt daleko idące i krzywdzące dla wschodniej Europy.

„To propozycja śmiała i zachęca do poważnego potraktowania strony dochodowej budżetu UE, ale moim zdaniem zbyt daleko idąca, jako próba wyręczenia składek narodowych przez tzw. dochody własne” - powiedział komisarz Lewandowski.

„Składki mają swoje wady i co do diagnozy się zgadzam, że powodują egoistyczne liczenie pozycji netto krajów (ile który kraj wpłaca i ile dostaje z budżetu UE), a budżet jest nieprzejrzysty i nie do wytłumaczenia dla ludzi. Natomiast składki mają również znaczenie stabilizujące dla budżetu europejskiego (dochody są pewne), podczas gdy inne wpływy mogą się wahać” - powiedział komisarz. W przypadku składek można z góry przewidzieć wielkość budżetu i zaplanować wieloletnie programy, dochody z podatków są mniej przewidywalne.

Komisarz sceptycznie ocenił też propozycję, by głównym, nowym, własnym dochodem budżetu UE był tzw. podatek węglowy, w wysokości - jak proponuje troje europosłów - 20 euro za każdą "importowaną" bądź wyprodukowaną tonę emisji. Dałoby to ich zdaniem aż 48,5 mld euro rocznie.

„Jeżeli podatek od CO2 miałby odegrać, jak postrzegają to autorzy propozycji znaczącą rolę dla budżetu, to wówczas następuje zmiana filozofii. To znaczy budżet jest zasilany wedle poziomu emisji CO2, a nie wedle zamożności krajów, co jest żelazną zasadą budowania wkładów narodowych do budżetu europejskiego” - powiedział komisarz. „Nie muszę dodawać, że Europa biedniejsza, kraje z Europy wschodniej byłyby znacznie bardziej obciążone wkładem do budżetu europejskiego” - powiedział.

Obecnie budżet UE w 76 proc. opiera się na składkach płaconych z budżetów narodowych, obliczanych na podstawie zamożności kraju wyrażanej w PKB. Reszta to głównie dochody z ceł. W obecnym systemie jest aż 41 wyjątków.

Propozycje trójki europosłów są na tyle radykalne, że mogą wzbudzić opór nie tylko rządów (dotychczas ostro pomysł europodatku publicznie krytykował m.in. Londyn, Berlin i Paryż), ale i innych europosłów.

Swoją propozycję nowego wieloletniego budżetu - zarówno w części dochodów, jak i wydatków, KE przedstawi 29 czerwca.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

¹ Na podstawie informacji prasowych PE, PAP oraz innych informacji i debat w PE.

P7_TA-PROV(2011)0154

Przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa – wymiar południowy

{TC"(B7-0199/2011)"\l3 \n> * MERGEFORMAT }
PE459.745

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 kwietnia 2011 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa – wymiaru południowego

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozwój europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) od 2004 r., a w szczególności sprawozdania z postępów w jej wdrażaniu przedstawiane przez Komisję,
- uwzględniając plany działań przyjęte wspólnie z Egiptem, Izraelem, Jordanią, Libanem, Marokiem, Autonomią Palestyńską i Tunezją,
- uwzględniając komunikaty Komisji z dni: 11 marca 2003 r. pt. „Szersza Europa – sąsiedztwo: nowe ramy stosunków z naszymi wschodnimi i południowymi sąsiadami” (COM(2003)0104), 12 maja 2004 r. pt. „Europejska polityka sąsiedztwa – dokument strategiczny” (COM(2004)0373), 4 grudnia 2006 r. w sprawie wzmocnienia EPS (COM(2006)0726), 5 grudnia 2007 r. w sprawie silnej europejskiej polityki sąsiedztwa (COM(2007)0774) i 12 maja 2010 r. w sprawie podsumowania europejskiej polityki sąsiedztwa (COM(2010)0207),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie partnerstwa na rzecz demokracji i wspólnego dobrobytu z południowym regionem Morza Śródziemnego z dnia 8 marca 2011 r. (COM(2011)0200),
- uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych w sprawie EPS z dnia 26 lipca 2010 r.,
- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje z dni: 19 stycznia 2006 r. w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS)¹, 6 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI)², 15 listopada 2007 r. w sprawie wzmocnienia europejskiej polityki sąsiedztwa³, 19 lutego 2009 r. w sprawie procesu barcelońskiego – Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego⁴, 19 lutego 2009 r. w sprawie przeglądu ENPI⁵, 20 maja 2010 r. w sprawie Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego⁶ i 9 września 2010 r. w sprawie sytuacji rzeki Jordan, ze szczególnym uwzględnieniem jej dolnego odcinka⁷,

¹ Dz.U. C 287 E z 24.11.2006, s. 312.

² Dz.U. C 303 E z 13.12.2006, s. 760.

³ Dz.U. C 282 E z 6.11.2008, s. 443.

⁴ Dz.U. C 76 E z 25.3.2010, s. 76.

⁵ Dz.U. C 76 E z 25.3.2010, s. 83.

⁶ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0192.

⁷ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0314.

- uwzględniając swoje rezolucje z dni: 3 lutego 2011 r. w sprawie sytuacji w Tunezji⁸, 17 lutego 2011 r. w sprawie sytuacji w Egipcie⁹ i 10 marca 2011 r. w sprawie południowych krajów ościennych, a w szczególności Libii¹⁰,
- uwzględniając konkluzje Rady Stowarzyszenia UE-Maroko z dnia 13 października 2008 r., zgodnie z którymi zaawansowany status przyznano Maroku,
- uwzględniając konkluzje Rady Stowarzyszenia UE-Jordania z dnia 26 października 2008 r., zgodnie z którymi zaawansowany status przyznano Jordanii,
- uwzględniając zatwierdzenie przez Radę Europejską na posiedzeniu w Brukseli w dniach 13 i 14 marca 2008 r. inicjatywy „Proces barceloński – Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego”,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2008 r. pt. „Proces barceloński: Unia na rzecz regionu Morza Śródziemnego” (COM(2008)0319),
- uwzględniając oświadczenie końcowe ogłoszone na posiedzeniu ministrów spraw zagranicznych Unii dla Śródziemnomorza, które odbyło się w Marsylii w dniach 3-4 listopada 2008 r.,
- uwzględniając oświadczenie wydane na szczycie poświęconym regionowi Morza Śródziemnego w Paryżu w dniu 13 lipca 2008 r.,
- uwzględniając deklarację barcelońską ustanawiającą partnerstwo euro-śródziemnomorskie, przyjętą podczas euro-śródziemnomorskiej konferencji ministrów spraw zagranicznych w dniach 27–28 listopada 1995 r.,
- uwzględniając oświadczenia Prezydium Zgromadzenia Parlamentarnego Unii dla Śródziemnomorza wydane na posiedzeniach w Paryżu (12 lipca 2008 r.), Kairze (20 listopada 2009 r.), Rabacie (22 stycznia 2010 r.), Palermo (18 czerwca 2010 r.) i Rzymie (12 listopada 2010 r.),
- uwzględniając zalecenie Euro-Śródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego (EMPA) przyjęte w Ammanie w dniu 13 października 2008 r. i przekazane na pierwsze posiedzenie ministrów spraw zagranicznych procesu barcelońskiego: Unia dla Śródziemnomorza,
- uwzględniając zalecenia poszczególnych komisji Zgromadzenia Parlamentarnego Unii dla Śródziemnomorza przyjęte na 6. sesji plenarnej w Ammanie w dniach 13 i 14 marca 2010 r.,
- uwzględniając konkluzje z posiedzenia inauguracyjnego Euro-Śródziemnomorskiego Zgromadzenia Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM), które odbyło się w Barcelonie w dniu 21 stycznia 2010 r.,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1638/2006 Parlamentu Europejskiego i

⁸ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0038.

⁹ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0064.

¹⁰ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0095.

Rady z dnia 24 października 2006 r. określające przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI)¹¹,

- uwzględniając zalecenie PE dla Rady w sprawie negocjacji nad porozumieniem ramowym UE–Libia z dnia 13 grudnia 2010 r.,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że poszanowanie i wspieranie wartości takich jak demokracja i prawa człowieka, a szczególnie prawa kobiet, praworządność, zwiększenie bezpieczeństwa, stabilność demokratyczna, dostatek, sprawiedliwa dystrybucja dochodów, dobrobyt i szanse społeczne, a w związku z tym walka z korupcją i wspieranie dobrego sprawowania rządów są podstawowymi zasadami i celami Unii Europejskiej oraz muszą stanowić wspólną wartość podzielaną z krajami partnerskimi objętymi EPS i stać się kluczowymi celami EPS,
- B. mając na uwadze, że w przeglądzie EPS należy uwzględnić demonstracje wzywające do wolności, demokracji i reform w wielu krajach będących południowymi sąsiadami UE, gdyż demonstracje te pokazały, że obywatele silnie pragną rzeczywistych zmian i lepszych warunków życia w regionie,
- C. mając na uwadze, że w głównej mierze to właśnie nierówna dystrybucja zasobów, nierówny wzrost gospodarczy i brak wolności wywołały w całym regionie niepokoje społeczne wynikające z ogólnego niezadowolenia ludności z rządzących reżimów,
- D. mając na uwadze, że skutki kryzysu gospodarczego i finansowego dołączyły do już istniejących wyzwań politycznych, gospodarczych i społecznych w krajach partnerskich, a zwłaszcza wyzwań związanych z problemem bezrobocia i wzrostem cen, co doprowadziło do powstań w tym regionie;
- E. mając na uwadze, że w związku z wydarzeniami w Tunezji, Egipcie, Libii, Syrii, Algierii, Maroku, Jordanii i innych krajach, których mieszkańcy domagają się demokratycznych reform, UE musi dokonać odpowiednich zmian w EPS w celu skutecznego wsparcia procesu reform politycznych, gospodarczych i społecznych,
- F. mając na uwadze, że od uruchomienia EPS w 2004 r. polityka ta okazała się nieskuteczna w osiągnięciu zakładanych w jej ramach celów w zakresie praw człowieka i demokracji, nie udało się jej też doprowadzić do koniecznych reform politycznych, społecznych i instytucjonalnych; mając na uwadze, że w swoich stosunkach z tym regionem UE zaniedbała dialog ze społeczeństwami obywatelskimi i siłami demokratycznymi na południowym wybrzeżu Morza Śródziemnego; mając na uwadze, że przy nadal istniejących niedoborach i wyzwaniach należy obecnie skoncentrować się na wdrażaniu, w dążeniu do podjęcia współpracy z partnerami naprawdę reprezentatywnymi dla społeczeństwa obywatelskiego oraz instytucjami o podstawowym znaczeniu dla budowania demokracji, wykorzystując jasno określone priorytety działania, jasne poziomy odniesienia oraz zróżnicowanie na podstawie wyników i osiągnięć,

¹¹ Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s. 1.

- G. mając na uwadze, że między państwami europejskimi i południowymi krajami objętymi EPS istnieją znaczne asymetrie gospodarcze, społeczne i demograficzne, które wymagają reakcji we wspólnym interesie wszystkich partnerów,
- H. mając na uwadze, że UE powinna dokładniej zdefiniować swoje strategiczne cele i priorytety w ramach partnerstwa ze wschodnimi i południowymi sąsiadami oraz powinna należycie uwzględnić związane z tym kwestie w programie politycznym, również w ramach planowania budżetu,
- I. mając na uwadze, że EPS powinna obejmować ambitniejsze i skuteczniejsze instrumenty służące pobudzaniu i wspieraniu reform politycznych, gospodarczych i społecznych w sąsiedztwie UE,
- J. mając na uwadze, że Traktat z Lizbony stwarza warunki, dzięki którym UE może poprawić skuteczność i spójność swojej polityki i funkcjonowania, szczególnie w sferze stosunków zewnętrznych, przez utworzenie stanowiska wiceprzewodniczącego Komisji/wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ), oraz że wysoki przedstawiciel/wiceprzewodnicząca powinna zadbać o to, aby głos UE był słyszany na arenie międzynarodowej,
- K. mając na uwadze, że art. 3 i 21 Traktatu o Unii Europejskiej dalej rozwija cele unijnej polityki zagranicznej oraz koncentruje działania zewnętrzne Unii na propagowaniu praw człowieka, a konkretniej na uniwersalności i niepodzielności praw człowieka i podstawowych wolności,
- L. mając na uwadze, że zgodnie z art. 8 Traktatu o Unii Europejskiej Unia musi rozwijać szczególne stosunki z państwami z nią sąsiadującymi, dążąc do utworzenia przestrzeni dobrobytu i dobrego sąsiedztwa, opartej na wartościach Unii i charakteryzującej się bliskimi i pokojowymi stosunkami opartymi na współpracy,
- M. mając na uwadze, że nierozwiązane konflikty i łamanie międzynarodowych przepisów w zakresie praw człowieka stanowią przeszkodę w realizacji EPS, utrudniając rozwój gospodarczy, społeczny i polityczny oraz współpracę regionalną, stabilność i bezpieczeństwo,
- N. mając na uwadze, że w stosunkach UE z jej południowymi sąsiadami dążenie do stabilności na krótką metę często przedkładano w ostatnich latach nad takie wartości, jak demokracja, sprawiedliwość społeczna i prawa człowieka,
- O. mając na uwadze, że UE powinna kontynuować podejście oddolne, w większym stopniu wspierając tworzenie instytucji, społeczeństwo obywatelskie i wolę rozpoczęcia procesów demokratyzacji, w szczególności udział kobiet i rozwój społeczno-gospodarczy, co jest warunkiem wstępnym długoterminowej stabilizacji,
- P. mając na uwadze, że poszanowanie praw człowieka, a w szczególności praw kobiet, demokracji i praworządności, w tym walka z torturami oraz okrutnym, nieludzkim lub poniżającym traktowaniem, oraz sprzeciw wobec kary śmierci, są fundamentalnymi zasadami UE,

- Q. mając na uwadze, że działalność Unii dla Śródziemnomorza jest obecnie zawieszona, w szczególności w związku z bezterminowym odkładaniem drugiego szczytu szefów państw lub rządów Unii dla Śródziemnomorza i posiedzeń ministerialnych oraz rezygnacją jej sekretarza generalnego; mając na uwadze, że kontekst regionalny, w jakim kształtuje się Unia dla Śródziemnomorza, cechują konflikty terytorialne, kryzysy polityczne i wzrost napięć społecznych oraz że przysłoniły go powstania ludowe w Tunezji, Egipcie oraz w innych krajach śródziemnomorskich i krajach Bliskiego Wschodu, co razem wzięte utrudnia działanie instytucji Unii dla Śródziemnomorza, a także rozpoczęcie dużych projektów integracji regionalnej określonych przez szefów państw i rządów Unii dla Śródziemnomorza na szczycie w Paryżu w lipcu 2008 r. oraz przez ministrów spraw zagranicznych Unii dla Śródziemnomorza na posiedzeniu w Marsylii w dniach 3 i 4 listopada 2008 r.; mając na uwadze, że Unia dla Śródziemnomorza, której celem było nasilenie polityki UE w tym regionie, nie była w stanie poradzić sobie z coraz większym brakiem zaufania i zaspokoić podstawowych potrzeb danych grup ludności,
- R. mając na uwadze, że utworzenie Unii dla Śródziemnomorza umożliwi zwiększenie komplementarności z jednej strony pomiędzy dwustronnymi strategiami politycznymi, a z drugiej pomiędzy regionalnymi strategiami politycznymi, co sprzyja skuteczniejszemu osiągnięciu celów współpracy euro-śródziemnomorskiej,
- S. mając na uwadze, że inne podmioty na świecie, w szczególności państwa BRIC, nadal zwiększają swoją obecność gospodarczą i wpływ polityczny w południowym sąsiedztwie UE,
- T. mając na uwadze, że skutki kryzysu politycznego, gospodarczego, społecznego i finansowego zwiększyły skalę politycznych, gospodarczych i społecznych wyzwań, przed jakimi stoją południowe kraje objęte EPS; mając na uwadze, że koszt reform związanych z zapewnieniem zgodności z dorobkiem prawnym oraz dostosowaniem do stopniowo coraz bliższych stosunków gospodarczych i społecznych jest dodatkowym wyzwaniem dla południowych sąsiadów UE; mając na uwadze, że w niektórych państwach czynniki te w znacznym stopniu przyczyniły się do niepokoju społecznego oraz potrzeby demokratyzacji i reform,
- U. mając na uwadze, że kwestia gospodarki wodnej, a zwłaszcza sprawiedliwej dystrybucji wody stosownie do potrzeb wszystkich mieszkańców tego regionu, ma ogromne znaczenie dla trwałego pokoju i stabilności na Bliskim Wschodzie,
- V. mając na uwadze, że trendy demograficzne wskazują, iż w najbliższych 20 latach liczba ludności państw członkowskich UE będzie stabilna, jednak przy coraz większym odsetku osób starszych, natomiast w krajach południowych objętych EPS przybędzie ludności, szczególnie w wieku aktywności zawodowej; mając na uwadze, że wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w tych krajach mogą nie nadążyć za przewidywanym wzrostem liczby ludności, zwłaszcza że niektóre kraje już teraz zmagają się z bardzo wysoką stopą bezrobocia i z jeszcze wyższym poziomem bezrobocia młodzieży,

- X. mając na uwadze, że korupcja w południowych krajach objętych EPS jest nadal poważnym problemem, który dotyczy wielu grup społecznych oraz instytucji państwowych,
- Y. mając na uwadze, że ENPI przyczynił się do uproszczenia finansowania EPS; mając na uwadze, że proces tworzenia kolejnego instrumentu powinien odzwierciedlać ostatnie wydarzenia w regionie, a zwłaszcza uzasadnione demokratyczne aspiracje obywateli, a także konkluzje przeglądu strategicznego EPS oraz przebiegać na podstawie konsultacji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, a w szczególności podmiotami lokalnymi,

Przegląd EPS – kwestie ogólne

1. potwierdza wartości, zasady i zobowiązania będące podstawą EPS, obejmujące demokrację, praworządność, poszanowanie praw człowieka, w tym praw kobiet, i podstawowych swobód, dobre rządy, gospodarkę rynkową i zrównoważony rozwój, a także przypomina, że EPS musi stać się aktualnymi ramami pozwalającymi pogłębiać i zacieśniać stosunki z naszymi najbliższymi partnerami, tak aby pobudzać i wspierać ich reformy polityczne, społeczne i gospodarcze mające na celu zaprowadzenie i umocnienie demokracji, rozwoju oraz społecznych i gospodarczych szans dla wszystkich; zwraca uwagę na znaczenie utrzymania zasad wspólnej własności i odpowiedzialności za koncepcję i realizację programów w ramach EPS; uważa, że EPS od momentu jej zainicjowania w 2004 r. przyniosła – jako jednolite ramy polityczne i dzięki ukierunkowanemu na wyniki różnicowaniu oraz pomocy dostosowanej do potrzeb – wymierne korzyści zarówno partnerom EPS, jak i UE;
2. przypomina, że ostatnie wydarzenia w południowej części regionu Morza Śródziemnego, zwłaszcza w Tunezji i Egipcie, Libii, Syrii, Algierii, Maroku, Jordanii i innych krajach, których mieszkańcy domagają się demokratycznych reform, pokazują, iż EPS nie udało się rozpropagować i zapewnić przestrzegania praw człowieka w państwach trzecich; wzywa UE do wyciągnięcia wniosków z tych wydarzeń oraz do zmiany strategii politycznej służącej wsparciu demokracji i praw człowieka, tak aby stworzyć mechanizm wprowadzania klauzuli dotyczącej praw człowieka do wszystkich umów z państwami trzecimi; nalega, aby podczas przeglądu EPS w pierwszej kolejności uwzględnić kryteria związane z niezawisłością sądownictwa, poszanowaniem podstawowych wolności, pluralizmem i wolnością prasy oraz zwalczaniem korupcji; wzywa do lepszego koordynowania polityki sąsiedztwa z innymi strategiami politycznymi Unii wobec tych krajów;
3. wzywa UE do zdecydowanego wsparcia procesu reform politycznych i gospodarczych w regionie poprzez wykorzystanie wszystkich instrumentów istniejących w ramach EPS oraz, w razie konieczności, poprzez przyjęcie nowych instrumentów jak najskuteczniej pomagających w procesie transformacji demokratycznej z naciskiem na poszanowanie podstawowych wolności, dobre rządy, niezawisłość sądownictwa i walkę z korupcją, co byłoby odpowiedzią na potrzeby i oczekiwania obywateli południowych krajów ościennych;
4. zwraca uwagę na potrzebę zwiększenia środków finansowych przeznaczanych na EPS w wieloletnich ramach finansowych (WRF) na okres po 2013 r., przy czym

w świetle ostatnich wydarzeń należy priorytetowo traktować wymiar południowy EPS; uważa, że nowe wieloletnie ramy finansowe powinny uwzględniać specyfikę i potrzeby poszczególnych krajów;

5. zaznacza, że krajom sąsiadującym z UE trzeba przedstawić konkretną propozycję silniejszego partnerstwa politycznego i integracji gospodarczej, opartą na zasadach otwartości, wspólnej odpowiedzialności i warunkowości; postuluje, aby propozycja ta była dostosowana do zróżnicowanych potrzeb konkretnych krajów i regionów, tak aby umożliwić najbardziej zaawansowanym partnerom szybsze osiągnięcie zgodności z normami i wartościami UE;
7. wzywa do zwrócenia większej uwagi na współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, ponieważ to właśnie one w głównej mierze podsycają powstania ludowe w całym regionie;
7. zwraca uwagę na konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu finansowania przez UE współpracy z sąsiadami i ponownie wskazuje wartość ENPI jako instrumentu finansowania EPS, który powinien rozwijać się w takim kierunku, by bardziej elastycznie reagować na zróżnicowane potrzeby krajów i regionów ościennych, gwarantować bezpośrednie powiązanie między celami politycznymi EPS a programowaniem ENPI oraz odzwierciedlać charakter przyszłej EPS opartej na wynikach; podkreśla jednak, że trzeba zapewnić lepiej ukierunkowaną pomoc, przeznaczoną szczególnie dla społeczeństwa obywatelskiego i społeczności lokalnych, zgodnie z podejściem oddolnym; zwraca uwagę na wartość procesów monitorowania zarządzania i wdrażania w odniesieniu do poszczególnych programów w ramach ENPI;
8. podkreśla, że muszą być dostępne wszelkie niezbędne działania, w tym użycie odpowiednich zasobów finansowych, ludzkich i technicznych w celu zagwarantowania odpowiedniej reakcji UE w razie wystąpienia masowych ruchów migracyjnych, zgodnie z art. 80 TFUE;
9. zaznacza, że przegląd strategiczny EPS powinien odpowiednio uwzględniać niedobory tej polityki oraz promować zwiększone zaangażowanie polityczne ze strony wszystkich partnerów, wzmacniając jednocześnie różnicowanie oparte na wynikach, na podstawie jasno określonych poziomów odniesienia; postuluje, aby w ramach przeglądu zwrócono też szczególną uwagę na pilną potrzebę rozwijania wymiaru wielostronnego, w dążeniu do ustanowienia wzmocnionego, ciągłego i znaczącego dialogu politycznego z krajami partnerskimi;
10. za szczególnie ważną uznaje bieżącą ocenę nie tylko dotychczasowych wyników osiągniętych w ramach realizowanych programów, lecz również adekwatności zasobów wykorzystywanych w ramach partnerstwa; uważa, że procedura ta zapewni możliwość naprawienia ewentualnych niedoskonałości i nieprawidłowych decyzji w przyszłości;
11. wzywa Radę i Komisję do przeglądu EPS obejmującej południowe kraje ościenne w celu udostępnienia środków i wsparcia potrzebnego do prawdziwych przemian demokratycznych oraz stworzenie podstawy dla daleko idących reform politycznych, społecznych i instytucjonalnych; nalega, by podczas przeglądu polityki sąsiedztwa w pierwszej kolejności uwzględnić kryteria związane z

niezawisłością sądownictwa, poszanowaniem podstawowych wolności, w tym wolności mediów, oraz zwalczaniem korupcji;

12. uznaje i podkreśla różnicę między „sąsiadami europejskimi” – krajami, które formalnie mogą przystąpić do UE po spełnieniu kryteriów kopenhaskich, a „sąsiadami Europy” – krajami, które nie mogą przystąpić do UE ze względu na swoje położenie geograficzne;
13. jest zdania, że bardzo pilną i ważną kwestią jest zatem ponowne przemyślenie i zmiana strategii UE dla Morza Śródziemnego oraz że ta nowa strategia powinna służyć nasileniu dialogu politycznego i wsparciu wszystkich sił demokratycznych i społecznych, w tym organizacji społeczeństwa obywatelskiego; w związku z tym wzywa Radę do zdefiniowania kryteriów politycznych, które państwa objęte EPS muszą spełnić, by uzyskać „zaawansowany status”;
14. podkreśla, że należy uznać i wykorzystać zmiany wprowadzone Traktatem z Lizbony, w szczególności wzmocnioną rolę wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej, utworzenie ESDZ i nowe uprawnienia Parlamentu, aby nadać większą spójność polityce zagranicznej UE oraz poprawić skuteczność i zasadność jej zewnętrznego wymiaru i działań; uważa, że UE będzie mogła opracować wiarygodną i skuteczną politykę wobec swoich partnerów śródziemnomorskich tylko wtedy, gdy Rada i Komisja będą w stanie wyciągnąć wnioski z byłych i obecnych wydarzeń oraz przeprowadzić dogłębną i całościową analizę niedoskonałości obecnej EPS;
15. podkreśla znaczenie partnerstwa między UE a jej południowymi krajami ościennymi oraz zwraca uwagę, że ta ścisła współpraca leży w interesie obu stron;
16. uważa, że UE powinna wyciągnąć wnioski z wydarzeń toczących się obecnie w południowym sąsiedztwie oraz że w związku z tym należy przeprowadzić przegląd EPS, aby ustanowić partnerstwa ze społeczeństwami, a nie tylko z państwami;

Wymiar południowy

17. podkreśla znaczenie, jakie ma powołanie grupy zadaniowej z udziałem Parlamentu w reakcji na apele o monitorowanie procesów przemian demokratycznych przeprowadzanych przez zwolenników zmian demokratycznych, w szczególności w odniesieniu do wolnych i demokratycznych wyborów oraz tworzenia instytucji, w tym niezawisłego sądownictwa;
18. w świetle ostatnich wydarzeń w regionie zdecydowanie popiera uzasadnione demokratyczne aspiracje wyrażane przez obywateli krajów położonych w południowym sąsiedztwie UE oraz wzywa władze tych krajów do jak najszybszego pokojowego przejścia do prawdziwej demokracji; zaznacza, że wydarzenia te należy w pełni uwzględnić i odzwierciedlić w strategicznym przeglądzie EPS;
19. w tym kontekście wzywa UE do zapewnienia znacznego wsparcia na rzecz przemian demokratycznych w południowych krajach ościennych we współpracy ze społeczeństwami, których te przemiany dotyczą, poprzez mobilizację, zmianę

i dostosowanie istniejących instrumentów służących promowaniu reform politycznych, gospodarczych i społecznych; wzywa w związku z tym Radę i Komisję do udostępnienia krótkoterminowych mechanizmów przejściowego wsparcia finansowego, w tym pożyczek, krajom, które wyrażą taką potrzebę w wyniku szybkich przemian demokratycznych i nadzwyczajnego spadku płynności finansowej; wzywa ponadto Komisję do jak najszybszego przeglądu krajowych programów orientacyjnych dotyczących Tunezji i Egiptu na lata 2011-2013 w celu uwzględnienia nowych, pilnych potrzeb tych partnerów w kontekście budowania demokracji;

20. podkreśla znaczenie pogłębienia dialogu politycznego z południowymi sąsiadami UE; ponownie podkreśla, że wzmocnienie demokracji, praworządność, dobre rządy, zwalczanie korupcji, poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności są kluczowymi elementami takiego dialogu; zwraca w związku z tym uwagę na znaczenie poszanowania wolności sumienia, religii i myśli, wolności wypowiedzi, wolności prasy i mediów, wolności stowarzyszania się, praw kobiet i równości płci, ochrony mniejszości oraz zwalczania dyskryminacji ze względu na orientację seksualną;
21. zauważa, że niektórym krajom partnerskim przyznano już zaawansowany status lub też status taki jest obecnie przedmiotem negocjacji; podkreśla, że ważne jest, aby przyjąć bardziej przejrzyste i spójne podejście do tego różnicowania, umożliwiające stworzenie znaczącego procesu, który przyniesie wyniki, oraz aby ustalone zostały jasne poziomy odniesienia w celu uniknięcia stosowania podwójnych standardów co do kryteriów, które należy spełnić, by taki status uzyskać;
22. podkreśla potrzebę dostosowania kryteriów kopenhaskich do wymogów związanych z przyznawaniem zaawansowanego statusu; wzywa Komisję do zapewnienia, że państwom trzecim udzielony zostanie zaawansowany status, jeśli spełnią te kryteria;
23. podkreśla, że walka z korupcją, zwłaszcza w sądownictwie i policji, powinna być głównym priorytetem UE w rozwoju jej stosunków z partnerami południowymi;
24. nalega, aby konsultowano się z PE na wszystkich etapach procesu przyznawania zaawansowanego statusu krajom partnerskim i procesu sporządzania planów działania dotyczących EPS, zgodnie z nową rolą PE na mocy Traktatu z Lizbony; wzywa Radę i ESDZ do zaangażowania Parlamentu w proces decyzyjny dotyczący zaawansowanego statusu poprzez opracowanie jasnego mechanizmu konsultacji stosowanego na wszystkich etapach negocjacji, w tym w zakresie kryteriów, jakie muszą być spełnione oraz w zakresie ustalania priorytetów i wytycznych ujętych w planach działania;
25. podkreśla, że skuteczne partnerstwo między UE a jej południowymi sąsiadami może opierać się wyłącznie na synergii między wzajemnie powiązanymi dwustronnymi i wielostronnymi wymiarami tego procesu współpracy, i w związku z tym z żalem zauważa, że EPS nie uwzględnia w wystarczającym stopniu potrzeby wzmocnienia wymiaru wielostronnego;
26. składa hołd odwadze obywateli Tunezji, Egiptu i Libii, którzy wystąpili, by

domagać się demokracji i wolności, oraz wzywa wszystkie instytucje UE do wyrażenia pełnego poparcia dla procesu przemian demokratycznych w tych krajach;

27. ubolewa nad stratami w ludziach podczas pokojowych powstań w Tunezji i Egipcie oraz wzywa władze do przeprowadzenia należytego dochodzenia w sprawie tych incydentów i do postawienia przed sądem osób odpowiedzialnych;
28. uważa, że konflikt izraelsko-palestyński jest źródłem napięć politycznych na Bliskim Wschodzie oraz w całym regionie śródziemnomorskim;
29. wzywa wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel, aby aktywnie angażowała się w rozwiązywanie konfliktów i budowanie zaufania w regionie, zapewniając aktywną rolę UE jako uczestnika, a nie tylko płatnika, w szczególności w odniesieniu do procesu pokojowego w środkowej części Bliskiego Wschodu, a także do konfliktu w Saharze Zachodniej; uważa, że rozwiązywanie konfliktów ma kluczowe znaczenie dla rozwoju politycznego, gospodarczego i społecznego w regionie oraz dla rozwoju wymiaru regionalnego EPS i prowadzonych w jej ramach wielostronnych form współpracy, takich jak Unia dla Śródziemnomorza; stwierdza, że znalezienie całościowego, zgodnego z prawem międzynarodowym rozwiązania różnych konfliktów w państwach sąsiadujących z UE na południu, a zwłaszcza konfliktu arabsko-izraelskiego, ma kluczowe znaczenie dla pełnego sukcesu EPS;
30. uważa, że dialog międzykulturowy w regionie śródziemnomorskim ma szczególne znaczenie dla zwiększenia wzajemnego zrozumienia, solidarności, tolerancji oraz dobrobytu mieszkańców tego regionu; oczekuje, że w ramach przeglądu rozważona zostanie możliwość opracowania odpowiednich instrumentów w tym celu;
31. jest głęboko zaniepokojony stałym bezterminowym odkładaniem drugiego szczytu szefów państw i rządów Unii dla Śródziemnomorza oraz posiedzeń ministerialnych Unii dla Śródziemnomorza, co stanowi negatywny sygnał dla mieszkańców i instytucji regionu; uważa, że rezygnacja sekretarza generalnego Unii dla Śródziemnomorza uwydatnia potrzebę sprecyzowania charakteru jej procedur i instytucji; wskazuje, że napięcia polityczne i konflikty regionalne w regionie Morza Śródziemnego nie powinny utrudniać konkretnych postępów w kierunku współpracy sektorowej i wielostronnej oraz że to właśnie przez przeprowadzenie ważnych projektów integracji i przez otwarty dialog polityczny Unia dla Śródziemnomorza może przyczynić się do budowy atmosfery zaufania, sprzyjającej realizacji wspólnych celów związanych z wymiarem sprawiedliwości i bezpieczeństwem w duchu solidarności i pokoju;
32. z żalem zauważa, że Unii dla Śródziemnomorza nie przyznano wystarczających środków finansowych i że zaangażowanie państw członkowskich położonych po obu stronach Morza Śródziemnego jest nikłe; ubolewa nad brakiem zdefiniowanego podejścia UE do polityki śródziemnomorskiej i wzywa do opracowania długoterminowej strategicznej wizji rozwoju i stabilizacji regionu; podkreśla, że proces integracji euro-śródziemnomorskiej powinien stać się politycznym priorytetem agendy europejskiej;

33. jest przekonany, że należy wskrzesić Unię dla Śródziemnomorza, aby uwzględnić nowe wydarzenia w regionie; uważa, że nowa Unia dla Śródziemnomorza powinna propagować rozsądny rozwój gospodarczy, społeczny i demokratyczny oraz stworzyć silną i wspólną podstawę sprzyjającą bliskim stosunkom między UE a jej południowymi sąsiadami; uważa, że ta nowa wspólnota stworzyłaby ponadto nowe perspektywy na trwały pokój na Bliskim Wschodzie, zakorzeniony w poszczególnych społeczeństwach regionu, a nie tylko uzależniony od niepewnej woli politycznej jego autorytarnych liderów;
34. zwraca uwagę, że w przeglądzie należy uwzględnić fakt, iż Unia dla Śródziemnomorza nie spełniła pokładanych w niej oczekiwań i nie potrafiła ocenić stojących przed nią wyzwań, oraz rozważyć nowe sposoby wzmocnienia dwustronnych instrumentów w ramach EPS; w związku z tym uważa, że należy zwiększyć środki przeznaczane na te dziedziny, w których istnieje możliwość poczynienia konkretnych postępów;
35. jest zaniepokojony brakiem postępów w tworzeniu euro-śródziemnomorskiej strefy wolnego handlu; apeluje, aby przeprowadzono oparte na współdziałaniu negocjacje, gdy spełnione zostaną wymogi dotyczące pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu mających stanowić podstawę euro-śródziemnomorskiej strefy wolnego handlu, z należytym uwzględnieniem realiów społeczno-gospodarczych poszczególnych krajów partnerskich oraz pod warunkiem, że w odpowiednim czasie dokona się pełnej oceny wpływu tych umów na społeczeństwo i środowisko naturalne; ubolewa nad faktem, że poszczególne podmioty nie poczyniły rzeczywistych postępów w tworzeniu niezbędnych warunków; zachęca również do rozwijania dwustronnej oraz wielostronnej współpracy gospodarczej Południe-Południe, co przyniosłoby wymierne korzyści obywatelom zaangażowanych krajów i poprawiłoby nastroje polityczne w regionie;
36. zaznacza, że należy zająć się najważniejszymi, konkretnymi kwestiami w poszczególnych państwach objętych polityką sąsiedztwa, lecz przypomina, że w ramach EPS należy szczególnie skupić się na sytuacji społeczno-gospodarczej, zwłaszcza młodszych pokoleń;
37. uważa, że wzmocniona współpraca podregionalna państw członkowskich i krajów objętych EPS posiadających szczególne wspólne interesy, wartości i problemy mogłaby stworzyć pozytywną dynamikę w całym obszarze śródziemnomorskim; zachęca państwa członkowskie do zbadania możliwości wykorzystania zmiennej geometrii jako modelu współpracy oraz zaznacza, że przyszła EPS powinna ułatwiać i wspierać to podejście, w szczególności za pomocą regionalnych środków budżetowych;
38. uważa, że w kontekście południowej polityki sąsiedztwa należy zająć się problemem nielegalnej imigracji; wzywa Radę i Komisję do monitorowania realizacji umów z wszystkimi południowymi krajami ościennymi oraz istniejących umów dwustronnych między państwami członkowskimi UE i wszystkimi podmiotami regionalnymi dotyczących kwestii imigracji, a zwłaszcza readmisji;
39. z żalem zauważa asymetryczne podejście przyjęte przez UE w odniesieniu do jej

wschodnich i południowych sąsiadów w dziedzinie polityki mobilności i polityki wizowej; co do mobilności opowiada się za uproszczeniem procedur wizowych dla południowych krajów objętych EPS – zwłaszcza w odniesieniu do studentów, naukowców i przedsiębiorców – oraz za przyjęciem euro-śródziemnomorskiego partnerstwa na rzecz mobilności; podkreśla ważną rolę, jaką mogą odgrywać niektóre kraje objęte EPS w zarządzaniu przepływami migracyjnymi; podkreśla, że współpraca w dziedzinie zarządzania przepływami migracyjnymi musi być w pełni spójna z wartościami i międzynarodowymi zobowiązaniami prawnymi UE; zaznacza, że umowy o readmisji z krajami partnerskimi powinny obejmować jedynie imigrantów o nieuregulowanym statusie, a nie deklarujących się jako ubiegający się o azyl, uchodźcy lub potrzebujący ochrony, przypomina też, że zasada „non-refoulement” ma zastosowanie do wszystkich osób, którym grozi kara śmierci, nieludzkie traktowanie lub tortury; wzywa do zacieśnienia współpracy w celu położenia kresu handlowi ludźmi oraz w celu poprawy warunków życia pracowników migrujących zarówno w UE, jak i w południowych krajach objętych EPS;

40. wzywa wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel, ESDZ i Komisję, aby jako główny punkt w planie rozmów z krajami południowymi objętymi EPS potraktowano priorytet polityczne UE takie jak zniesienie kary śmierci, poszanowanie praw człowieka, w tym praw człowieka należnych kobietom, poszanowanie podstawowych wolności, w tym wolności sumienia i wyznania, wolności stowarzyszeń i mediów, poszanowanie praworządności, niezależność władzy sądowniczej, walka z torturami oraz okrutnym i nieludzkim traktowaniem, walka z bezkarnością oraz ratyfikacja szeregu międzynarodowych aktów prawnych, w tym Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego i Konwencji dotyczącej statusu uchodźców z 1951 r.
41. wzywa – w kontekście przeglądu umów z krajami południowymi objętymi EPS – do dalszego zwracania uwagi na pełne poszanowanie w tych krajach prawa do wolności religijnej, w szczególności w przypadku wszystkich mniejszości religijnych; zaznacza, że wolność wyznania obejmuje wolność uzewnętrzniania, indywidualnie lub wspólnie z innymi, publicznie lub prywatnie, swej wiary poprzez uprawianie kultu, nauczanie, praktykowanie i uczestniczenie w obrzędach oraz że wolność taka musi obejmować także prawo do zmiany religii;
42. podkreśla, że w ramach stosunków umownych UE ze wszystkimi krajami objętymi EPS przewidziane są ustalenia co do regularnego forum służącego rozpatrywaniu kwestii związanych z prawami człowieka, w formie podkomisji zajmujących się prawami człowieka; wzywa ESDZ, aby w pełni wykorzystywała istniejące ustalenia i angażowała istniejące podkomisje we wszystkie negocjacje, aby nalegała na uczynienie ich skuteczniejszymi i bardziej zorientowanymi na wyniki oraz zagwarantowała zaangażowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka; zaleca podwyższenie statusu nieformalnej grupy roboczej UE-Izrael ds. praw człowieka, tak aby stała się ona zwykłą podkomisją; wzywa ESDZ, aby uczestniczyła też w strukturalnej współpracy między COHOM a parlamentarną Podkomisją ds. Praw Człowieka;
43. wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą, ESDZ i Komisję do aktywnego propagowania i ochrony wolności komunikacji oraz dostępu do informacji, w tym w Internecie;

44. wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą, ESDZ i Komisję do wzmocnienia roli organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności organizacji praw człowieka i organizacji kobiet, w monitorowaniu polityki oraz w planowaniu i wdrażaniu pomocy poprzez specjalny instrument służący budowaniu potencjału; w związku z tym podkreśla potrzebę równouprawnienia kobiet oraz wzywa ESDZ i Komisję do systematycznego analizowania wpływu, jaki realizowane przez nie przedsięwzięcia i programy wywierają na kwestię równouprawnienia płci, a także do opowiedzenia się za uwzględnieniem praw kobiet i równouprawnieniem płci w przeglądach konstytucji, kodeksów karnych, prawa rodzinnego i innych zbiorów prawa cywilnego oraz w ramach dialogu na temat praw człowieka, prowadzonego z krajami partnerskimi objętymi EPS; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą, ESDZ i Komisję do niezacieśniania stosunków między państwami trzecimi a UE w przypadku, gdy dane państwa nie włączają w wystarczającym stopniu organizacji społeczeństwa obywatelskiego w swoje strategie polityczne; zwraca uwagę, że organizacje praw człowieka są najwierniejszymi i najsilniejszymi partnerami UE w propagowaniu wartości demokratycznych, praworządności i praw człowieka w krajach partnerskich; wzywa do zwiększenia zaangażowania władz lokalnych i regionalnych oraz organizacji zawodowych i partnerów społecznych we współpracę UE z południowymi sąsiadami; wzywa Radę i Komisję do dalszego wzmocnienia i skuteczniejszego wykorzystywania europejskiego instrumentu na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie w tej dziedzinie;
45. podkreśla, że potrzebne jest uwzględnianie aspektu płci oraz wspieranie konkretnych działań w celu opracowania skutecznego i systematycznego podejścia do równouprawnienia płci w krajach objętych EPS; apeluje do rządów i społeczeństwa obywatelskiego o większe włączenie społeczne kobiet i zwalczanie analfabetyzmu wśród kobiet oraz o propagowanie zatrudnienia kobiet w celu zapewnienia znaczącej obecności kobiet na wszystkich szczeblach;
46. podkreśla znaczenie usystematyzowanej współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego i badań naukowych, by wspierać wzajemne uznawanie kwalifikacji i systemów edukacyjnych, w szczególności w celu zwiększenia mobilności studentów, badaczy i wykładowców w powiązaniu ze środkami przeciwdziałającymi „ucieczce mózgów”; w związku z tym z zadowoleniem odnotowuje pomoc dla szkolnictwa wyższego zapewnianą w ramach programu Tempus i wymiany organizowane w ramach 2. działania programu ERASMUS Mundus oraz utworzenie Uniwersytetu Euro-Śródziemnomorskiego (EMUNI), który przybrał formę euro-śródziemnomorskiej sieci uniwersytetów na obu brzegach Morza Śródziemnego;
47. zwraca uwagę na istotną rolę, jaką władz lokalne odgrywają w demokratycznym rozwoju krajów partnerskich oraz zachęca do rozszerzania zakresu programów partnerstw bliźniaczych między władzami lokalnymi w UE i krajach partnerskich;
48. podkreśla znaczenie związków zawodowych i dialogu społecznego jako elementu rozwoju demokratycznego partnerów południowych; zachęca te kraje do wzmocnienia praw pracowników i związków zawodowych; zwraca uwagę na ważną rolę, jaką dialog społeczny może odgrywać w podejmowaniu wyzwań społeczno-gospodarczych w regionie;

49. podkreśla znaczenie wzajemnego zbliżenia inwestycji, kształcenia, badań i innowacji, ze zwróceniem szczególnej uwagi na kształcenie dostosowane do potrzeb rynku pracy, w celu reagowania na społeczno-gospodarcze wyzwania w regionie; wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na kobiety i grupy znajdujące się w trudnej sytuacji, takie jak młodzież; podkreśla jednocześnie istotne znaczenie dalszego wspierania lokalnych przedsięwzięć rozwojowych, których celem jest przyczynienie się do rewitalizacji miast i regionów znajdujących się w najbardziej niekorzystnej sytuacji;
50. podkreśla, że prawidłowo funkcjonujący, skuteczny i bezpieczny multimodalny system transportowy stanowi warunek wstępny wzrostu gospodarczego i rozwoju, umacniający handel i integrację między Unią Europejską a jej partnerskimi, południowymi krajami śródziemnomorskimi; wzywa Komisję do przedstawienia średniookresowej oceny planu działania w dziedzinie transportu regionalnego (2007–2013) w strefie śródziemnomorskiej oraz do uwzględnienia wyników tej oceny w przyszłych planach działania w dziedzinie transportu;
51. uważa, że zrównoważony rozwój powinien być generalnym kryterium przeglądu EPS, przy czym należy położyć nacisk na poprawę ochrony środowiska, rozwój bogatego potencjału w zakresie energii odnawialnej w regionie oraz wspieranie polityki i projektów sprzyjających lepszemu wykorzystaniu skąpych zasobów wodnych;
52. ponawia apel do Rady, Komisji i państw członkowskich UE o wsparcie na rzecz opracowania całościowego planu na rzecz zapobieżenia dewastacji rzeki Jordan oraz o dalsze finansowe i techniczne wspieranie rekultywacji rzeki, a zwłaszcza jej dolnego odcinka, również w ramach Unii dla Śródziemnomorza;
53. zwraca uwagę na wysoki potencjał współpracy w dziedzinie energii i odnawialnych źródeł energii, jak energia wiatrowa, słoneczna i energia fal morskich; popiera skoordynowane wdrażanie śródziemnomorskiego planu słonecznego i inicjatyw przemysłowych, które powinny służyć zaspokojeniu podstawowych potrzeb krajów partnerskich, oraz przyjęcie euro-śródziemnomorskiej strategii na rzecz efektywności energetycznej; podkreśla znaczenie promowania euro-śródziemnomorskich połączeń międzysystemowych w zakresie energii elektrycznej, gazu i ropy naftowej w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw energii poprzez utworzenie inteligentnej sieci obejmującej cały region euro-śródziemnomorski;
54. przypomina, że istotne znaczenie mają rolnictwo sprzyjające rolnikom lokalnym, rozwojowi obszarów wiejskich, bezpieczeństwu żywnościowemu i niezależności żywnościowej, dostosowanie do zmiany klimatu oraz dostępność wody i energii, a także racjonalne zużycie wody; zaleca uczynienie współpracy w dziedzinie rolnictwa priorytetem EPS, w celu wsparcia euro-śródziemnomorskiego planu działania dla rolnictwa oraz w celu utrzymania stabilnych cen żywności na szczeblu krajowym, regionalnym i międzynarodowym;
55. ponawia apel o utworzenie euro-śródziemnomorskich sił ochrony ludności, zważywszy, że zwiększenie skali i liczby klęsk żywiołowych wiąże się z koniecznością przeznaczania odpowiednich środków oraz że tego typu inicjatywa zwiększyłaby solidarność wśród ludności regionu euro-śródziemnomorskiego;

56. podkreśla znaczenie ściślejszej współpracy z wielostronnymi regionalnymi organizacjami Południa, zwłaszcza z Ligą Arabską oraz Unią Afrykańską, by z powodzeniem stawić czoła wyzwaniom w wymienionych wyżej dziedzinach; wzywa Komisję, by w czasie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa rozważyła nawiązanie nowego zorganizowanego dialogu na wspomnianych forach;
57. ponownie zwraca uwagę na wartość ENPI jako instrumentu finansowania EPS; podkreśla jednak, że trzeba doprowadzić do większej elastyczności i zapewnić lepsze ukierunkowanie pomocy, w szczególności dla społeczeństwa obywatelskiego i społeczności lokalnych, zgodnie z podejściem oddolnym; wzywa ponadto do przeprowadzenia szczegółowej analizy skuteczności ENPI w celu lepszego wykorzystania instrumentów finansowych i funduszy dostępnych w kontekście stosunków UE z południowymi sąsiadami oraz w celu zapewnienia odpowiedniego wykorzystania pomocy rozwojowej i wsparcia w państwach będących beneficjentami; uważa, że przejrzystość środków oraz włączenie mechanizmów antykorupcyjnych do instrumentów finansowych mają podstawowe znaczenie; zwraca uwagę na wartość procesów monitorowania zarządzania i wdrażania w odniesieniu do poszczególnych programów w ramach ENPI; podkreśla, że istotne znaczenie mają wzmocnienie przedsięwzięć transgranicznych, intensyfikacja programów dotyczących kontaktów międzyludzkich oraz opracowanie zachęt do współpracy regionalnej; wzywa Komisję i ESDZ, aby na wczesnym etapie prowadziły konsultacje z Parlamentem i zainteresowanymi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego w ramach zbliżających się przygotowań do kolejnego instrumentu;
58. wzywa Radę, aby przyjęła wniosek ustawodawczy mający na celu zmianę art. 23 rozporządzenia w sprawie ENPI, przedstawiony przez Komisję w maju 2008 r. i przyjęty przez Parlament w dniu 8 lipca 2008 r., co pozwoliłoby na ponowne zainwestowanie środków finansowych pochodzących z przeszłych operacji, tym samym zapewniając UE bardzo potrzebne narzędzie łagodzenia wpływu obecnego kryzysu finansowego na realnej gospodarce oraz wpływu znacznego wzrostu cen żywności na region ościenny, w szczególności południowe kraje ościenne;
59. podkreśla, że ENPI nie jest jedynym dostępnym instrumentem finansowania programów i działań w ramach EPS oraz w związku z tym podkreśla potrzebę opracowania wspólnego podejścia opartego na wykorzystaniu wszystkich instrumentów finansowych; wzywa zatem ESDZ i Komisję do przedstawienia jasnego przeglądu środków finansowych przeznaczonych na każde państwo będące beneficjentem, w tym podziału według instrumentu;
60. podkreśla potrzebę zwiększenia środków finansowych przeznaczonych na wymiar południowy EPS w ramach zbliżających się wieloletnich ram finansowych UE na lata 2014-2020 w celu zadbania, aby finansowanie odpowiadało ambicjom politycznym, i w celu wdrożenia postanowień dotyczących zaawansowanego statusu bez wpływu na inne priorytety EPS; podkreśla potrzebę przestrzegania porozumienia zawartego w następstwie deklaracji złożonej przez Komisję wobec COREPER-u w 2006 r., w której to deklaracji postanowiono przeznaczyć 2/3 łącznej kwoty ENPI na rzecz krajów południowych, a 1/3 tej kwoty na rzecz krajów wschodnich, odpowiednio do liczby ludności;

61. zaznacza jednak, że wszelkie zwiększenie przyznawanych środków finansowych powinno opierać się na dokładnej ocenie potrzeb oraz odpowiadać większej skuteczności realizowanych programów, odpowiednio dostosowanych i traktowanych priorytetowo zgodnie z potrzebami poszczególnych państw-beneficjentów;
62. z zadowoleniem przyjmuje prace przeprowadzone przez Instrument Euro-Śródziemnomorskiego Partnerstwa i Inwestycji (FEMIP) działający w ramach EBI i zwraca uwagę na potrzebę większej synergii z innymi międzynarodowymi instytucjami finansowymi również aktywnymi w regionie oraz ponownie proponuje utworzenie euro-śródziemnomorskiej instytucji finansowej na rzecz wspólnego rozwoju, której EBI pozostawałby głównym udziałowcem; popiera podniesienie pułapu gwarancji dla EBI w celu umożliwienia mu utrzymania intensywności jego działań w regionie w najbliższych latach; zwraca się do EBOR o zmianę jego statutu, tak aby mógł on również uczestniczyć w procesie pomocy finansowej;

Rola Parlamentu Europejskiego

63. podkreśla kluczową rolę Parlamentu Europejskiego w zapewnianiu powiązania stabilności i dobrobytu Europy z demokratycznym sprawowaniem rządów i postępem społecznym w objętych EPS krajach sąsiadujących z UE na południu oraz w propagowaniu debaty politycznej, pełnych swobód, demokratycznych reform i praworządności w ościennych krajach partnerskich, szczególnie poprzez delegacje międzyparlamentarne oraz Zgromadzenie Parlamentarne Unii dla Śródziemnomorza;
64. ponawia swoje zobowiązanie do dalszego korzystania z prawa do kontroli parlamentarnej nad wdrażaniem EPS, także poprzez prowadzenie regularnych debat z Komisją na temat stosowania ENPI; z zadowoleniem przyjmuje prowadzone przez Komisję i ESDZ szerokie konsultacje dotyczące przeglądu EPS i wyraża nadzieję, że Komisja i ESDZ zagwarantują też pełne i systematyczne konsultacje z Parlamentem w związku z przygotowaniem odpowiednich dokumentów, takich jak plany działania dotyczące EPS; ponadto wzywa do przyznania Parlamentowi dostępu do mandatów negocjacyjnych dotyczących wszystkich finalizowanych obecnie umów międzynarodowych z krajami partnerskimi objętymi EPS, zgodnie z art. 218 ust.10 TFUE, który stanowi, że Parlament musi być natychmiast i w pełni informowany na wszystkich etapach procedury;

o

o o

65. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, rządów i parlamentom państw członkowskich i krajów objętych EPS oraz sekretarzowi generalnemu Unii dla Śródziemnomorza.

P7_TA-PROV(2011)0153

Przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa - wymiar wschodni

{TC"(B7-0198/2011)"\l3 \n> *MERGEFORMAT}
PE459.744

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 kwietnia 2011 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa – wymiaru wschodniego

Parlament Europejski,

- uwzględniając wnioski z posiedzenia ministrów spraw zagranicznych krajów Partnerstwa Wschodniego z dnia 13 grudnia 2010 r.,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) z dnia 19 stycznia 2006 r.¹, w sprawie wzmocnienia EPS z dnia 15 listopada 2007 r.², w sprawie Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI) z dnia 6 lipca 2006 r.³, w sprawie rocznego sprawozdania Rady dla Parlamentu Europejskiego dotyczącego głównych aspektów i podstawowych wyborów w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) z dnia 5 czerwca 2008 r.⁴, w sprawie przeglądu ENPI z dnia 19 lutego 2009 r.⁵, w sprawie podejścia do polityki regionalnej w regionie Morza Czarnego z dnia 17 stycznia 2008 r.⁶ i w sprawie strategii UE na rzecz regionu Morza Czarnego z dnia 20 stycznia 2011 r.⁷,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie potrzeby określenia strategii UE dla Zakaukazia⁸,
- uwzględniając rozwój EPS od roku 2004, a w szczególności sprawozdania Komisji z postępów we wdrażaniu tej polityki,
- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Republiki Mołdowy i Ukrainy oraz zalecenia komisji współpracy parlamentarnej z tymi krajami, z wyjątkiem Białorusi,
- uwzględniając ust. 41 powyższej rezolucji z dnia 15 listopada 2007 r., w którym wezwano do ustanowienia Zgromadzenia Parlamentarnego UE-Sąsiedztwo Wschodnie (EURONEST),
- uwzględniając plany działania przyjęte wspólnie z Armenią, Azerbejdżanem, Gruzją i Mołdawią, a także program stowarzyszeniowy z Ukrainą,

¹ Dz.U. C 287E z 19.1.2006, s. 312.

² Dz.U. C 282E z 6.11.2008, s. 443.

³ Dz.U. C 303E z 13.12.2006, s. 760.

⁴ Dz.U. C 285E z 26.11.2009, s. 11.

⁵ Dz.U. C 76E z 25.3.2010, s. 83.

⁶ Dz.U. C 41E z 19.2.2009, s. 64.

⁷ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0025.

⁸ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0193.

- uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych w sprawie EPS z dnia 26 lipca 2010 r.,
 - uwzględniając wspólną deklarację przyjętą podczas szczytu Partnerstwa Wschodniego w Pradze w dniu 7 maja 2009 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji w sprawie podsumowania europejskiej polityki sąsiedztwa z dnia 12 maja 2010 r. (COM(2010)0207),
 - uwzględniając komunikat Komisji w sprawie Partnerstwa Wschodniego z dnia 3 grudnia 2008 r. (COM(2008)0823),
 - uwzględniając komunikaty Komisji: z dnia 5 grudnia 2007 r. pt. „Silna europejska polityka sąsiedztwa” (COM(2007)0774), z dnia 4 grudnia 2006 r. w sprawie wzmocnienia europejskiej polityki sąsiedztwa (COM(2006)0726), z dnia 12 maja 2004 r. pt. „Europejska polityka sąsiedztwa – dokument strategiczny” (COM(2004)0373) oraz z dnia 1 marca 2003 r. pt. „Szersza Europa – sąsiedztwo: nowe ramy stosunków z naszymi wschodnimi i południowymi sąsiadami” (COM(2003)0104),
 - uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1638/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 r. określające przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa⁹,
 - uwzględniając sprawozdanie specjalne nr 13/2010 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego pt. „Czy z powodzeniem uruchomiono nowy Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa oraz czy osiąga on zamierzone rezultaty na Zakaukaziu (Armenia, Azerbejdżan, Gruzja)?”,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Traktat z Lizbony stworzył niezbędne UE warunki do zwiększenia skuteczności i spójności jej stosunków z podmiotami i partnerami, zwłaszcza z jej sąsiadami,
- B. mając na uwadze, że zgodnie z art. 8 Traktatu o Unii Europejskiej, Unia musi rozwinąć szczególne stosunki z sąsiednimi krajami, dążąc do utworzenia obszaru dobrobytu i dobrego sąsiedztwa, opartego na wartościach Unii i charakteryzujących się bliskimi i pokojowymi stosunkami opartymi na współpracy,
- C. mając na uwadze, że od uruchomienia EPS w 2004 r., polityka ta doprowadziła do zacieśnienia stosunków z krajami partnerskimi i przyniosła określone namacalne korzyści; mając na uwadze, że wyzwania wciąż są aktualne i należy obecnie skoncentrować się na realizacji, uwzględniając jasno określone priorytety działania, wyraźne poziomy odniesienia oraz zróżnicowanie na podstawie wyników,
- D. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie (PW) to ważne ramy polityczne dla zacieśniania stosunków z krajami partnerskimi i między nimi, w oparciu o zasady

⁹ Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s. 1

wspólnej odpowiedzialności oraz warunkowości; mając na uwadze, że pogłębione relacje wymagają większego wspólnego zaangażowania i konkretnych postępów ku dobrym rządóm i standardom demokratycznym,

- E. mając na uwadze, że PW koncentruje się na czterech tematycznych platformach współpracy, a mianowicie na: demokracji, dobrych rządach i stabilności; integracji gospodarczej i osiągnięciu zbieżności z polityką UE; środowisku naturalnym, zmianie klimatu i bezpieczeństwie energetycznym oraz kontaktach międzyludzkich,
- F. mając na uwadze, że współpraca w ramach Zgromadzenia Parlamentarnego EURONEST ma na celu osiągnięcie pozytywnych wyników dzięki temu, że służy jako platforma wymiany poglądów, wypracowywania wspólnych stanowisk w sprawie aktualnych światowych wyzwań związanych z demokracją, polityką, ekonomią, bezpieczeństwem energetycznym i sprawami społecznymi, a także wzmacniania powiązań między krajami w regionie a UE oraz pomiędzy samymi krajami PW,
- G. mając na uwadze, że UE powinna promować i znacznie wzmocnić podejście oddolne, zwiększając wsparcie ekonomiczne dla społeczeństwa obywatelskiego i propagując wolność prasy i wolność zgromadzeń w celu podtrzymania procesów demokratyzacji, co jest warunkiem wstępnym długotrwałej stabilizacji,
- H. mając na uwadze, że nierozstrzygnięte konflikty regionalne w sąsiedztwie UE osłabiają zrównoważony rozwój gospodarczy, społeczny i polityczny tych krajów oraz stanowią poważną przeszkodę dla współpracy regionalnej, stabilności i bezpieczeństwa, mając na uwadze, że stanowią one również poważną przeszkodę dla rozwinięcia pełnego potencjału i priorytetów EPS, mając na uwadze, że konflikty te osłabiają rozwój autentycznego i skutecznego wielostronnego wymiaru EPS; mając na uwadze, że rola, którą w tych krajach mogłoby odgrywać społeczeństwo obywatelskie, pozostaje niedoceniona,
- I. mając na uwadze, że ostatnie demonstracje obywateli na Białorusi, w Tunezji i Egipcie przeciwko ustrojowi opartemu na przemocy i ucisku politycznym były jasnym wyrazem ich uzasadnionych aspiracji demokratycznych,
- J. mając na uwadze, że prowadzona przez UE i państwa członkowskie polityka wspierania niedemokratycznych ustrojów w Tunezji i Egipcie oraz współpracy z nimi nie sprawdziła się i należy wyciągnąć z tego wnioski w odniesieniu do stosunków UE z Białorusią, oraz mając na uwadze, że cała europejska polityka sąsiedztwa UE powinna opierać się na wartościach,
- K. mając na uwadze, że ENPI przyczynił się do uproszczenia finansowania EPS; mając na uwadze, że proces opracowywania nowego instrumentu powinien odzwierciedlać wnioski strategicznego przeglądu EPS oraz przebiegać w drodze szerokich konsultacji;

Przegląd EPS – kwestie ogólne

1. z zadowoleniem przyjmuje rozwój stosunków UE z krajami sąsiadującymi w ramach EPS oraz potwierdza wartości, zasady i zaangażowanie leżące

u podstaw EPS, które obejmują demokrację, praworządność, poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności, gospodarkę rynkową, zrównoważony rozwój i dobre rządy; uważa, że EPS wciąż zapewnia ramy, które mają strategiczne znaczenie dla pogłębiania i zacieśniania stosunków z naszymi najbliższymi partnerami, co służy wspieraniu ich politycznych, społecznych i gospodarczych reform, oraz podkreśla znaczenie zachowania zasady wspólnej odpowiedzialności za opracowywanie i wdrażanie programów i działań;

2. z zadowoleniem przyjmuje trwający przegląd EPS i podkreśla, że proces ten powinien prowadzić do dalszego zacieśniania więzi UE z krajami sąsiadującymi; podkreśla ponadto, że chociaż ich aspiracje i cele mogą się różnić, to wszystkie te kraje mogą stać się najbliższymi sojusznikami politycznymi UE;
3. stwierdza, że dwa wymiary EPS (południowy i wschodni) należy postrzegać jako integralne części tej samej pierwszoplanowej polityki; podkreśla konieczność elastyczności i zróżnicowania naszego podejścia wobec poszczególnych partnerów oraz potrzebę lepszego wydatkowania środków;
4. zaznacza, że strategiczny przegląd EPS powinien odzwierciedlać zwiększone zaangażowanie polityczne ze strony wszystkich partnerów i wzmacniać różnicowanie w zależności od wyników na podstawie jasno określonych poziomów odniesienia;
5. uważa, że szczególnie warto byłoby na bieżąco mierzyć i oceniać nie tylko dotychczasowe wyniki osiągnięte w ramach realizowanych programów, lecz również adekwatność zasobów wykorzystywanych w ramach partnerstwa; jest zdania, że procedura ta zapewni możliwość naprawienia ewentualnych uchybień i skutków nietrafnych decyzji w przyszłości;
6. podkreśla, że należy uznać zmiany wprowadzone Traktatem z Lizbony, w szczególności wzmocnioną rolę wiceprzewodniczącego Komisji/wysokiego przedstawiciela Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa (WP/WP), utworzenie Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ), powołanie komisarza ds. rozszerzenia i polityki sąsiedztwa oraz nowe uprawnienia Parlamentu Europejskiego, aby nadać większą spójność polityce zagranicznej UE oraz zwiększyć skuteczność i prawowitość jej zewnętrznego wymiaru i działań; oczekuje, że państwa członkowskie nie podejmą dwustronnych inicjatyw z krajami objętymi EPS, które to inicjatywy mogłyby umniejszyć skuteczność działań UE;
7. wzywa ESDZ i delegatury UE na świecie do tego, by znacząco przyczyniły się do zapewnienia większego uwzględniania praw człowieka i założeń politycznych przy analizie sytuacji politycznej w państwach trzecich i wprowadzenia ich do ewentualnych strategii politycznych na rzecz „transformacji” za pomocą projektów pomocowych;

EPS – Wschód

8. z zadowoleniem przyjmuje zainicjowanie PW stanowiącego polityczne ramy dla rozwijania wschodniego wymiaru EPS, którego celem jest pogłębianie i zacieśnianie stosunków pomiędzy UE a jej wschodnimi sąsiadami, promowanie

politycznego stowarzyszenia, integracji gospodarczej i zbliżania ustawodawstw, przy jednoczesnym wspieraniu reform politycznych, społecznych i gospodarczych w krajach partnerskich; wzywa Radę, Komisję i ESDZ do opracowania wyraźnych poziomów odniesienia dla monitorowania takich reform, zwracając uwagę, że poziomy te powinny uwzględniać specyfikę poszczególnych partnerów, w tym ich różne cele i możliwości; wzywa Radę, Komisję i ESDZ do zaangażowania Parlamentu w wyznaczanie tych poziomów odniesienia; podkreśla, że reformom gospodarczym muszą towarzyszyć reformy polityczne, a dobre rządy mogą zostać wprowadzone wyłącznie dzięki otwartemu i przejrzystemu procesowi podejmowania decyzji opartemu na instytucjach demokratycznych;

9. podkreśla znaczenie dalszego propagowania stabilności i budowania wielostronnego zaufania w PW, jak uzgodniono we wspólnej deklaracji przyjętej podczas szczytu Partnerstwa Wschodniego w Pradze;
10. podkreśla, że możliwość przystąpienia do UE przewidziana w art. 49 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej mogłaby stanowić dla tych krajów siłę napędową do wprowadzania reform i dalszego umacniania przez nie przywiązania do wspólnych wartości i zasad, takich jak demokracja, praworządność, poszanowanie praw człowieka i dobre rządy;
11. przypomina, że wyniki krajów partnerskich powinny być nadal mierzone z perspektywy wspólnych podstawowych wartości, na których opiera się EPS i Partnerstwo Wschodnie, jak demokracja, rządy prawa oraz poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności, niezawisłość sądownictwa, zwalczanie korupcji, utrzymanie wolności mediów i promowanie organizacji pozarządowych; w tym celu wzywa wszystkich partnerów objętych EPS do podjęcia konkretnych działań w tym kierunku; dlatego zachęca Komisję i ESDZ do przyjęcia bardziej ambitnego podejścia przy realizowaniu rocznych programów działań w tym zakresie;
12. zwraca uwagę, że od momentu zainicjowania EPS w 2004 r. zanotowano niejednoznaczne wyniki, gdyż w niektórych krajach partnerskich osiągnięto postęp w zakresie praw człowieka i demokratyzacji, a w innych krajach – zwłaszcza na Białorusi – odnotowano negatywny rozwój sytuacji;
13. zauważa, że Białoruś pozostaje jedynym partnerem wschodnim w ograniczonym stopniu uczestniczącym w EPS i dwutorowych działaniach Partnerstwa Wschodniego i której dalsze zaangażowanie w te programy będzie zależało od jej gotowości do poszanowania wspólnych wartości i podstawowych zasad; uważa, że ostatni rozwój sytuacji na Białorusi świadczy o lekceważeniu wizji UE dotyczącej poszanowania praw człowieka, demokracji i rządów prawa; z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady ds. Zagranicznych z dnia 31 stycznia 2011 r. dotyczące Białorusi; wzywa UE do podjęcia wszystkich niezbędnych kroków w celu pełnej realizacji tych konkluzji, w tym starań na rzecz uzyskania poparcia zwykłych Białorusinów dla idei reform poprzez ograniczenie biurokracji i kosztów związanych z uzyskaniem wizy Schengen oraz ułatwienie kontaktów międzyludzkich; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do wykorzystania całej elastyczności, którą umożliwia kodeks wizowy UE, przy wydawaniu wiz Schengen; wzywa Komisję Europejską i innych darczyńców do

wsparcia rozwoju demokratycznie ukierunkowanych partii politycznych na Białorusi oraz tworzenia większych organizacji pozarządowych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, a także wsparcia inicjatyw społecznościowych i obywatelskich w regionach Białorusi;

14. podkreśla, że w niektórych krajach ordynacja wyborcza i sposób przeprowadzenia wyborów nie były zgodne z normami międzynarodowymi; podkreśla znaczenie wolnych i równych wyborów zgodnych z normami i zobowiązaniami międzynarodowymi;
15. podkreśla, że walka z korupcją, zwłaszcza w sądownictwie i policji, powinna być głównym priorytetem UE w rozwoju jej stosunków z partnerami wschodnimi oraz że powinno to znaleźć odzwierciedlenie w ramach kompleksowego rozwoju instytucjonalnego; podkreśla również znaczenie zaostrezenia walki z międzynarodowymi sieciami przestępczości zorganizowanej i wzywa do większej współpracy policji i sądów z agencjami UE;
16. podkreśla znaczenie uzupełnienia dwustronnych stosunków UE z krajami Partnerstwa Wschodniego jego wielostronnym wymiarem poprzez zwiększenie liczby działań i inicjatyw zawartych w platformach tematycznych, przy jednoczesnym zwróceniu szczególnej uwagi na wzmocnienie projektów transgranicznych, intensyfikację programów dotyczących kontaktów międzyludzkich, opracowanie zachęt do współpracy regionalnej i dalsze promowanie aktywnego dialogu ze społeczeństwem obywatelskim w celu wsparcia utworzenia niezbędnych otwartych instytucji pozarządowych i wzmocnienia spójności społecznej; odnotowuje jednak, że wymiar dwustronny pozostaje dominujący, i wzywa do wyraźniejszego i bardziej rygorystycznego zróżnicowania i warunkowania, w ramach którego ambicja i zaangażowanie przekładałyby się na wdrażanie, a postępowi towarzyszyłyby konkretne kroki w kierunku perspektywy europejskiej; jest głęboko przekonany, że zacieśnianie stosunków z partnerami osiągającymi najlepsze rezultaty będzie miało pozytywny wpływ na inne kraje i mogłoby pogłębić wielostronną współpracę;
17. wzywa Radę Europejską i Komisję do zadbania o to, aby oferta liberalizacji reżimu wizowego skierowana do krajów partnerstwa wschodniego w odniesieniu do harmonogramu i treści była co najmniej równie hojna – jeżeli nie hojniejsza – jak oferta skierowana do innych krajów graniczących z nimi, aby nie tworzyć zachęt do przyznawania zagranicznych paszportów obywatelom krajów partnerstwa wschodniego, co – jak w przypadku Gruzji, Ukrainy i Mołdowy – może wpływać destabilizująco na te kraje, a tym samym działać na niekorzyść bezpieczeństwa i interesów samej UE;
18. podkreśla znaczenie dalszego wspierania współpracy regionalnej w okolicach Morza Czarnego i wzmocnienia polityk UE ukierunkowanych na region Morza Czarnego, w szczególności poprzez zainicjowanie pełnej strategii UE na rzecz regionu Morza Czarnego oraz zapewnienie odpowiednich zasobów finansowych i ludzkich do jej skutecznej realizacji; podkreśla znaczenie wzajemnego uzupełniania się polityk UE dotyczących regionu Morza Czarnego i Partnerstwa Wschodniego oraz wzywa Komisję i ESDZ do pozytywnego wykorzystania różnych sposobów podejścia w ramach tych dwóch inicjatyw i sprecyzowania na wszystkich szczeblach, w jaki sposób ta znaczna komplementarność ma zostać

dobrze wykorzystana;

19. zachęca kraje w regionie do ściślejszej współpracy oraz nawiązania pogłębionego i dłuższego dialogu na wszystkich odpowiednich szczeblach, jeśli chodzi o takie obszary jak wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość, a w szczególności zarządzanie granicami, migracja i azyl, walka z przestępczością zorganizowaną, handel ludźmi, nielegalna imigracja, terroryzm, pranie pieniędzy i handel narkotykami oraz współpraca policyjna i sądowa; przypomina, że stosunki dobrosąsiedzkie są jednym z najważniejszych warunków wstępnych postępu na drodze do członkostwa w UE dla wszystkich krajów objętych EPS;
20. podkreśla, że w wielu krajach utrzymują się wciąż poważne problemy, jeśli chodzi o poszanowanie wolności wypowiedzi, zwłaszcza w mediach, wolności zrzeszania się i wolności zgromadzeń oraz że przestrzeń dostępna dla podmiotów społecznych i praw człowieka pozostaje bezzasadnie ograniczona;
21. z zadowoleniem przyjmuje aktywną rolę organizacji społeczeństwa obywatelskiego w promowaniu wartości, na których opiera się EPS, jak prawa człowieka, wolność mediów i demokratyzacja; podkreśla, że trzeba bardziej pomagać im w odgrywaniu tej roli oraz w ich zaangażowaniu w realizowanie i monitorowanie projektów w ramach ENPI i planów działania EPS poprzez przydzielenie im finansowego i instytucjonalnego wsparcia; z zadowoleniem przyjmuje aktywne zaangażowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza tych z krajów partnerskich, w forum społeczeństwa obywatelskiego; zachęca forum społeczeństwa obywatelskiego do udziału w oficjalnych spotkaniach platform i pracach tematycznych grup roboczych Partnerstwa Wschodniego;
22. uważa za konieczne przeprowadzenie dokładnej oceny wiarygodności wszystkich organizacji społeczeństwa obywatelskiego biorących udział w tym procesie w celu zapewnienia legitymizacji i efektywności naszych działań;
23. podkreśla znaczenie władz lokalnych dla rozwoju demokratycznego krajów partnerskich i wzywa Komisję Europejską do ich aktywnego wspierania w celu wzmocnienia lokalnej demokracji i lokalnych rządów; zachęca do rozszerzania zakresu programów partnerstw bliźniaczych między władzami lokalnymi w UE i krajach partnerskich, jak również do ustanowienia lokalnego i regionalnego zgromadzenia Europy Wschodniej i Zakaukazia;
24. podkreśla znaczenie związków zawodowych i dialogu społecznego jako części rozwoju demokratycznego partnerów wschodnich; podkreśla, że prawa związków zawodowych są ograniczone i wzywa partnerów wschodnich do zwiększenia praw pracowniczych i praw związków zawodowych; zaleca zintensyfikowanie dialogu społecznego i konsultacji z partnerami społecznymi;
25. podkreśla znaczenie wolności prasy oraz wolnych i niezależnych mediów, w tym internetu, dla rozwoju demokracji oraz jako sposobu promowania wymian i komunikacji między społeczeństwami w regionie oraz między nimi a UE; zachęca UE do dalszego finansowania Bielsatu, Radia Racja i Europejskiego Radia dla Białorusi oraz do wspierania tworzenia i umacniania innych mediów, także dzięki wsparciu finansowemu, m.in. jako środka promowania bezpośrednich kanałów

komunikacji między społeczeństwami; podkreśla konieczność cofnięcia pomocy dla kontrolowanych mediów państwowych, takich jak media na Białorusi;

26. przypomina swoje stanowisko, zgodnie z którym układy o stowarzyszeniu są ważnym narzędziem stymulowania reform i powinny zawierać konkretne warunki, harmonogramy i poziomy odniesienia dotyczące wyników oraz powinien im towarzyszyć regularny proces monitorowania w celu skutecznego pogłębienia stosunków dwustronnych z UE w sposób holistyczny oraz w celu zwiększenia spójności pomiędzy wszystkimi aspektami takich układów, tj. politycznym, gospodarczym, społecznym i kulturowym, a zobowiązaniami w zakresie poszanowania praw człowieka; podkreśla, że należy jak najszybciej zainicjować kompleksowe programy rozwoju instytucjonalnego; podkreśla, że mając na uwadze ambitny charakter układów o stowarzyszeniu i ich decydujące znaczenie dla przyszłości Partnerstwa Wschodniego, UE powinna wspierać te kraje, udzielając im pomocy technicznej i finansowej, tak aby umożliwić im wypełnianie zobowiązań dotyczących wdrażania; przypomina Komisji o jej obowiązku należytego informowania Parlamentu Europejskiego i właściwych sprawozdawców o mandatach do prowadzenia negocjacji w sprawie układów o stowarzyszeniu i o samych negocjacjach;
27. z zadowoleniem przyjmuje prace unijnej grupy doradczej wysokiego szczebla w Armenii oraz rozpoczęcie prac podobnej grupy w Mołdawii; zwraca się do wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej Komisji o przedyskutowanie możliwości zaproponowania takiego wsparcia innym wschodnim partnerom;
28. uważa, że ściślejsza integracja gospodarcza może być silnym katalizatorem zmian społecznych i politycznych; podkreśla, że pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu z UE mogą być ustanowione dopiero po spełnieniu niezbędnych warunków; podkreśla, że pozostają one jedną z głównych zachęt Partnerstwa Wschodniego dla krajów partnerskich i silną zachętą do przeprowadzenia reform, pod warunkiem że w odpowiednim czasie zostanie przeprowadzona pełna ocena ich społecznego i środowiskowego wpływu; uznaje, że koncepcję tych stref należy jednak dostosować do zmieniającej się sytuacji w poszczególnych wschodnich krajach partnerskich;
29. podkreśla znaczenie pogłębionej dwustronnej i wielostronnej współpracy gospodarczej między partnerami objętymi EPS, ponieważ przyniosłoby to wymierne korzyści obywatelom, a także poprawiłoby nastroje polityczne w regionie i przyczyniłoby się do rozwoju gospodarczego krajów partnerskich; w związku z tym zachęca do utworzenia stref wolnego handlu między krajami partnerskimi;
30. zwraca uwagę na coraz większą obecność gospodarczą Chin w krajach Partnerstwa Wschodniego;
31. podkreśla, że duże znaczenie ma wspieranie mobilności obywateli, utrzymanie kontaktów międzyludzkich i zarządzanie przepływami migracyjnymi, przede wszystkim dzięki porozumieniom w sprawie ułatwień wizowych i umowom o readmisji, z myślą o stopniowym przechodzeniu do pełnej liberalizacji wizowej, o ile całkowicie spełnione zostaną wszystkie odpowiednie warunki; zwraca się do UE o aktywne i szybkie przeprowadzenie negocjacji w tym celu, przy

jednoczesnym zapewnieniu lepszego wdrażania porozumień w sprawie ułatwień wizowych; zaleca, by dwustronne porozumienia zawierały postanowienia dotyczące uaktualniania krajowych przepisów migracyjnych w krajach objętych EPS; postuluje zapewnienie pełnej zgodności wdrażania takich porozumień i strategii politycznych, w szczególności w odniesieniu do udzielania azylu, z międzynarodowymi obowiązkami i zobowiązaniami oraz normami unijnymi, zwłaszcza w zakresie praw człowieka;

32. podkreśla ponadto, że liberalizację wizową można wykorzystać jako silną zachętę do promowania demokratyzacji i reform w zakresie praw człowieka w krajach partnerskich, a także jako sposób potwierdzenia konkretnych kroków w kierunku stowarzyszenia i integracji gospodarczej z UE w ramach EPS;
33. proponuje, aby Komisja publikowała roczne sprawozdania oceniające europejskie umowy o readmisji;
34. uważa, że między krajami objętymi EPS a FRONTEX konieczna jest pogłębiona współpraca;
35. nalega, aby Komisja zwróciła szczególną uwagę na mobilność studentów, pracowników akademickich, naukowców i przedsiębiorców poprzez zapewnienie dostępności wystarczających środków i pogłębienie istniejących programów stypendialnych i poszerzenie ich zakresu; w związku z tym podkreśla znaczenie opracowania w ramach Partnerstwa Wschodniego nowych projektów koncentrujących się na bardziej zorganizowanej współpracy w dziedzinie kształcenia wyższego i badań, wspierającej wymiany uniwersyteckiej i partnerstwa publiczno-prywatne w dziedzinie badań; z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie partnerstw na rzecz mobilności z Mołdawią i Gruzją oraz zachęca do zawarcia podobnych partnerstw z innymi partnerami wschodnimi, w ramach unijnego globalnego podejścia do kwestii migracji; w związku z tym uważa, że należy lepiej wykorzystać możliwości elastycznego stosowania kodeksu wizowego Schengen, aby ułatwić mobilność tych grup;
36. potwierdza swoje zdecydowane poparcie dla finansowanego przez KE projektu oferowania stypendiów w Kolegium Europejskim absolwentom szkół wyższych z krajów objętych EPS i z UE; uważa, że umożliwi to wykształcenie przyszłych partnerów do dyskusji w UE i krajach sąsiadujących – tzn. pracowników zajmujących stanowiska związane z EPS – gruntownie i profesjonalnie znających treść i ducha polityki, prawa i instytucji UE;
37. podkreśla znaczenie współpracy sektorowej, zważywszy na coraz większy stopień współzależności, zwłaszcza w obszarach takich jak bezpieczeństwo energetyczne, środowisko naturalne i zmiany klimatu, edukacja, technologie informacji, badania naukowe, transport, rozwój społeczny i integracja społeczna, zatrudnienie i tworzenie miejsc pracy oraz współpraca na rzecz zdrowia; zwraca uwagę, że pogłębiona współpraca sektorowa mogłaby zwiększyć synergię między wewnętrzną polityką UE a EPS; w tym kontekście uważa, że należy zachęcać więcej krajów partnerskich do podpisywania z UE protokołów w sprawie udziału we wspólnotowych programach i agencjach; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje przystąpienie Republiki Mołdowy i Ukrainy do Wspólnoty Energetycznej;

38. uważa, że konieczne jest wzmocnienie współpracy w dziedzinie energetyki, zwiększenie efektywności energetycznej i promowanie odnawialnych źródeł energii, co będzie najważniejszymi celami w zasadach współpracy z partnerami objętymi EPS; podkreśla, że projekt Nabucco ma znaczenie strategiczne i musi zostać szybko zrealizowany, podobnie jak transport transportu skroplonego gazu ziemnego (LNG) w ramach projektu AGRI;
39. podkreśla potrzebę zapewnienia odpowiedniego poziomu finansowania przez UE współpracy z sąsiadami i ponownie wskazuje wartość ENPI jako instrumentu finansowania EPS, który powinien rozwijać się w takim kierunku, by bardziej elastycznie reagować na różne potrzeby krajów i regionów sąsiadujących, gwarantować bezpośrednie powiązanie między celami politycznymi EPS i programowaniem ENPI, a także odzwierciedlać charakter przyszłej EPS opartej na wynikach; podkreśla jednak potrzebę zapewnienia większej elastyczności i zdolności reagowania na kryzys oraz lepiej ukierunkowanego wsparcia, przeznaczonego zwłaszcza dla społeczeństwa obywatelskiego i poziomów lokalnych, przy zastosowaniu podejścia oddolnego i niedopuszczeniu do nieuzasadnionego angażowania państwa w udzielanie wsparcia finansowego; podkreśla wartość monitorowania, w jaki sposób zarządzane są i wdrażane różne programy w ramach ENPI, oraz podkreśla, że podstawowym kryterium finansowania projektów musi być wartość dodana, którą wnoszą one w rozwój gospodarki lokalnej, biorąc pod uwagę faktyczne koszty i autentyczny wkład poszczególnych projektów; wzywa Komisję i ESDZ, aby na wczesnym etapie prowadziły konsultacje z Parlamentem i zainteresowanymi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego podczas przyszłego opracowywania kolejnego instrumentu;
40. wzywa do zwiększenia finansowania w ramach instrumentu na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie oraz do lepszego korzystania z tego instrumentu w celu wzmocnienia zdolności społeczeństwa obywatelskiego do promowania praw człowieka i reform demokratycznych oraz w ramach instrumentu na rzecz podmiotów niepaństwowych wspierającego zakrojoną na niewielką skalę lokalną działalność rozwojową prowadzoną przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności na Białorusi;
41. podkreśla znaczenie utrzymania odpowiednich poziomów finansowania i z zadowoleniem przyjmuje sprawniejszą koordynację prac międzynarodowych instytucji finansowych i innych darczyńców w celu zwiększenia efektywności i uzyskania efektu synergii; podkreśla, że UE powinna również przyczynić się do lepszego wykorzystywania przez kraje partnerskie dostępnych środków, skupiając się bardziej na praktycznej współpracy, tak aby w większym stopniu umożliwić instytucjom tych krajów wprowadzanie reform i realizowanie zobowiązań wynikających z różnych umów zawartych z UE; podkreśla, że trzeba wzmocnić bezpośrednią zależność między wynikami a pomocą finansową (np. instrumentem wspierania systemu rządów w ramach ENPI), zwłaszcza w obszarze demokracji, praw człowieka i rządów prawa;
42. uważa, że wsparcie budżetowe można by omówić jako przydatne rozwiązanie dostarczające prawdziwych zachęt w przyszłości; jednakże jest zdania, że wsparcie to powinno opierać się na zasadzie różnicowania i być uzależnione między innymi od przestrzegania przez kraje z niego korzystające wspólnych

wartości i zasad, ich skutecznego zarządzania budżetowego i procedur kontroli, od niskiego poziomu korupcji oraz od zdolności wykorzystania takiego wsparcia w sposób przejrzysty, skuteczny i odpowiedzialny;

43. domaga się znacznego podwyższenia pułapu działu 4 w ramach budżetu ogólnego, w szczególności w przypadku Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI), biorąc pod uwagę fakt, że chociaż w ciągu ostatnich lat osiągnięto postępy w promowaniu pogłębionej współpracy i stopniowej integracji gospodarczej między Unią Europejską a krajami partnerskimi, to konieczne są większe działania, ponieważ pojawiają się nowe wyzwania i obszary współpracy;
44. wzywa Komisję do zwiększenia wsparcia finansowego – co jednak nie może nastąpić kosztem finansowania Unii dla Śródziemnomorza – przeznaczanego dla wschodniego elementu EPS, aby osiągnąć cele i zapewnić skuteczne wprowadzanie w życie Partnerstwa Wschodniego;
45. podkreśla, że mimo iż pomoc może stanowić dźwignię dla krajów objętych EPS, nie jest ona wystarczająca, aby zagwarantować im zrównoważony i długofalowy rozwój; wzywa zatem kraje objęte EPS do wzmocnienia i zmobilizowania środków krajowych, aktywnego zaangażowania sektora prywatnego, władz lokalnych i społeczeństwa obywatelskiego w realizację programu EPS oraz do zwiększenia ich poczucia odpowiedzialności za projekty realizowane w ramach EPS;
46. zwraca uwagę, że wzmocnienie wymiaru Partnerstwa Wschodniego dotyczącego młodzieży jest istotną inwestycją w przyszłość stosunków UE ze wschodnimi sąsiadami o znacznym przyszłym potencjale oraz w demokratyzację tych partnerów i harmonizację ich ustawodawstwa z normami europejskimi; powtarza, że dodatkowa kwota 1 000 000 euro przydzielona na ENPI na 2011 r. w budżecie UE na 2011 r. powinna zostać wykorzystana przez Komisję do wzmocnienia wymiaru Partnerstwa Wschodniego dotyczącego młodzieży poprzez zapewnienie:
 - (a) niewielkich dotacji przyznawanych w ramach zaproszeń do składania wniosków dotyczących wspólnych projektów, ogłaszanych przez Komisję lub przedstawicielstwa UE i skierowanych do organizacji młodzieżowych w krajach UE i krajach Partnerstwa Wschodniego;
 - (b) stypendiów dla studentów pochodzących ze wschodnich krajów objętych EPS;
47. z zadowoleniem przyjmuje rezultat konferencji darczyńców na rzecz Białorusi, która została zorganizowana dnia 2 lutego 2011 r., a mianowicie decyzję o przeznaczeniu około 87 mln euro na wsparcie rzeczników praw człowieka oraz wzmocnienie związków zawodowych, ośrodków badawczych i organizacji studenckich;
48. zwraca uwagę na większe zaangażowanie EU w kwestie bezpieczeństwa w sąsiedztwie wschodnim, czego przykładem jest utworzenie misji granicznej UE w Mołdawii i misji obserwacyjnej UE w Gruzji; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą i ESDZ do zwiększenia zaangażowania w znalezienie rozwiązania dla przewlekłych konfliktów na Naddniestrzu i

Zakaukaziu w oparciu o zasady prawa międzynarodowego – w szczególności niestosowanie siły, samostanowienie i integralność terytorialna – poprzez aktywnejsze zajmowanie stanowiska politycznego, aktywnejszy udział i istotniejszą rolę w stałych strukturach rozwiązywania konfliktów lub w strukturach ad hoc, łącznie z istniejącymi już formami negocjacji, zwłaszcza w strukturach OBWE;

49. wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą i ESDZ do opracowania większej liczby środków i programów na rzecz budowania zaufania, obejmujących inicjowanie nowych misji i strategii komunikacji publicznej oraz rozpatrywanie pragmatycznych inicjatyw i innowacyjnych podejść, takich jak nieformalne kontakty i konsultacje ze społeczeństwem terytoriów separatystycznych, przy jednoczesnym utrzymaniu polityki UE dotyczącej braku uznawania, w celu wsparcia kultury obywatelskiej i dialogu obywatelskiego; podkreśla znaczenie umocnienia zasady dobrych stosunków sąsiedzkich oraz rozwoju współpracy regionalnej dzięki EPS, Partnerstwu Wschodniemu i negocjacom w sprawie układów o stowarzyszeniu; jest zdania, że specjalni przedstawiciele UE (SPUE) wciąż mają do odegrania ważną rolę, zwłaszcza jeśli ich mandat ma wymiar regionalny, tak jak ma to miejsce w przypadku Zakaukazia; uważa, że należy zrealizować więcej lepszych działań służących rozwiązywaniu przewlekłych konfliktów w regionie, które są utrudnieniem, jeśli chodzi o osiągnięcie wymiaru wielostronnego;
50. w tym kontekście zwraca uwagę na fakt, że brak postępów w rozwiązywaniu nierozstrzygniętych konfliktów na Zakaukaziu stanowił przeszkodę w rozwoju wszelkich rodzajów współpracy w tym regionie, z wyjątkiem Regionalnego Centrum Ekologicznego, czego skutkiem jest osłabienie EPS; wyraża pogląd, że kwestią najwyższej wagi jest określenie obszarów współpracy, w które można by zaangażować te trzy kraje, co w szczególności dotyczy dialogu między społeczeństwami obywatelskimi, organizacjami młodzieżowymi i niezależnymi mediami oraz interakcji gospodarczych, a ponadto wzywa ESDZ do podjęcia wszelkich wysiłków w celu zaangażowania w tę inicjatywę również Federacji Rosyjskiej i Turcji;
51. uważa, że pożytecznym narzędziem byłoby powołanie SPUE w celu zmniejszenia obciążenia pracą delegatur UE w tych krajach oraz wzmocnienia zaangażowania UE w międzynarodowe negocjacje dotyczące rozwiązań przewlekłych konfliktów, zwłaszcza w przypadku Naddniestrza i Zakaukazia; podkreśla, że Wysoki Przedstawiciel/Wiceprzewodniczący powinien koordynować prace SPUE;
52. wyraża zaniepokojenie faktem, że przymusowo wysiedlone osoby (zarówno uchodźcy, jak i wewnątrzni przesiedleńcy) są nadal pozbawione swoich praw, w tym prawa do powrotu, praw własności i prawa do osobistego bezpieczeństwa, wskutek konfliktów zbrojnych na terytoriach krajów partnerskich; wzywa wszystkie strony do jednoznacznego i bezwarunkowego uznania tych praw, potrzeby ich szybkiego wprowadzenia w życie i szybkiego rozwiązania tego problemu, które będzie zgodne z zasadami prawa międzynarodowego; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie UE do dalszego udzielania i rozszerzenia pomocy i wsparcia finansowego UE dla krajów Partnerstwa Wschodniego, które służą rozwiązywaniu omawianego problemu, w szczególności poprzez pomoc w remontach i budowie niezbędnych budynków i

dróg, infrastruktury zaopatrzenia w wodę i energię elektryczną, szpitali i szkół;

Rola Parlamentu Europejskiego

53. podkreśla kluczowe znaczenie Parlamentu Europejskiego dla pogłębiania debaty politycznej oraz jego rolę w utrwalaniu wolności i demokracji wśród sąsiadujących krajów partnerskich, w tym znaczenie misji obserwacji wyborów parlamentarnych; zwraca uwagę na swoje zobowiązanie do zwiększania spójności zadań swoich organów, do pogłębiania stosunków ze społeczeństwem obywatelskim i do zwiększania skuteczności pracy swoich organów, w tym dzięki lepszemu wykorzystaniu delegacji do organów międzyparlamentarnych;
54. potwierdza zdecydowane poparcie dla Zgromadzenia Parlamentarnego EURONEST i podkreśla jego rolę w umacnianiu demokracji i instytucji demokratycznych oraz jego znaczenie dla pogłębiania parlamentarnego wymiaru Partnerstwa; uważa, że Zgromadzenie wniesie pożyteczny wkład w realizację wzmocnionej EPS i zapewni wartość dodaną wszystkim stronom zainteresowanym wzmocnieniem współpracy, solidarności i wzajemnego zaufania oraz upowszechnianiem sprawdzonych wzorców; stwierdza, że parlamentarzyści białoruscy będą mile widziani w Zgromadzeniu Parlamentarnym EURONEST, ale jedynie wówczas gdy parlament białoruski zostanie wybrany demokratycznie i jako taki uznany przez Unię Europejską;
55. podkreśla rolę Parlamentu Europejskiego na wszystkich etapach i we wszystkich obszarach rozwoju EPS, zarówno przy podejmowaniu wyborów strategicznych, jak i przy kontrolowaniu wdrażania EPS, oraz ponawia swoje zobowiązanie do dalszego korzystania z prawa do kontroli parlamentarnej przy wdrażaniu EPS, także poprzez prowadzenie regularnych debat z Komisją na temat stosowania ENPI; jednakże wyraża ubolewanie z powodu ograniczonego dostępu do dokumentów przy opracowywaniu odpowiednich dokumentów programowych; wzywa do przyznania Parlamentowi dostępu do mandatów wszystkich negocjowanych obecnie umów międzynarodowych z krajami partnerskimi objętymi EPS, zgodnie z art. 218 ust.10 TFUE, który stanowi, że Parlament ma być natychmiast i w pełni informowany na wszystkich etapach procedury;
56. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady o zwołaniu drugiego szczytu Partnerstwa Wschodniego w drugiej połowie 2011 r.; w tym kontekście wzywa państwa członkowskie UE do wykorzystania tej szansy do oceny osiągniętych postępów i dodatkowego przeglądu strategicznego ukierunkowania Partnerstwa Wschodniego, aby w przyszłości mogło ono nadal przynosić znaczące wyniki;

o

o o

57. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, Komitetowi Regionów, rządowi i parlamentom narodowym krajów EPS, OBWE i Radzie Europy.

P7_TA-PROV(2011)0143

Partie polityczne na poziomie europejskim oraz zasady dotyczące ich finansowania

{ TC"(A7-0062/2011 - Sprawozdawca: Marietta Giannakou)"\l3 \n> * MERGEFORMAT }

Komisja Spraw Konstytucyjnych
PE454.393

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 kwietnia 2011 r. w sprawie stosowania rozporządzenia (WE) nr 2004/2003 w sprawie przepisów regulujących partie polityczne na poziomie europejskim oraz zasad dotyczących ich finansowania (2010/2201(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 10 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 224 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 12 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
 - uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 2004/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie przepisów regulujących partie polityczne na poziomie europejskim (europejskie partie polityczne i powiązane z nimi europejskie fundacje polityczne określone w art. 2 ust. 3 i w art. 4 rozporządzenia) oraz zasad dotyczących ich finansowania¹ (rozporządzenia o finansowaniu partii politycznych na poziomie europejskim), w szczególności jego art. 12,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 23 marca 2006 r. w sprawie europejskich partii politycznych²,
 - uwzględniając sprawozdanie sekretarza generalnego dla Prezydium z dnia 18 października 2010 r. w sprawie finansowania partii na poziomie europejskim, przedstawione zgodnie z art. 15 decyzji Prezydium z dnia 29 marca 2004 r.³ ustanawiającej przepisy wykonawcze rozporządzenia o finansowaniu partii politycznych na poziomie europejskim,
 - uwzględniając komunikat Prezydium z dnia 10 stycznia 2011 stanowiący zmienioną wersję decyzji podjętych przez Prezydium w dniu 13 grudnia 2010 r.,
 - uwzględniając art. 210 ust. 6 oraz art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Konstytucyjnych (A7-0062/2011),
- A. mając na uwadze, że art. 10 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że „partie polityczne na poziomie europejskim przyczyniają się do kształtowania

¹ Dz.U. 297 z 15.11.2003, s. 1.

² Dz.U. L 292 z 1.12.2006, s. 127.

³ Zmiany wprowadzone decyzją Prezydium z dnia 1 lutego 2006 r. i 18 lutego 2008 r.

europiejskiej świadomości politycznej i wyrażania woli obywateli Unii”, a Parlament i Rada zgodnie z art. 224 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej określają status tych partii i ich fundacji politycznych, w szczególności zasady dotyczące ich finansowania;

- B. mając na uwadze, że Karta praw podstawowych Unii Europejskiej wyraźnie stanowi, że partie polityczne na poziomie Unii przyczyniają się do wyrażania woli politycznej jej obywateli;
- C. mając na uwadze, że Unia Europejska musi funkcjonować zgodnie z zasadą „demokracji przedstawicielskiej”, jak określono w art. 10 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej,
- D. mając na uwadze, że podstawy działalności europejskich partii politycznych zawarto w Traktacie z Maastricht i Traktacie z Nicei, które wprowadziły możliwość ich finansowania i tym samym pozwoliły im działać niezależnie od grup parlamentarnych;
- E. mając na uwadze, że w 2007 r. na wezwanie Parlamentu⁴ Komisja przedstawiła wniosek wprowadzający finansowanie fundacji politycznych na poziomie europejskim (europejskich fundacji politycznych), który został przyjęty w grudniu 2007 r. z zamiarem wsparcia europejskich partii politycznych w debacie nad zagadnieniami polityki publicznej oraz nad integracją europejską,
- F. mając na uwadze, że celem rozporządzenia zmieniającego z 2007 r.⁵ jest ułatwienie partiom politycznym na poziomie europejskim procesu integracji, umożliwiając im skuteczniejsze planowanie i organizację,
- G. mając na uwadze, że rozporządzenie zmieniające z 2007 r. znacznie zwiększyło rolę europejskich partii politycznych w wyborach do Parlamentu Europejskiego, umożliwiając im włączenie do wydatków kosztów finansowania kampanii wyborczych; mając jednak na uwadze, że możliwość taka istniała pod warunkiem że środki finansowe, o których mowa, nie będą bezpośrednio lub pośrednio wykorzystywane do finansowania krajowych partii politycznych lub kandydatów krajowych,
- H. mając na uwadze, że wszystkie finansowane partie polityczne podpisały kodeks postępowania ustanawiający zasady, jakich należy przestrzegać podczas kampanii wyborczych, a który to kodeks Prezydium uznaje za wiążący dla wszystkich partii,
- I. mając na uwadze fakt, że zwiększenie roli europejskich partii politycznych jest nierozdzielnie związane z ich zaangażowaniem w wybory do Parlamentu Europejskiego,
- J. mając na uwadze, że rozporządzenie zmieniające z 2007 r. wzywa do większego

⁴ Rezolucja z dnia 23 marca 2006 r. w sprawie europejskich partii politycznych, ust. 14 (Dz.U. C 292 E z 1.12.2006, s. 127)

⁵ Rozporządzenie (WE) nr 1524/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2007 r., Dz.U. L 343 z 27.12.2007, s. 5.

oficjalnego uznania europejskich partii politycznych,

- K. mając na uwadze, że celem rozporządzenia zmieniającego z 2007 r. jest utworzenie za pomocą zrównoważonego procesu instytucjonalizacji w pełni zorganizowanych i skutecznych partii politycznych na poziomie europejskim oraz na poziomie państw członkowskich,
- L. mając na uwadze, że celem rozporządzenia zmieniającego z 2007 r. jest organizacyjna konwergencja partii politycznych i ich fundacji na poziomie europejskim, przy jednoczesnym rozróżnieniu zadań realizowanych odpowiednio przez partie polityczne i fundacje polityczne,
- M. mając na uwadze, że taką zbieżność organizacyjną można osiągnąć wyłącznie poprzez ustanowienie wspólnego statusu politycznego, prawnego i podatkowego europejskich partii politycznych, przy czym nie oznacza to, że organizacja europejskich partii politycznych i ich fundacji zostanie ujednoczona, bowiem takie działania mogą być podejmowane wyłącznie przez europejskie partie polityczne i ich fundacje,
- N. mając na uwadze, że konieczność przyjęcia statutu prawnego europejskich partii politycznych i ich fundacji politycznych, opartego na prawodawstwie Unii Europejskiej jest wyraźnym i istotnym krokiem ku wzmocnieniu demokracji w Unii,
- O. mając na uwadze, że jedynie przyjęcie jednolitego i wspólnego europejskiego statutu prawnego dla wszystkich europejskich partii politycznych i ich fundacji politycznych, opartego na prawodawstwie Unii Europejskiej, doprowadzi do zbieżności organizacyjnej i funkcjonalnej oraz pozwoli ulepszyć system finansowania;
- P. mając na uwadze, że rozporządzenie w sprawie partii politycznych na poziomie europejskim nie wprowadza rozróżnienia między uznaniem a finansowaniem partii politycznych,
- Q. mając na uwadze, że w komunikacie z dnia 10 stycznia 2011 r. Prezydium zaleciło zaostrzenie kryteriów finansowania europejskich partii politycznych; mając na uwadze, że sprowadza się to do ograniczania konkurencji między partiami na poziomie europejskim, dopóki kryteria prawnego uznania i finansowania partii politycznych będą identyczne,
- R. mając na uwadze, że rozporządzenie zmieniające z 2007 r. proponuje jasne podstawy prawne i finansowe służące utworzeniu zintegrowanych partii politycznych na szczeblu Unii Europejskiej, aby podnieść świadomość obywateli Unii Europejskiej i umożliwić im skuteczniejsze wyrażanie woli,
- S. mając na uwadze, że finansowanie europejskich partii politycznych podlega przepisom tytułu VI (Dotacje) rozporządzenia finansowego⁶ oraz przepisów

⁶ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r., Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

wykonawczych do tego rozporządzenia⁷,

- T. mając na uwadze, że Prezydium, jako organ odpowiedzialny za wdrażanie w Parlamencie rozporządzenia w sprawie finansowania partii politycznych na poziomie europejskim, przyjęło w 2006 r. szereg istotnych ulepszeń do przepisów wykonawczych, takich jak zwiększenie pułapu finansowania z góry z 50% do 80%, aby uprościć procedurę i zwiększyć wypłacalność beneficjentów, oraz złagodzenie zasad dotyczących przesuwania środków między rozdziałami budżetu beneficjentów, aby mogli oni dostosować swoje budżety do zmieniających się warunków politycznych,
- U. mając na uwadze, że doświadczenie zdobyte w ramach finansowania europejskich partii politycznych i powiązanych z nimi fundacji pokazało, że potrzebują one większej elastyczności i podobnych warunków przesuwania środków na kolejny rok finansowy oraz tworzenia rezerw z zasobów własnych przekraczających przewidziane minimum wydatków, które muszą finansować ze środków własnych,
- V. mając na uwadze, że europejskie partie polityczne wydają średnio prawie połowę swojego budżetu na centralną administrację (personel, czynsz itp.), jedną czwartą budżetu na posiedzenia organów politycznych (oficjalnych i nieoficjalnych), a pozostała część jest wydawana na kampanie wyborcze i wsparcie dla stowarzyszonych organizacji,
- W. mając na uwadze, że europejskie fundacje polityczne mają inną strukturę wydatków i wydają średnio 40% budżetu na centralną administrację i posiedzenia, a dalsze 40% na usługi zewnętrzne, takie jak analizy, badania, publikacje i seminaria,
- X. mając na uwadze, że głównym źródłem zasobów własnych europejskich partii politycznych są składki członkowskie pobierane od partii członkowskich, a mniej niż 5% ich całkowitego przychodu stanowią składki członkowskie i darowizny pochodzące od osób prywatnych,
- Y. mając na uwadze, że udział środków z budżetu Unii w całkowitym przychodzie jest wyższy w przypadku europejskich partii politycznych niż w przypadku europejskich fundacji politycznych,
- Z. mając na uwadze, że darowizny nie odgrywają jeszcze znaczącej roli w finansowaniu, biorąc pod uwagę, że w 2009 r. zaledwie trzy partie i dwie fundacje otrzymywały regularnie darowizny,
- AA. mając na uwadze, że występuje potencjalny konflikt między ułatwieniem i przyspieszeniem finansowania, aby stało się ono skuteczniejsze, a minimalizacją ryzyka finansowego dla budżetu Unii,
- AB. mając na uwadze, że w okresie, którego dotyczy niniejsze sprawozdanie, tj. w latach 2008-2011, nie nałożono sankcji na żadną z finansowanych partii czy

⁷ Rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r., Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 1.

fundacji,

- AC. mając na uwadze, że europejskie partie i fundacje polityczne muszą uzyskać osobowość prawną na mocy prawa państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę, aby kwalifikować się do otrzymania środków finansowych, oraz że nie mają one wspólnego statusu prawnego,
- AD. mając na uwadze, że dotacje dla europejskich partii i fundacji politycznych wchodzi w zakres definicji „dotacji” w rozumieniu przepisów tytułu VI rozporządzenia finansowego i przepisów wykonawczych do tego rozporządzenia, lecz ich szczególny charakter sprawia, że nie są porównywalne do jakichkolwiek dotacji, jakie przyznaje i którymi zarządza Komisja Europejska; mając na uwadze, że odzwierciedla to znaczna liczba przepisów rozporządzenia finansowego ustanawiających wyjątki; mając na uwadze że to rozwiązanie nie jest zadowalające,

Nowe otoczenie polityczne

1. zauważa, że partie polityczne – oraz powiązane z nimi fundacje polityczne – są niezbędnymi instrumentami demokracji parlamentarnej, pociągając parlamentarzystów do odpowiedzialności, przyczyniając się do nadawania kształtu politycznej woli obywateli, opracowując programy polityczne, szkoląc i wybierając kandydatów, podtrzymując dialog z obywatelami i umożliwiając obywatelom wyrażanie poglądów;
2. podkreśla, że w Traktacie z Lizbony jest mowa o tej roli partii politycznych i powiązanych z nimi fundacji z zamiarem stworzenia europejskiego polis, przestrzeni politycznej na szczeblu UE i demokracji europejskiej, której kluczowym elementem jest europejska inicjatywa obywatelska;
3. zauważa, że europejskie partie polityczne w obecnym kształcie nie są w stanie w pełni odgrywać tej roli, gdyż są one zaledwie organizacjami koordynując partię krajową i nie mają bezpośredniego kontaktu z elektoratem w państwach członkowskich;
4. stwierdza jednak z zadowoleniem, że europejskie partie i fundacje polityczne stały się mimo to nieodzownymi uczestnikami życia politycznego Unii Europejskiej, zwłaszcza ze względu na to, że kształtują stanowiska poszczególnych „rodzin politycznych” i wyrażają je;
5. podkreśla, że wszystkie europejskie partie polityczne powinny spełniać najwyższe standardy demokracji wewnętrznej (w odniesieniu do demokratycznego wybierania organów partii i demokratycznych procesów podejmowania decyzji, w szczególności w zakresie wyboru kandydatów);
6. uważa, że dana partia po spełnieniu warunków koniecznych do uznania za europejską partię polityczną będzie mogła otrzymać środki finansowe pod warunkiem, że jest reprezentowana w Parlamencie Europejskim przez przynajmniej jednego ze swoich członków;
7. podkreśla, że partie polityczne mają swoje prawa i obowiązki, a zatem ich ogólny

schemat organizacyjny powinien być zbieżny; uważa, że tę zbieżność organizacji można osiągnąć wyłącznie poprzez ustanowienie wspólnego statusu politycznego, prawnego i podatkowego europejskich partii i fundacji politycznych;

8. jest przekonany, że prawdziwy status prawny europejskich partii politycznych oraz ich własna osobowość prawna, oparte bezpośrednio na prawodawstwie Unii Europejskiej, pozwolą europejskim partiom i fundacjom politycznym działać jako reprezentanci europejskiego interesu publicznego;
9. uważa, że współdziałanie i konkurowanie europejskich partii politycznych w obliczu wspólnych wyzwań europejskich oraz w kwestiach dotyczących Unii Europejskiej i jej rozwoju powinny zachodzić na trzech poziomach: regionalnym, krajowym i europejskim; uważa, że ogromnie ważne jest, aby europejskie partie polityczne były skuteczne i produktywne na szczeblu Unii Europejskiej i państw członkowskich oraz poza nim;
10. podkreśla ważne wyzwania w zakresie zdolności organizacyjnej, z jakimi będą musiały się uporać europejskie partie polityczne w świetle reform, jakich można dokonać w europejskim systemie wyborczym (utworzenie dodatkowego okręgu wyborczego, ustanowienie list międzykrajowych);
11. stwierdza, że powyższa propozycja jest w zasadzie zgodna z ideą uczestnictwa europejskich partii politycznych w kampaniach referendalnych, jeżeli dane referendum jest bezpośrednio związane z kwestią związaną z Unią Europejską;
12. postanawia więc zwrócić się do Komisji, aby przedstawiła projekt statutu europejskich partii politycznych zgodnie z art. 225 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
13. stwierdza, że w krótszej perspektywie czasu należy udoskonalić otoczenie prawne europejskich partii i fundacji politycznych, przy czym pierwszym krokiem powinno być przyjęcie europejskiego statutu;

Dodatkowe propozycje reform

14. uważa, że posłów zasiadających w parlamentach lub zgromadzeniach regionalnych należy brać pod uwagę przy spełnianiu warunków do otrzymania finansowania tylko w przypadku, gdy dany parlament lub zgromadzenie posiadają uprawnienia prawodawcze;
15. podkreśla, że przyznawanie środków finansowych oraz zamykanie ksiąg europejskich partii politycznych to kłopotliwe, biurokratyczne procedury; uważa, że bierze się to w znacznym stopniu stąd, że finansowanie podlega systemowi dotacji w rozumieniu rozporządzenia finansowego, który jest odpowiedni do finansowania projektów lub stowarzyszeń, a nie partii;
16. uważa zatem, że Komisja powinna zaproponować stworzenie nowego tytułu w rozporządzeniu finansowym, poświęconego tylko europejskim partiom politycznym i fundacjom oraz dostosowanego do ich potrzeb; uważa, że rozporządzenie w sprawie finansowania partii politycznych na poziomie europejskim powinno, jeśli chodzi o jego wykonanie, odnosić się do przepisów

tego nowego tytułu;

17. podkreśla, że samofinansowanie się partii i fundacji jest oznaką ich żywotności; uważa, że należy zachęcać do niego poprzez podniesienie obecnego pułapu darowizn z 12 000 EUR rocznie do 25 000 EUR rocznie na darczyńcę, co należy jednak powiązać z wymogiem ujawniania darczyńców w momencie otrzymania darowizny, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz w celu zapewnienia przejrzystości;
18. uważa, że wymóg przedstawienia rocznego programu prac jako wstępny warunek uzyskania finansowania jest nieodpowiedni w przypadku partii politycznych; podkreśla ponadto, że taki wymóg nie istnieje w żadnym z państw członkowskich UE;
19. podkreśla, że moment otrzymywania finansowania jest bardzo ważny, aby spełniało ono swoją rolę; domaga się, aby na zasadzie odstępstwa od zasad wykonawczych rozporządzenia finansowego na początku roku finansowego udostępniano 100% środków finansowych, a nie 80%; uważa, że w świetle pozytywnych doświadczeń w przeszłości ryzyko dla Parlamentu jest nieznaczne;
20. zwraca uwagę, że rozporządzenie finansowe stanowi, że „dotacja nie może finansować całości wydatków na działalność beneficjenta”; zauważa, że fundacjom jest szczególnie trudno przestrzegać tego przepisu i że prowadzi to do stosowania wybiegów księgowych (np. „wkłady rzeczowe”); podkreśla, że prawie żaden z systemów finansowania w państwach członkowskich nie wymaga częściowego samofinansowania, gdyż może to działać na niekorzyść mniejszych lub niedawno powstałych partii;
21. zwraca uwagę, że środki własne, jakie europejskie partie polityczne muszą wykazać, że posiadają, można by obniżyć do 10% ogólnego budżetu, aby umożliwić im dalszy rozwój; jednocześnie uważa, że ich własne zasoby w postaci zasobów rzeczowych nie powinny przekraczać 7,5% ogólnego budżetu;
22. stwierdza, że w przypadku europejskich fundacji politycznych zmiana aktu prawnego powinna być okazją do rezygnacji z wymogu wykazania, że posiadają one środki własne;
23. zwraca uwagę, że przy przeglądzie należy usunąć ograniczenie nałożone na europejskie fundacje polityczne, które zobowiązuje je do wykorzystywania funduszy w obrębie Unii Europejskiej, umożliwiając im w ten sposób odegranie większej roli zarówno w obrębie UE, jak i poza nią;
24. podkreśla jednak, że należałoby zrównoważyć złagodzenie systemu finansowania, przewidując w rozporządzeniu o finansowaniu partii politycznych na poziomie europejskim sankcje, których obecnie w nim brak; sankcje te mogłyby przybrać postać kar pieniężnych w razie naruszenia przepisów dotyczących przykładowo przejrzystości darowizn; podkreśla, że należy przewidzieć dla wszystkich europejskich partii politycznych i powiązanych z nimi fundacji takie same warunki gromadzenia rezerw środków własnych przekraczających dany pułap oraz przesuwania środków;

25. zwraca uwagę, że od 2008 r. europejskie partie polityczne są uprawnione do wykorzystywania kwot otrzymanych dotacji na pokrycie „kosztów organizacji kampanii, prowadzonych [...] w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego (art. 8 ust. 3 rozporządzenia w sprawie finansowania partii politycznych na poziomie europejskim); zwraca ponadto uwagę, że nie wolno im wykorzystywać tych kwot na finansowanie „kampanii referendalnych”; uważa jednak, że skoro europejskie partie polityczne mają odgrywać rolę polityczną na szczeblu UE, powinny mieć prawo uczestniczyć w kampaniach referendalnych, o ile temat referendum ma bezpośredni związek z kwestiami dotyczącymi Unii Europejskiej;
26. wzywa europejskie partie polityczne do rozpoczęcia procesu rozpatrywania warunków bezpośredniego indywidualnego członkostwa oraz odpowiednich sposobów pośredniego lub bezpośredniego udziału tych członków w wewnętrznej działalności partii i procesach podejmowania decyzji;
- o
- o o
27. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.